

Sisukord

II *Muud kui seadusandlikud aktid*

MÄÄRUSED

- ★ Komisjoni määrus (EL) nr 702/2014, 25. juuni 2014, Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks 1

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 702/2014,

25. juuni 2014,

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi põllumajandus- ja metsandussektoris ja maapiirkondades tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. mai 1998. aasta määrust (EÜ) nr 994/98, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 1 lõike 1 punkte a ja b,

olles avaldanud käesoleva määruse eelnõu kooskõlas määruse (EÜ) nr 994/98 artikliga 6 ja artikli 8 lõikega 2,

olles pidanud nõu riigiabi nõuandekomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud kriteeriumidele vastava riikliku rahastamise puhul on tegemist riigiabiga ning sellest tuleb aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt komisjonile teatada. Vastavalt aluslepingu artiklile 109 võib nõukogu siiski määrata kõnealusest teavitamiskohustusest vabastatud abi liigid. Vastavalt aluslepingu artikli 108 lõikele 4 võib komisjon võtta vastu määrusi, mis on seotud kõnealuste abiliikidega. Määrusega (EÜ) nr 994/98 volitatakse komisjoni asutamislepingu artikli 109 alusel sätestama, et teatavad abiliigid võib aluslepingu artikli 108 lõikega 3 ettenähtud teavitamisnõudest vabastada. Kõnealuse määruse alusel võttis komisjon vastu komisjoni määruse (EÜ) nr 1857/2006, mida kohaldatakse 30. juunini 2014 ⁽²⁾.
- (2) 22. juulil 2013 muudeti määrust (EÜ) nr 994/98 nõukogu määrusega (EL) nr 733/2013, ⁽³⁾ et volitada komisjoni laiendama grupierandit uute abiliikide suhtes, mille puhul on võimalik määratleda selged kokkusobivuse tingimused. Põllumajandus- ja metsandussektoris peaksid sellised uued abiliigid hõlmama kultuuripärandi säilitamiseks antavat abi, abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks ning metsandusele antavat abi, mida võib teatavatel tingimustel vabastada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest.

⁽¹⁾ EÜTL 142, 14.5.1998, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1857/2006, 15. detsember 2006, mis käsitleb asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist põllumajandustoodete tootmisega tegelevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele antava riigiabi suhtes ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 70/2001 (ELT L 358, 16.12.2006, lk 3), muudetud komisjoni 7. novembri 2013. aasta määrusega (EL) nr 1114/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1857/2006 seoses selle kohaldamisajaga (ELT L 298, 8.11.2013, lk 34).

⁽³⁾ Nõukogu määrus (EL) nr 733/2013, 22. juuli 2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 994/98, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 92 ja 93 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes (ELT L 204, 31.7.2013, lk 11).

- (3) Aluslepingu artiklis 42 on sätestatud, et konkurentsieeskirju kohaldatakse põllumajandustoodete tootmise ja nendega kauplemise suhtes ainult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määratud ulatuses. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 ⁽¹⁾ artikli 211 lõikega 1 nähakse ette, et riigiabi eeskirju kohaldatakse põllumajandustoodete tootmiseks ja turustamiseks antava abi suhtes, võttes arvesse konkreetseid erandeid. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 211 lõikega 2 nähakse ette, et riigiabi eeskirju ei kohaldata maksete suhtes, mida liikmesriigid teevad kõnealuse määrusega ettenähtud meetmete puhul, mida liit on osaliselt või täielikult rahastanud, ning meetmete puhul, mis on hõlmatud kõnealuse määruse artiklitega 213–218. Lisaks ei kohaldata riigiabi eeskirju liikmesriikidelt vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1305/2013 ⁽²⁾ laekuvate maksete ega aluslepingu artikli 42 reguleerimisalasse kuuluva täiendava riikliku rahastamise suhtes. Aluslepingu artikli 42 reguleerimisalasse kuuluva täiendava riikliku rahastamise korral ettenähtud maksed peavad olema kooskõlas määruse (EL) nr 1305/2013 kriteeriumidega, et komisjon need asjaomase liikmesriigi maaelu arengu programmi osana heaks kiidaks. Siiski kohaldatakse riigiabi eeskirju nii Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) kaasrahastatud osa kui ka täiendava riikliku rahastamise suhtes, kui abi antakse aluslepingu artikli 42 reguleerimisalast välja jäävatele meetmetele.
- (4) Kuna abi majanduslik mõju ei sõltu sellest, kas seda rahastab osaliselt EL osaliselt või liikmesriik üksi, peaks komisjoni riigiabi järelevalve poliitika olema kooskõlas liidu ühise põllumajandus- ja maaelu arengu poliitika alusel toetuste määramisega.
- (5) Käesoleva määruse reguleerimisala tuleks seega viia vastavusse määruse (EL) nr 1305/2013 reguleerimisalaga, eelkõige seoses metsandussektorile ja maapiirkondades tegutsevatele mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele antava abiga. Seepärast tuleks käesolevat määrust kohaldada selliste metsandusele ettenähtud abimeetmete ning maapiirkondades tegutsevate VKEde toetamiseks ettenähtud abimeetmete suhtes, mis ei kuulu aluslepingu artikli 42 reguleerimisalasse ning mis on hõlmatud määrusega (EL) nr 1305/2013, üksnes sel juhul ja sel määral, kui need meetmed on kaasatud maaelu arengu programmidesse ning neid kaasrahastatakse EAFRDst. Seevastu ei kohaldata käesolevat määrust maapiirkondades tegutsevatele ettevõtjatele aluslepingu artikli 42 reguleerimisalast välja jäävate tegevuste korral antava abi ega metsandussektorile antava abi suhtes juhul, kui puudub otsene seos maaelu arengu programmidega ja kaasrahastamine EAFRDst. Metsandussektoris peaks siiski olema võimalik anda abi teadmussuuredeks ja teabemeetmeteks ning nõustamisteenuste jaoks väljaspool maaelu arengu programme, mida liikmesriigid täielikult rahastavad, tingimusel et sellised meetmed vastavad käesolevas määruses sätestatud kokkusobivustingimustele.
- (6) Lihtsustatud korda tuleks liikmesriikidele võimaldada juhul, kui nad peavad kooskõlas määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 81 lõikega 1 taotlema riigiabi heakskiitmist nii kaasrahastamise kui ka riiklike maaelu arengu programmide täiendava rahastamise puhul. Sellega seoses tuleks selline abi vabastada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, tingimusel et see vastab käesolevas määruses sätestatud vastavatele kokkusobivustingimustele.
- (7) Komisjon algatas 8. mai 2012. aasta teatisega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele „Euroopa Liidu riigiabi ajakohastamine” ⁽³⁾ riigiabi eeskirjade ulatuslikuma läbi vaatamise. Ajakohastamise peamised eesmärgid on: i) saavutada jätkusuutlik, arukas ja kaasav majanduskasv konkurentsivõimelisel siseturul, aidates samas kaasa liikmesriikide jõupingutustele riigi raha tõhusamaks kasutamiseks; ii) keskenduda komisjoni eelkontroll nendele juhtumitele, millel on suurim mõju siseturule, tugevdades samal ajal liikmesriikide koostööd riigiabi eeskirjade jõustamisel ning iii) ühtlustada eeskirju ja võimaldada kiiremaid, teadlikumaid ja kindlamaid otsuseid, mille aluseks on selge majanduslik põhjendatus, ühine lähenemisviis ja selged kohustused.
- (8) Käesolev määrus peaks võimaldama paremat prioriteetide seadmist riigiabi eeskirjade täitmisel, suuremat lihtsustamist ja läbipaistvust, tõhusamat hindamist ja riigiabi eeskirjade täitmise kontrollimist liikmesriigi ja liidu tasandil, säilitades samal ajal komisjoni ja liikmesriikide institutsionaalsed pädevused. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013, 17. detsember 2013, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487).

⁽³⁾ COM(2012) 209 (final).

- (9) Komisjon on kohaldanud aluslepingu artikleid 107 ja 108 põllumajandustoodete tootmise, töötlemise ja turustamisega tegelevate VKEde suhtes paljudel juhtudel, lähtudes eelkõige komisjoni määrusest (EÜ) nr 1857/2006, komisjoni määrusest (EÜ) nr 800/2008 ⁽¹⁾ ning ühenduse suunistest riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013 ⁽²⁾. Seega on komisjonil kõnealusel valdkonnas märkimisväärsed kogemused. Komisjoni kogemused on ühelt poolt võimaldanud paremini määratleda tingimused, mille kohaselt saab teatavaid abiliike pidada siseturuga kokkusobivaks, ja laiendada grupierandi reguleerimisala ning teiselt poolt teinud selgeks vajaduse tugevdada läbipaistvust ja järelevalvet ning võimaldada suurte kavade nõuetekohast hindamist, arvestades nende mõju konkurentsile siseturul.
- (10) Käesoleva määruse rakendamise üldtingimused tuleks kindlaks määrata ühiste põhimõtete kogumi põhjal, mis tagavad, et abi teenib ühise huvi eesmärki, et abil on selge ergutav mõju ning see on asjakohane ja proportsionaalne, et abi antakse täieliku läbipaistvuse tingimustes ning selle suhtes kohaldatakse kontrollimehhanismi ja regulaarset hindamist ning see ei mõjuta kaubandustingimusi ebasoodsalt sellisel määral, mis on vastuolus ühiste huvidega.
- (11) Kõikidele käesolevas määruses sätestatud üldistele ja teatavate abiliikide suhtes kehtivatele eritingimustele vastav abi tuleks aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamisnõudest vabastada. Tõhusa järelevalve tagamiseks ja haldamise lihtsustamiseks, vähendamata seejuures komisjoni järelevalvevõimalusi, tuleks teavitamiskohustusest vabastatud abi (nii abikavad kui ka üksikabi) puhul sõnaselgelt viidata käesolevale määrusele.
- (12) Aluslepingu artikli 107 lõikes 1 määratletud riigiabi suhtes, mis ei kuulu käesoleva määruse reguleerimisalasse, tuleks jätkata aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamisnõude kohaldamist. Käesolev määrus ei piira liikmesriikide võimalust teatada abist, mille eesmärgid on kooskõlas käesolevas määruses käsitletud eesmärkidega.
- (13) Suurte abikavade potentsiaalselt suurema mõju tõttu kaubandusele ja konkurentsile tuleks kavade puhul, mille keskmine aastane riigiabi eelarve ületab teatavat absoluutväärtust, põhimõtteliselt kohaldada riigiabi hindamist. Hindamise eesmärk on kontrollida, kas kava kokkusobivuse aluseks olevad eeldused ja tingimused on täidetud, kas abimeede on eelnevalt määratletud üldisi ja konkreetseid eesmärke arvestades tõhus ning kuidas kava mõjutab konkurentsi ja kaubandust. Võrdse kohtlemise tagamiseks tuleks riigiabi hindamine läbi viia hindamiskava põhjal, mille on heaks kiitnud komisjon. Kuigi niisugune hindamiskava peaks tavaliselt olema koostatud abikava tegemise ajal ja õigeaegselt heaks kiidetud, et abikava saaks jõustuda, ei pruugi see kõigil juhtudel võimalik olla. Et mitte edasi lükata abikavade jõustumist, kohaldatakse käesolevat määrust selliste kavade suhtes maksimaalselt kuus kuud. Komisjon võib hindamiskava heakskiitmisel otsustada seda tähtaega pikendada. Selleks tuleb komisjoni hindamiskavast teavitada 20 tööpäeva jooksul alates abikava jõustumisest. Samuti võib komisjon erandkorras otsustada, et juhtumi eripära arvestades ei ole hindamine vajalik. Komisjon peaks liikmesriigilt saama vajaliku teabe, mida on vaja hindamiskavale hinnangu andmiseks, ning nõudma täiendavat teavet põhjendamatu viivitusega, võimaldades liikmesriigil seega lisada puuduvad elemendid, mida komisjon vajab otsuse tegemiseks. Pidades silmas protsessi uudsust esitab komisjon kuue kuu jooksul alates hindamiskava heakskiitmisest eraldi dokumendis üksikasjalikud suunised kohaldatava menetluse kohta vormid, millel hindamiskavad tuleb esitada. Hindamisele kuuluvate kavade muudatusi, v.a sellised muudatused, mis ei saa mõjutada abikava kokkusobivust kooskõlas käesoleva määrusega või ei saa märkimisväärselt mõjutada heakskiidetud hindamiskava sisu, tuleks hinnata, võttes arvesse kõnealusel hindamise tulemusi, ning need tuleks käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta. Muudatusi, mis on ainult formaalsed või administratiivsed või mis tehakse ELi kaasrahastatavate meetmete raamistikus, ei tohiks põhimõtteliselt käsitada sellistena, mis mõjutavad heakskiidetud hindamiskava märkimisväärselt.
- (14) Käesolevat määrust ei tohiks kohaldada abi suhtes, mille tingimuseks on kodumaiste toodete kasutamine importtoodete asemel, ega ekspordiga seotud tegevusele antava abi suhtes. Eeskätt ei tohiks seda määrust kohaldada abi suhtes, millega rahastatakse turustusvõrgu loomist ja toimimist mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis. Abi, millega kaetakse messidel osalemise kulud või uue toote turulaskmiseks või olemasoleva toote teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvale uuele turule laskmiseks vajalike uuringute või nõustamisteenuste kulud, ei peaks üldjuhul käsitama abina ekspordiga seotud tegevusele.

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 800/2008, 6. august 2008, asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnustatakse ühisturuga kokkusobivaks (üldine grupierandi määrus) (ELT L 214, 9.8.2008, lk 3).

⁽²⁾ ELT C 319, 27.12.2006, lk 1.

- (15) Komisjon peaks tagama, et lubatud abi ei moonuta kaubandustingimusi üldist huvi kahjustavas ulatuses. Seetõttu tuleks käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta sellisele abisaajale antav abi, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnustatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks. Erandiks on abi, millega heastatakse teatavate loodusõnnetuste tekitatud kahju.
- (16) Raskustes olevatele ettevõtjatele antav abi tuleks käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta, sest sellist abi tuleks hinnata lähtuvalt suunistest raskustes olevate äriühingute päästmiseks ja ümberkorraldamiseks antava riigiabi kohta ⁽¹⁾ või neid asendavatest suunistest, et vältida neist kõrvalehoidmist. Erandiks on teatavatel tingimustel abi, millega hüvitatakse loodusõnnetuste, loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste ning loomahaiguste või taimekahjurite tekitatud kahju ning metsapõlengutest, loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest, kahjuritest, haigustest, katastroofidest ja kliimamuutustega seotud nähtustest tingitud metsakahjustused, nagu on ette nähtud käesoleva määrusega. Lisaks ei tuleks loomahaiguste likvideerimisega seotud kulude katteks antava abi ning hukkunud loomade korjuse hävitamiseks ja kõrvaldamiseks antava abi puhul teatavatel tingimustel teha ettevõtjate vahel vahet nende majandusliku seisundi põhjal, pidades silmas rahvatervise kaitset ja hädaolukorda. Õiguskindluse huvides on asjakohane sätestada selged kriteeriumid, mille puhul ei ole vaja hinnata ettevõtja olukorra kogu eripära, et otsustada, kas ettevõtja on käesoleva määruse tähenduses raskustes.
- (17) Kui riigiabi või sellega seotud tingimused, sealhulgas selle rahastamise meetod, kui see on meetme lahutamatu osa, toob kaasa liidu õigusaktide põhimõttelise rikkumise, ei tohi sellist abi pidada siseturuga kokkusobivaks. Seepärast ei tohiks käesolevat määrust kohaldada abi suhtes, mis toob kaasa liidu õigusaktide põhimõttelise rikkumise.
- (18) Riigiabi eeskirjade jõustamine sõltub suuresti liikmesriikide koostööst. Seetõttu peaksid liikmesriigid võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada kooskõla käesoleva määrusega, sealhulgas üksikabi kooskõla grupierandi kavade korral.
- (19) Kauplemistingimuste negatiivse mõjutamise kõrge riski tõttu peaks komisjon suuri individuaalseid või kumulatiivseid abisummasid pärast nendest teavitamist hindama. Seepärast tuleks teatavate käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluva investeringuteks ettenähtud abi liikide puhul sätestada maksimaalse abisummana künnised, mille taseme määramisel võetakse arvesse asjaomase abi liiki ja selle tõenäolist mõju kaubandustingimustele. Igasuguse antud abi suhtes, mis ületab kõnealuseid piirmäärasid, tuleks jätkuvalt kohaldada aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustust. Käesolevas määruses sätestatud künniseid ei tohiks eirata abikavade või abiprojektide kunstliku osadeks jaotamise teel näiteks mitmeks abikavaks või projektiks, millel on samad tunnused, eesmärgid või abisaajad. Kui täidetakse käesoleva määrusega ette nähtud kokkusobivustingimusi ning ei ületata abi ülemmäära ega maksimaalseid abisummasid, ei tuleks muude abiliikide puhul kaubandustingimuste negatiivse mõjutamise riski kõrgeks pidada.
- (20) Läbipaistvuse, võrdse kohtlemise ja tõhusa järelevalve tagamiseks tuleks käesolevat määrust kohaldada ainult abi suhtes, mille puhul on ilma riskianalüüsi tegemata võimalik brutotoetusekvivalent eelnevalt täpselt välja arvutada („läbipaistev abi”).
- (21) Käesolevas määruses tuleks määratleda tingimused, mille alusel saab teatavaid spetsiifilisi abimeetmeid, nagu laene, tagatise, maksumeetmeid ja eelkõige tagasimakstavaid ettemakseid pidada läbipaistvaks. Garantiide vormis antavat abi tuleks käsitleda läbipaistvana juhul, kui brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud nn *safe-harbour*-preemiad, mis on ette nähtud vastavat tüüpi ettevõtja jaoks. Näiteks VKEdes puhul on komisjoni teatises EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes ⁽²⁾ sätestatud aastase garantiipreemia tasemed, millest alates ei käsitata riigigarantiid abina. Seda tuleks pidada läbipaistvaks ka juhul, kui komisjonile on enne meetme rakendamist teatavaks tehtud riigigarantii puhul abi osakaalu arvutamiseks kasutatav meetod ja komisjon on selle heaks kiitnud vastavalt komisjoni teatisele EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes. Käesoleva määruse kohaldamisel ei tuleks riskifinantseerimismeetmetena ja kapitalisüstidena antavat abi käsitleda läbipaistva abina.

⁽¹⁾ ELT C 244, 1.10.2004, lk 2.

⁽²⁾ ELT C 155, 20.6.2008, lk 10.

- (22) Abist, mis muidu kuuluks käesoleva määruse reguleerimisalasse, kuid mis ei ole läbipaistev, tuleks alati komisjonile teatada. Komisjon peaks hindama talle teatavaks tehtud läbipaistmatut abi, võttes arvesse eelkõige kriteeriume, mis on sätestatud ELi suunistes riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades aastateks 2014–2020 ⁽¹⁾ või muudes asjaomastes raamistikes, suunistes ja teatistes.
- (23) Tagamaks, et abi on vajalik ja ergutab tegevuse või projekti arendamist, ei tohiks käesolevat määrust kohaldada sellisele tegevusele või projektile antava abi suhtes, millega abisaaja tegeleks igal juhul ka abi puudumise korral. Abi ei tohiks anda tagasiulatavalt sellisele tegevusele või projektile, millega abisaaja on juba algust teinud. Abi tuleks käesoleva määruse alusel vabastada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest üksnes juhul, kui abi saav projekt või tegevus on alanud pärast seda, kui abisaaja on abi saamiseks esitanud kirjaliku taotluse.
- (24) Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvale suurettevõtjast abisaajale antava sihtotstarbelise üksikabi puhul tuleks liikmesriikidel lisaks VKEde suhtes kohaldatavatele ergutava mõjuga seotud tingimustele ka tagada, et abisaaja on oma sisedokumentis analüüsinud abi saava projekti või tegevuse elujõulisust koos abiga ja ilma abita. Liikmesriikidel tuleks kontrollida, et kõnealune sisedokument kinnitaks projekti või tegevuse ulatuse või abi saava projektiga seoses abisaaja poolt kulutatud kogusumma olulist suurenemist või projekti või tegevuse lõpuleviimise olulist kiirenemist. Samuti peaks olema võimalik teha ergutav mõju kindlaks asjaolu alusel, et abi puudumisel ei oleks investeerimisprojekti või tegevust asjaomases maapiirkonnas sellisel kujul teostatud.
- (25) Maksusoodustuse vormis antavate automaatsete abikavade suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada ergutava mõjuga seotud eritingimust, pidades silmas seda, et selliste kavade raames antava abi andmise kord erineb muud liiki abi andmise korrast. Kõnealune eritingimus tähendab, et kõnealused abikavad peaksid olema vastu võetud enne, kui alustati tegevust või tööd abi saava projekti/tegevuse teostamiseks. Seda tingimust ei kohaldata järglaskavade puhul, eeldusel et tegevus oli hõlmatud juba eelnevate maksusoodustuse vormis kavadega. Selliste abikavade ergutava mõju hindamisel on otsustavaks hetk, mil maksumeede kehtestati esimest korda algses kavas, mis seejärel asendati järglaskavaga.
- (26) Selliste abiliikide puhul nagu abi maakorralduseks, müügiarendusmeetmeteks publikatsioonide kaudu, mille eesmärk on tõsta üldsuse teadlikkust põllumajandustoodetest, abi loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest tingitud kahju korvamiseks, abi loomahaiguste ja taimekahjurite likvideerimisega seotud kulude korvamiseks, abi loomahaiguste ja taimekahjurite tekitatud kahju korvamiseks, abi hukkunud loomade kõrvaldamise ja hävitamise seotud kulude katmiseks, abi teadus- ja arendustegevuseks, abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks ning investeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslikus majapidamises asuva kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks ei nõuta ergutava mõju olemasolu või selle olemasolu eeldatakse, kui käesolevas määruses sätestatud eritingimused nende abiliikide jaoks on täidetud.
- (27) Selleks et tagada abi proportsionaalsus ja selle piirdumine vajaliku summaga, tuleks maksimaalsed abisummad võimaluse korral alati väljendada abi osakaaluna abikõlblikest kuludest. Kui abi ülemmäär ei saa kehtestada abikõlblike kulude määratlematuse tõttu või põhjusel, et väiksemate summade puhul tahetakse kasutada lihtsaimaid vahendeid, tuleks abi proportsionaalsuse tagamiseks sätestada nominaalväärtuses määratletud maksimaalsed abisummad. Abi osakaal või suurim abisumma tuleks komisjoni kogemusi arvesse võttes kindlaks määrata tasemel, mis minimeerib abi saavas sektoris konkurentsimoonutused, kuid võimaldab samal ajal asjakohaselt hõlbustada põllumajanduses ja maapiirkondades ning metsandussektoris tegutsevate abisaajate majandustegevuse arengut. Liidu rahastatavate maaelu arengu meetmete ühtsuse huvides peaksid ülemmäärad olema ühtlustatud määruses (EL) nr 1305/2013 sätestatud ülemmääradega, kuivõrd see on kooskõlas riigiabi põhimõtetega.
- (28) Abi osakaalu arvutamisel tuleks arvesse võtta ainult abikõlblike kulused. Määrusega ei tohiks teavitamiskohustusest vabastada abi, mis ületab asjaomast abi osakaalu abikõlbmatute kulude kaasamise tõttu. Abikõlblike kulude identifitseerimiseks tuleks esitada selged, konkreetsed ja ajakohased dokumendid. Kõigi kasutatavate arvude puhul tuleks lähtuda summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Mitmes osas makstava abi väärtus tuleks diskonteerida vastavalt abi andmise ajal kehtivale väärtusele. Abikõlblike kulude väärtus tuleks samuti

⁽¹⁾ ELT C 204, 1.7.2014, lk 1.

diskonteerida nende väärtusele abi andmise kuupäeval. Muus kui toetuse vormis antava abi korral tuleks diskonteerimisel ja abisumma arvutamisel intressimäärana kasutada vastavalt abi andmise kuupäeval kehtivat diskontomäära või viitemäära, nagu on kehtestatud komisjoni teatises viite- ja diskontomäärade kindlaksmääramise meetodi läbivaatamise kohta ⁽¹⁾. Kui abi antakse muus vormis kui toetus, tuleks abisumma väljendada brutotoetuskvivalendis. Juhul kui abi antakse maksusoodustuste vormis, tuleb abi osad diskonteerida diskontomäärade alusel, mis kehtivad kuupäevadel, mil maksusoodustused jõustuvad. Tuleks edendada tagasimakstavate ettemaksete vormis antava abi kasutamist, sest sellised riskijagamisvahendid tõhustavad abi ergutavat mõju. Seepärast on asjakohane sätestada, et kui abi antakse tagasimakstavate ettemaksete vormis, võib käesolevas määruses kindlaks määratud kohaldatavat abi osakaalu suurendada.

- (29) Juhul kui abi antakse tulevikus tasumisele kuuluvate maksude suhtes kehtivate maksusoodustuste vormis, ei pruugi kohaldatav diskontomäär ja abi osade täpne summa olla eelnevalt teada. Sellisel juhul peaksid liikmesriigid abi osakaalust lähtudes eelnevalt kindlaks määrama abi diskonteeritud väärtuse ülemmäära. Sel juhul saab diskonteerimisel kohaldada diskontomäära, mis kehtib ajal, kui selgub teataval kuupäeval antava abi osa summa. Ülemmäära üldsummat („ülemmäära summa“) tuleb vähendada abi iga osa diskonteeritud väärtuse võrra.
- (30) Selle kindlaks tegemisel, kas käesolevas määruses sätestatud eraldi teavitamise piirmäärasid ja abi ülemmäära või maksimaalset abisummat on järgitud, tuleks arvesse võtta abi saavale tegevusele või projektile eraldatava riigiabi kogusummat. Lisaks sellele tuleks käesolevas määruses täpsustada asjaolud, mille korral erinevat liiki abi võib kumuleerida. Käesoleva määruse kohaselt teavitamiskohustusest vabastatud abi ja mis tahes muude määruste alusel teavitamiskohustusest vabastatud abi või komisjoni heaks kiidetud abi võib kumuleerida juhul, kui kõnealused abimeetmed on seotud erinevate kindlaksmääratavate abikõlblike kuludega. Kui erinevad abiallikad on seotud samade osaliselt või täielikult kattuvate kindlaksmääratavate abikõlblike kuludega, on kumuleerimine lubatud kuni käesoleva määruse alusel kohaldatava abi ülemmäära või suurima abisummani. Samuti tuleks käesolevas määruses sätestada erieeskirjad kindlaksmääratavate abikõlblike kuludega ja kuludeta abi ning vähese tähtsusega abi kumuleerimise kohta. Vähese tähtsusega abi ei saa tihti seostada kindlaksmääratavate abikõlblike kuludega. Sellisel juhul peaks olema võimalik vähese tähtsusega abi vabalt kumuleerida käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud riigiabiga. Kui vähese tähtsusega abi antakse samade kindlaksmääratavate abikõlblike kulude jaoks kui käesoleva määruse alusel teavitamisnõudest vabastatud riigiabi, peaks kumuleerimine siiski olema lubatud ainult kuni abi ülemmäärani, mis on sätestatud käesoleva määruse III peatükis.
- (31) Liidu rahalised vahendid, mida keskselt haldavad liidu institutsioonid, asutused, ühissettevõtjad või muud organid ja mis ei ole otseselt või kaudselt liikmesriikide kontrolli all, ei kujuta endast riigiabi. Kui selline liidupoolne rahastamine toimub koos riigiabi andmisega, tuleks arvesse võtta ainult viimast, et määrata kindlaks, kas teavitamise künniseid ja abi ülemmäära või maksimaalset abisummat on järgitud, eeldusel et avalikust sektorist saadud toetuse kogusumma, mida antakse samade abikõlblike kulude katmiseks, ei ületa kõige soodsamat rahastamise määra, mis on sätestatud liidu õigusaktidega kehtestatud eeskirjades.
- (32) Pidades silmas, et aluslepingu artikli 107 lõike 1 tähenduses on riigiabi põhimõtteliselt keelatud, on oluline, et kõigil osapooltel oleks võimalik kontrollida, kas antav abi järgib kohaldatavaid eeskirju. Riigiabi läbipaistvus on seetõttu aluslepingu korrektse kohaldamise seisukohast ülimalt oluline ning toob endaga kaasa parema eeskirjade täitmise, suurema aruandluskohustuse ja vastastikuse hindamise ning suurendab seega riiklike kulutuste tõhusust. Läbipaistvuse tagamiseks peaksid liikmesriigid piirkondlikul või riiklikul tasandil looma põhjalikud riigiabi veebisaidid, kus esitatakse kokkuvõtlik teave iga käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud abimeetme kohta. Nimetatud kohustus peaks olema üksikabi siseturuga kokkusobivuse eeltingimus. Järgides teave avaldamise standardmenetlust, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/37/EL, ⁽²⁾ tuleks kasutada standardvormi, mis võimaldab teavet otsida, alla laadida ja hõlpsasti internetis avaldada. Lingid liikmesriikide riigiabi veebisaitidele tuleks avaldada komisjoni veebisaidil. Määruse (EÜ) nr 994/98 (muudetud määrusega (EL) nr 733/2013) artikli 3 lõike 2 kohaselt peab kokkuvõtliku teabe kõigi käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud abimeetmete kohta avaldama komisjoni veebisaidil.

⁽¹⁾ ELT C 14, 19.1.2008, lk 6.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/37/EL, 26. juuni 2013, millega muudetakse direktiivi 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 175, 27.6.2013, lk 1).

- (33) Seoses teabe avaldamisega üksikabi andmise kohta tuleks määrata kindlaks künnised, mille ületamise korral võib avaldamist pidada abi olulisust silmas pidades proportsionaalseks. Lähtudes investeringuteks ettenähtud abi kavade hindamisest põllumajandusliku esmatootmise sektoris, mille puhul aastased kulutused on 2013. aasta aastaaruande järgi kõige suuremad ning mida saab pidada teistest abiliikidest moonutatavaks, on komisjon leidnud, et keskmine abisumma abisaaja kohta on 59 596 eurot. Liikmesriikide halduskoormuse vähendamiseks on seega otstarbekas määrata esmastele põllumajandustootjatele antava üksikabi kohta teabe avaldamise künniseks 60 000 eurot. Võttes arvesse, et põllumajandustoodete töötlemine ja turustamine sarnaneb tööstustoodete töötlemisele ja turustamisele, on asjakohane viia teabe avaldamise künnis nendes allsektorites ning metsandussektoris ja aluslepingu artikli 42 reguleerimisalast välja jäävatel tegevusaladel tegutsevatele abisaajatele antava üksikabi puhul kooskõlla komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ⁽¹⁾ sätetega.
- (34) Tõhusa järelevalve tagamiseks on määruse (EÜ) nr 994/98 artikli 3 lõike 2 kohaselt vaja kehtestada tüüpvorm, millel liikmesriigid peaksid komisjonile esitama kokkuvõtliku teabe juhul, kui käesoleva määruse alusel rakendatakse mõnda abikava või antakse kavavälist üksikabi. Samuti on vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004 ⁽²⁾ artiklile 5 ja määruse (EÜ) nr 994/98 artikli 3 lõikele 4 asjakohane kehtestada eeskirjad, mis on seotud komisjonile esitatavate liikmesriikide aastaaruannetega aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastatud abi kohta vastavalt käesolevas määruses sätestatud tingimustele ja ka teatavat liiki abi suhtes kohaldatud erinõuete kohta.
- (35) Kuna selleks vajalik tehnoloogia on laialt levinud, tuleks kokkuvõtlik teave ja aastaaruanded esitada elektroonilises vormis ning saata komisjonile komisjoni elektrooniliste süsteemide kaudu.
- (36) Lisaks sellele on vastavalt määruse (EÜ) nr 994/98 artikli 3 lõikele 3 asjakohane kehtestada eeskirjad andmete kohta, mida liikmesriikidel tuleks säilitada käesoleva määrusega aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastatud abi kohta, pidades silmas nõukogu määruse (EÜ) nr 659/1999 ⁽³⁾ artiklis 15 sätestatud aegumistähtaega.
- (37) Selleks et suurendada käesoleva määruse kohaste kokkusobivustingimuste tõhusust, peaks komisjonil olema võimalik juhul, kui kõnealuseid nõudeid ei täideta, grupierand edaspidiste meetmete puhul tühistada. Komisjonil peaks olema võimalik piirata grupierandi tühistamist teatavate abiliikide, teatavate abisaajate või teatavate asutuste vastu võetud meetmetega, kui käesoleva määruse järgimata jätmine mõjutab ainult väheseid meetmete liike või teatavaid asutusi. Selline suunatud tühistamine oleks proportsionaalne karistus, mis on otseselt seotud käesoleva määruse tuvastatud rikkumisega. Kui I ja III peatükis sätestatud kokkusobivustingimusi ei täideta, ei kuulu antav abi käesoleva määruse reguleerimisalasse ning sellest tulenevalt on tegemist ebaseadusliku abiga, mida komisjon kontrollib määruses (EÜ) nr 659/1999 sätestatud asjakohase menetluse raames. Kui ei täideta II peatüki nõudeid, siis ei mõjuta grupierandi tühistamine tulevaste abimeetmete puhul asjaolu, et eelnevate meetmete puhul, mis on kooskõlas käesoleva määrusega, kohaldati grupierandit.
- (38) Arvestades aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c, ei tohi abi ainsaks mõjukuks olla nende tegevuskulude pidev või perioodiline vähendamine, mida abisaaja tavaliselt kannaks, ning see peaks olema õiges suhtes halvemusega, millest tuleb üle saada, et saavutada liidu huvides olev ühiskondlik ja majanduslik kasu. Ühepoolset riigiabi, mille ainus eesmärk on parandada tootjate finantsseisundit, kuid mis ei aita mingil viisil kaasa sektori arengule, ja eelkõige sellist abi, mida antakse üksnes hinna, koguse, toodanguühiku või tootmisvahendite ühiku alusel, tuleks käsitleda siseturuga kokkusobimatu tegevusabina. Kui sellist abi antakse põllumajandussektoris, kahjustab see tõenäoliselt ka ühise turukorralduse mehhanisme. Seetõttu on asjakohane piirata käesoleva määruse reguleerimisala teatavate abiliikidega.

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 651/2014, 17. juuni 2014, aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 794/2004, 21. aprill 2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks, ELT L 140, 30.4.2004, lk 1.

⁽³⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks, EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

- (39) VKEdel on töökohtade loomisel oluline osa ja nad on üldises mõttes ühiskonna stabiilsuse ja majandusarengu edendajad. VKEde arengut võivad aga piirata turutõrked, mis põhjustavad VKEdele tüüpilisi raskusi. VKEdel on tihti peale raskusi kapitali või laenu saamisega, sest teatavatel finantsturgudel peljatakse riske ja nad ise suudavad pakkuda üksnes piiratud tagatist. Nende vähesed vahendid võivad piirata ka nende juurdepääsu teabele, eelkõige uut tehnoloogiat ja võimalikke turge käsitlevale teabele. Selleks et hõlbustada VKEde majandustegevuse arengut, tuleks käesoleva määrusega vabastada aluslepingu artikli 108 lõikes 3 sätestatud teavitamiskohustusest teatavad abiliigid, kui abi antakse VKEdele.
- (40) Kõrvaldamaks erinevusi, mis võivad põhjustada konkurentsimoonutusi, hõlbustamiseks VKEdega seonduvate erinevate liidu ja liikmesriikide algatuste kooskõlastamist ning halduse selguse ja õiguskindluse huvides peaks käesolevas määruses sätestatud VKE määratlus põhinema määratlustel, mis on esitatud komisjoni soovitus 2003/361/EÜ⁽¹⁾.
- (41) Selleks et tagada ühtsus maaelu arengu poliitikaga ning saavutada eeskirjade lihtsustamine, on määruse (EÜ) nr 1857/2006 ja määruse (EÜ) nr 800/2008 kohaldamise käigus saadud komisjoni kogemuste põhjal asjakohane vabastada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest põllumajandusliku esmatootmise ning põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega tegelevatele VKEdele antavad erinevad abiliigid.
- (42) Sellist liiki abi peaks eelkõige hõlmama investeeringuteks ettenähtud abi (nt investeeringud materiaalsesse või immateriaalsesse varasse või põllumajanduslike tootmishoonete ümberpaigutamiseks antav investeerimisabi), äritegevuse alustamiseks ja äri võimaluste leidmiseks antavat abi (nt noortele põllumajandustootjatele, väikestele põllumajanduslikele majapidamistele ja tootjarühmadele, samuti kvaliteedikavadega liitumiseks antav abi), äritegevuse arengu hõlbustamiseks antavat abi (nt teadmussiire ja teabemeetmed, nõustamisteenused ja müügi edendusemeetmed, asendusteenused põllumajanduslikus majapidamises), riskijuhtimise ja kriisiohjamise abi (nt abi loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks, loomahaiguste ja taimekahjurite ennetamise ja likvideerimisega seotud kulude korvamiseks antav abi ning kindlustusmaksete tasumiseks antav abi), samuti loomakasvatusele antavat abi, millega tahetakse saavutada üldistes huvides olevaid eesmärgi, nagu geneetilise kvaliteedi säilitamine ning loomade ja inimeste tervise kaitse. Kõnealune abi peaks eelkõige olema suunatud kogu põllumajandussektori konkurentsivõime ja elujõulisuse suurendamisele.
- (43) Lisaks tuleks käesoleva määruse alusel aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastada maapiirkondades tegutsevate VKEdele antav abi. Sellega seoses ja selleks, et tagada ühtsus EAFRDst kaasrahastatavate maaelu arengu meetmete ja täiendavalt riiklikult rahastatavate meetmete vahel, peaksid käesolevas määruses sätestatud eeskirjad olema võimalikult sidusad määruse (EL) nr 1305/2013 sätetega ning selle kohaselt vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega.
- (44) Muud abiliigid, nagu põllumajandus- ja metsandussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi, abi loodusõnnetuse tekitatud kahju korvamiseks põllumajandussektoris, investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslikus majapidamises asuva kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks ning metsandusele antav abi nii VKEde kui ka suurettevõtjate puhul, tuleks vabastada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest. Eelkõige seoses metsandusele antava abiga ja selleks, et tagada ühtsus EAFRDst kaasrahastatavate maaelu arengu meetmete ja täiendavalt riiklikult rahastatavate meetmete või ainult riigiabiga rahastatavate maaelu arengu meetmete vahel, peaksid käesolevas määruses sätestatud eeskirjad olema võimalikult sidusad määruse (EL) nr 1305/2013 sätetega ning selle delegeeritud ja rakendusaktidega.
- (45) Põllumajandusliku esmatootmise ning põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega tegelevatele VKEdele antav abi, põllumajandussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi, metsandussektori abi või maapiirkondades VKEde toetamiseks ettenähtud abi aluslepingu artikli 42 reguleerimisalasse mittekuuluvate tegevuste puhul võib kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 651/2014 samuti vabastada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest. Kui liikmesriigid peavad seda asjakohaseks, võivad nad anda eespool nimetatud liikidesse kuuluvat abi kooskõlas määruses (EL) nr 651/2014 sätestatud tingimustega. Eelkõige võivad liikmesriigid otsustada kooskõlas määruses (EL) nr 651/2014 sätestatud tingimustega anda põllumajandusliku esmatootmise

⁽¹⁾ Komisjoni soovitus 2003/361/EÜ, milles käsitletakse mikroettevõtete ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

tegelevatele VKEdele regionaalset tegevusabi muude kui transpordiga seotud lisakulude kompenseerimiseks ääre-
poolseimates piirkondades, nõustamisabi VKEdele, riskifinantseerimismeetmega seotud abi, teadus- ja arendustege-
vuse abi, innovatsiooniabi VKEdele, abi keskkonnakaitseks, koolitusabi ning abi ebasoodsas olukorras olevate
töötajate jaoks. Sellega seoses ja selleks et selgitada seost käesoleva määruse ja määruse (EL) nr 651/2014 regulee-
rimisala vahel, tuleks märkida, et kõnealuses kahes määruses sätestatud eesmärgid, abiliigid ja abi andmise tingi-
mused erinevad teineteisest, kuigi need võivad olla suunatud sama liiki abisaajatele.

- (46) Põllumajandussektoris tegutsevate VKEde majandus- ja keskkonnategevuse tulemuslikumaks ja tõhusamaks muut-
miseks, põllumajanduse arenguks vajaliku taristu tagamiseks ning keskkonnanäesmärkide saavutamiseks vajalike
mittetasuvate investeeringute toetamiseks tuleks ette näha abi sellistesse eesmärkidesse panustavate, materiaalsesse
või immateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute jaoks. Sellised investeeringud peavad vastama liidu ja asja-
omaste liikmesriikide keskkonnakaitsealastele õigusaktidele. Investeeringute puhul, mille suhtes nõutakse Euroopa
Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/92/EL⁽¹⁾ kohaselt keskkonnamõju hindamist, peaks abi sõltuma tingimu-
sest, et enne üksikabi andmise otsuse tegemise kuupäeva on selline hindamine toimunud ning asjaomasele inves-
teerimisprojektile on antud teostusluba.
- (47) Põllumajandusliku esmatootmise sektoris antavast sihtotstarbelisest investeeringuteks ettenähtud abist tuleneva
konkurentsimoanutuse ohu tõttu ei tohiks käesoleva määruse alusel aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavi-
tamiskohustusest vabastatud, investeeringuteks ettenähtud abi olla piiratud kindla põllumajandustootega. See
tingimus ei tohiks takistada liikmesriikidel teatavaid põllumajandustooteid teatava abiga hõlmatud toodete seast
välja jätta, eriti kui toodetel puudub normaalne turuväljund. Lisaks peaks käesoleva määruse alusel aluslepingu
artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastamine olema teatavat liiki investeeringutele antava abi
puhul juba iseenesest välistatud.
- (48) Selleks et tagada sobiv tasakaal konkurentsimoanutuste minimeerimise ning energia- ja ressursitõhususe edenda-
mise vahel, tuleks käesoleva määrusega ette näha, et põllumajandusliku esmatootmisega seotud põllumajanduslike
majapidamiste investeeringute puhul tuleks abi anda üksnes investeeringuteks, mis on seotud taastuvatest en-
ergiaallikatest biokütuste või energia tootmisega põllumajandusliku majapidamise tasandil juhul, kui tootmine ei
ületa asjaomase põllumajandusliku majapidamise keskmist aastast kütuse- või energiatarbimist. Sellisel juhul peaks
abi biokütustele käesoleva määruse alla kuuluma üksnes siis, kui seda antakse säästvatele biokütustele kooskõlas
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/28/EÜ⁽²⁾.
- (49) Et soodustada üleminekut täiustatumatele biokütuste liikidele, nagu on ette nähtud horisontaalse keskkonna- ja
energeetikaalase riigiabi eeskirjadega, tuleks toidukultuuridest toodetud biokütused põllumajandustoodete töötle-
miseks seotud investeeringuteks antava abi puhul käesoleva määruse reguleerimisalast välja arvata.
- (50) Selleks et innustada ja hõlbustada noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamist ja selliste väikeste põllumajan-
duslike majapidamiste arengut, mis on eeldatavalt majanduslikult elujõulised, on asjakohane vabastada starditoetus
aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest. Selleks et tagada vastalanud põllumajandustegevuse
elujõulisus, tuleks abi saamise tingimuseks seada äriplaani esitamine. Starditoetus peaks hõlmama üksnes ettevõtja
tegevuse algusperioodi ning mitte muutuma tegevusabiks.
- (51) Selleks et aidata põllumajandussektoril tulla toime eesseisvate probleemidega, mis on tingitud kasvanud konku-
rentsist ning järgnevate turgude konsolideerimisest põllumajandustoodete turustamiseks, sealhulgas kohalikel
turgudel, tuleks soodustada tootjarühmade ja -organisatsioonide loomist. Seepärast on asjakohane vabastada toot-
jarühmadele ja -organisatsioonidele antav starditoetus aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustu-
sest. Abi peaks piirduma üksnes VKE mõiste alla kuuluvate tootjarühmade ja -organisatsioonidega. Selleks et toot-
jarühm ja -organisatsioon saaks elujõuliseks üksuseks, peaks tootjarühma liikmesriigipoolse ametliku tunnusta-
mise tingimuseks seadma äriplaani esitamise pädevale asutusele. Selleks et vältida abi andmist tegevusabina ning
säilitada selle ergutav mõju, peaks abi kestus piirduma viie aastaga.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/92/EL, 13. detsember 2011, teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise
kohta, ELT L 26, 28.1.2012, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/28/EÜ, 23. aprill 2009, taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise eden-
damise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta, ELT L 140, 5.6.2009,
lk 16.

- (52) Selleks et suurendada turuvõimalusi ja saavutada asjaomaste põllumajandustoodete lisandväärtus, on samuti asjakohane innustada VKEsid osalema liidu või riiklikes kvaliteedikavadest ning seepärast tuleks kvaliteedikavadega liitumiseks antav abi vabastada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest. Kuna kvaliteedikavadega liitumise momendil ja osalemise esimestel aastatel, ei hüvita turg VKEdele osalemisest tingitud lisakulusid ja -kohustusi täielikult peaks abisaajatele antavad otsetoetused piirduma uute osalejatega ning hõlmama kuni viie aasta pikkust perioodi. Lisaks tuleks anda abi subsideeritud teenuste kujul seoses kvaliteedikavadest tulenevate kohustuslike kontrollimeetmete kuludega või seoses turu-uuringute kuludega või liidu kvaliteedikavade tunnustamise taotluste ettevalmistamise kuludega.
- (53) Selleks et suurendada konkurentsivõimet ja ressursitõhusust, parandada keskkonnatoimet, säästvat majandamist ja VKEde üldist tulemuslikkust, on asjakohane vabastada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest teadmussirdeks, teabemeetmeteks ning põllumajandusliku majapidamise nõustamisteenusteks ja müügiarendusmeetmeteks antav abi.
- (54) Põhivahend jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise põllumajandussektori saavutamiseks on hea riskijuhtimine ja kriisiohjamine. Konkreetsed loodus-, kliima- ja terviseriskid ja kriisid ohustavad eelkõige just põllumajanduslikku esmatootmist. Seepärast tuleks riskijuhtimise ja kriisiohjamise abi ning loomakasvatusektorile antava abi korral piirduda ainult põllumajandusliku esmatootmisega tegelevate VKEdega. Loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tekitatud kahju korvamiseks, loomahaiguste ja taimekahjurite tõrjeks ning kindlustusmaksete tasumiseks antavat riigiabi tuleks eraldada ainult sellistele abisaajatele, kellel on konkreetseid raskusi, kuigi nad on teinud asjakohaseid jõupingutusi riskide vähendamiseks. Riigiabi ei tohiks ahvatleda abisaajaid põhjendamatu riski võtma. Esmatootmisega tegelevad VKEd peavad ise vastutama järelemõtlematu tootmismetodite või toodete valiku tagajärgede eest.
- (55) Komisjon on kohaldanud aluslepingu artiklit 107 ja 108 loodus- ja kultuuripärandi säilitamiseks antava abi suhtes mitmel juhul, eelkõige seoses ühenduse suunistega riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013 ja määrusega (EÜ) nr 1857/2006. Aastatel 2007–2013 oli VKEdele antav investeerimisabi traditsiooniliste maastike ja hoonete säilitamiseks määruse (EÜ) nr 1857/2006 alusel teavitamiskohustusest vabastatud, samas kui traditsiooniliste maastike ja hoonete säilitamiseks suurettevõtjatele antava investeeringuteks ettenähtud abi suhtes kehtis teavitamiskohustus ning oli nõutav komisjoni heakskiit vastavalt ühenduse suunistele riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013. Sel ajavahemikul hindas komisjon enam kui 87 juhul investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslikus majapidamises asuvate traditsiooniliste maastike ja hoonete säilitamiseks. Kultuuripärandi säilitamise projektid ei tekita tavaliselt olulist konkurentsimoontust, isegi kui neid teostavad suurettevõtjad. Seepärast on asjakohane, et komisjon kasutaks talle määrusega (EÜ) nr 994/98 antud volitusi seoses loodus- ja kultuuripärandi säilitamiseks antava abiga.
- (56) Selleks et kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks antav abi oleks käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud, tuleks seda abi anda kultuuri- ja looduspärandi säilitamise eesmärgil tehtavateks investeeringuteks materiaalsesse varasse või kapitaaltõedesse. Kultuuri- või looduspärand peaks asuma abisaaja põllumajanduslikus majapidamises ning peaks olema sellisena ametlikult tunnustatud liikmesriigi pädeva riigiasutuse poolt. Võttes arvesse, et käesoleva määruse kohaselt on kõnealuse abi puhul teatamiskünnis 500 000 eurot investeerimisprojekti kohta, mida ELi suunistes riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades aastateks 2014–2020 käsitletakse väiketaristuna, on asjakohane näha käesoleva määrusega ette abi osakaal kuni 100 % abikõlblikest kuludest.
- (57) Loodusõnnetuste tekitatud hädaolukorrad nõuavad abi andvate asutuste viivitamatut tegutsemist. Seepärast on oluline tagada kavandatud abimeetmete kiire rakendamine. Komisjon on kohaldanud aluslepingu artikleid 107 ja 108 küllaltki paljudes otsustes, milles käsitletakse loodusõnnetuste tagajärjel põllumajandussektoris tekkinud kahju korvamist. Ühenduse suunistes riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013 nähti juba ette võimalus lubada abikavasid, millega korvatakse loodusõnnetuste tekitatud kahju. Kohaldades ühenduse suuniseid riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013, on komisjon aastatel

2007–2012 heaks kiitnud rohkem kui 25 abimeedet, mis on seotud loodusõnnetuste tagajärjel põllumajandussektoris tekkinud kahju korvamisega. Komisjoni kogemused on näidanud, et neid meetmeid tuleb tõhususe tagamiseks kiiresti rakendada. Seepärast on sellise abi puhul vaja teavitamiskorda lihtsustada. Lisaks ei moonuta need meetmed oma hüvituskohalolevuse ja selgete siseturuga kokkusobivuse kriteeriumide olemasolu tõttu oluliselt konkurentsi siseturul. Seepärast on asjakohane, et komisjon kasutaks talle määrusega (EÜ) nr 994/98 antud volitusi ka seoses loodusõnnetuste tagajärjel põllumajandussektoris tekkinud kahju korvamiseks antava abiga.

- (58) Loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi peaks seega olema kättesaadav ettevõtjatele kogu põllumajandussektoris ning seda tuleks anda nii VKEdele kui ka suurettevõtjatele. Loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antava abi teavitamiskohustusest vabastamise tingimused järgivad juba väljakujunenud tava ja on seotud liikmesriikide ametiasutuste poolt antava ametliku kinnitusega selle kohta, et juhtunu on loodusõnnetus, et loodusõnnetuse tekitatud kahju ja abisaajale tekkinud kahju vahel valitseb otsene põhjuslik seos ning et välditakse ülemäärast hüvitamist. Eelkõige peavad liikmesriigid vältima ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda sellise abi ühendamisest muude hüvitistega, sealhulgas kindlustusskeemi alusel saadud maksetega.
- (59) Teadus- ja arendustegevuseks antav abi võib aidata kaasa jätkusuutlikule majanduskasvule ning tugevdada konkurentsivõimet. Tuginedes komisjoni kogemustele, mis on saadud, kohaldades ühenduse suuniseid riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013, ühenduse raamistikku teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava abi suhtes ⁽¹⁾ ja määrust (EÜ) nr 800/2008 põllumajandus- ja metsandusalaseks teadus- ja arendustegevuseks antava abi suhtes, on asjakohane vabastada käesolevas määruses sätestatud tingimusi täitev teadus- ja arendustegevuseks antav abi aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest. Kuna teadus- ja arendustegevuse edendamine on ühist huvi pakkuv oluline eesmärk, tuleks käesoleva määrusega nõuda, et teadusprojekt peab olema kõigi teatavas põllumajandus- või metsandussektoris või allsektoris tegutsevate ettevõtjate huvides. Teave teadusprojekti kohta ning selle tulemused tuleks teha internetis avalikult kättesaadavaks. Lisaks peaksid teadustulemused olema nendest huvitatud ettevõtjatele tasuta kättesaadavad.
- (60) Metsandus on maaelu arengu lahutamatu osa. Komisjon on kohaldanud aluslepingu artikleid 107 ja 108 metsandusettevõtjate suhtes paljude otsustega, mille aluseks on eelkõige ühenduse suunised riigiabi kohta põllumajandus- ja metsandussektoris aastateks 2007–2013. Aastatel 2007–2012 on komisjon kõnealuste suuniste alusel heaks kiitnud 140 metsandussektori abimeedet. Arvestades komisjoni märkimisväärseid kogemusi, mis on saadud suuniste kohaldamisega metsandusettevõtjate suhtes, on asjakohane, et komisjon kasutaks metsandussektorile antava abi puhul määrusega (EÜ) nr 994/98 antud volitusi menetluste lihtsustamiseks, tagades samas tõhusa järelevalve ja komisjonipoolse kontrolli. Komisjoni kogemuste kohaselt ei moonuta metsandussektorile antav abi selliste meetmete puhul, mis kuuluvad riikliku maaelu arengu programmidesse ja mida kaasrahastatakse kas EAFRDst või mis eraldatakse selliselt kaasrahastatud meetmete täiendava riikliku rahastamisena, oluliselt konkurentsi siseturul. Lisaks ei moonuta metsandussektoris teadmussiirdeks ning nõustamisteenuste jaoks antav abi oluliselt konkurentsi siseturul, isegi kui kõnealust abi antakse väljaspool maaelu arengu programme. Käesolevas määruses tuleks selliste meetmete puhul kindlaks määrata selged siseturuga kokkusobivuse tingimused. Need tingimused peaksid olema võimalikult sidusad määruse (EL) nr 1305/2013 sätetega ning selle kohaselt vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega.
- (61) Kõnealused abiliigid peaksid eelkõige hõlmama metsastamise ja metsamaa loomise abi, agrometsandussüsteemide abi, metsapõlengutest, loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest, taimekahjuritest või katastroofidest tingitud metsakahjustuste ärahoidmiseks ja kõrvaldamiseks antavat abi, investeerimisabi metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamiseks, abi seoses ebasoodsate tingimustega Natura 2000 metsaaladel, nagu on määratletud nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ ⁽²⁾ artiklis 3 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ ⁽³⁾ artiklis 3, metsanduse keskkonna- ja kliimateenusteks ning metsakaitseks antavat abi, teadmussiirdeks ja teabemeetmeteks antavat abi, nõustamisteenusteks antavat abi, taristuinvesteeringuteks antavat abi, metsandustehnoloogiatega seotud investeeringuteks ettenähtud abi ning metsandustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringuteks ettenähtud abi. Metsandussektorile antav abi peaks vältima konkurentsi moonutamist ning olema turu suhtes erapooletu.

⁽¹⁾ ELT C 323, 30.12.2006, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, 21. mai 1992, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/147/EÜ, 30. november 2009, loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

- (62) Selleks et tagada ühtsus määrusega (EL) nr 1305/2013 ning lihtsustada kaasrahastamise ja riiklike maaelu arengu programmide lisarahastamise jaoks riigiabi loa taotlemise eeskirju, peaks käesoleva määruse alusel aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastatud abi metsandussektorile olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmetega ning vabastatud abi tuleks anda üksnes vastavuses ja kooskõlas asjaomase liikmesriigi maaelu arengu programmiga. Abi osakaal ja abikõlblikud kulud peaksid siiski olema kooskõlas ka liidu üldiste riigiabi põhimõtetega ja põllumajandussektori suhtes kohaldatavate riigiabi eeskirjadega. Seepärast ei tohiks sellised kulud nagu uut investeeringut täiendav ja sellega seotud käibekapital olla käesoleva määruse alusel abikõplik. Kooskõlas komisjoni poolt heaks kiidetud maaelu arengu programmidega võivad metsandusmeetmete alla kuuluvad investeerimistoimingud hõlmata ka ühekordset metsahooldust, mida on vaja investeeringu ettevalmistamiseks, kui asjaomase maaelu arengu programmi eesmärk seda lubab. Abi teadmussiidreks, nõustamisteenusteks ja metsamaa korralduseks peaks olema võimalik anda sõltumata sellest, kas sellist abi antakse riikliku maaelu arengu programmi osana.
- (63) Majanduslik mitmekesisus ja uute majandustegevuste loomine on oluline maapiirkondade arengu ja konkurentsivõime seisukohast, eelkõige liidu maapiirkonna majanduse alustala moodustavate VKEde puhul. Määrusega (EL) nr 1305/2013 nähakse ette toetusmeetmed mittepõllumajandusliku ettevõtluse arendamiseks maapiirkondades, eesmärgiga edendada tööhõivet, võimaldada kvaliteetsete töökohtade loomist maapiirkondades, säilitada olemasolevaid töökohti, vähendada tööhõive hooajalisi kõikumisi, arendada mittepõllumajanduslikke sektoreid väljaspool põllumajandust ja toiduainetetööstust, soodustades samas ettevõtete integratsiooni ja kohalikke sektoritevahelisi seoseid.
- (64) Selleks et tagada ühtsus määrusega (EL) nr 1305/2013 ning lihtsustada kaasrahastamise ja riiklike maaelu arengu programmide täiendava riikliku rahastamise jaoks riigiabi loa taotlemise eeskirju, on asjakohane vabastada aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest maapiirkondades tegutsevatele VKEdele antavad erinevad abiliigid. Kõnealused liigid peaksid eelkõige hõlmama põllumajandustoodete mittepõllumajandustoodeteks töötlemise või puuvilla tootmisega seotud investeeringuteks antavat abi, mittepõllumajandusliku äritegevuse alustamiseks antavat abi, nõustamisteenuste jaoks antavat abi, teadmussiidreks ja teabemeetmeteks antavat abi ning põllumajandustootjatele puuvilla või toiduainete kvaliteedikavadega liitumiseks ja toiduainete müügiarendusmeetmeteks antavat abi. Abi, mis tuleb käesoleva määruse alusel aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastada, peaks olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega ning vabastatud abi tuleks anda üksnes vastavuses ja kooskõlas asjaomase liikmesriigi maaelu arengu programmiga. Abi osakaal ja abikõlblikud kulud peaksid siiski olema kooskõlas ka liidu üldiste riigiabi põhimõtetega ja horisontaalse riigiabi eeskirjadega. Seepärast ei tohiks sellised kulud nagu uut investeeringut täiendav ja sellega seotud käibekapital olla käesoleva määruse alusel abikõplik.
- (65) Seoses investeeringuteks ettenähtud abiga põllumajandustoodete mittepõllumajandustoodeteks ümbertöötlemiseks tuleb täpsustada, et biokütuse või taastuvenergia tootmisega seotud investeeringud ei tohiks olla käesoleva määruse alusel abikõplikud. Põhimõtteliselt tuleks selliste investeeringute suhtes kohaldada horisontaalse keskkonna- ja energeetikaalase riigiabi eeskirju.
- (66) Järgmiste abiliikide puhul: a) abi turu-uuringute kulude katmiseks, toote väljatöötamiseks ja projekteerimiseks ning taotluste ettevalmistamiseks kvaliteedikavade tunnustamise eesmärgil; b) abi kvaliteedikavadega seotud kohustuslike kontrollimeetmete kulude katmiseks; c) abi teadmussiidreks ja teabemeetmeteks; d) abi nõustamisteenusteks; e) abi põllumajanduslike majapidamiste asendusteenuste jaoks; f) abi müügiarendusmeetmetele; g) abi loomahaiguste ja taimekahjurite ennetamise ja likvideerimisega seotud kulude hüvitamiseks ja h) abi loomakasvatusektorile, jõuab abi lõplike abisaajateni kaudselt toetatud teenuste kaudu. Sellistel juhtudel peaks abisaaja olema asjaomase teenuse osutaja või tegevuse teostaja. Teenuse osutaja või tegevuse teostaja valimisel tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta asjaomaseid kohaldatavaid riigihanke-eeskirju ning valikumenetluse läbipaistvuse, avatuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.
- (67) Pidades silmas komisjoni kogemusi kõnealuses valdkonnas, on põhimõtteliselt vaja riigiabipoliitika korrapäraselt läbi vaadata. Seepärast peaks käesoleva määruse kohaldamisajaks olema piiratud. Seetõttu on asjakohane sätestada üleminekusätteid, sealhulgas käesoleva määruse kohaldamisaja lõpus kehtima hakkavad kohandamisperioodi eeskirjad teavitamiskohustusest vabastatud abikavade jaoks. Kõnealuste eeskirjade puhul tuleks anda liikmesriikidele aega uue korraga kohandamiseks.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

SISUKORD

I PEATÜKK.	ÜHISSÄTTED	13
II PEATÜKK.	MENETLUSNÕUDED	25
III PEATÜKK.	ABI LIIGID	26
1. jagu.	Abi põllumajandusliku esmatootmise ning põllumajandustoodete töötlemise või turustamisega tegelevatele VKEdele.....	26
2. jagu.	Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslikus majapidamises asuva kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks.....	43
3. jagu.	Abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks põllumajandussektoris.....	44
4. jagu.	Põllumajandus- ja metsandussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi.....	45
5. jagu.	Metsandusele antav abi.....	46
6. jagu.	Maapiirkondade VKEdele antav abi, mida kaasrahastab EAFRD või mis eraldatakse selliselt kaasrahastatud meetmete täiendava riikliku rahastamisena.....	59
IV PEATÜKK.	ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED	65

I PEATÜKK

ÜHISSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste abiliikide suhtes:
 - a) abi mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele:
 - i) põllumajandussektoris tegutsevad ettevõtjad (põllumajanduslik esmatootmine, põllumajandustoodete töötlemine ja turustamine), välja arvatud artiklid 14, 15, 16, 18, 23, 25–28, mida kohaldatakse üksnes esmatootmisega tegelevate VKEde suhtes;
 - ii) aluslepingu artikli 42 reguleerimisalast välja jäävad tegevused niivõrd, kuivõrd kõnealust abi antakse kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 või seda kas kaasrahastatakse Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) või antakse selliste kaasrahastavate meetmete raames täiendava riikliku rahastamisena;
 - b) investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslikus majapidamises asuva kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks;
 - c) abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks põllumajandussektoris;
 - d) põllumajandus- ja kalandussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi;
 - e) metsandusele antav abi.
2. Kui liikmesriigid peavad seda asjakohaseks, võivad nad anda käesoleva artikli lõike 1 punktides a, d ja e osutatud abi kooskõlas määrusega (EL) nr 651/2014 ja selles sätestatud tingimuste alusel.

3. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise abi suhtes:
 - a) metsandussektorile antav abi, mida ei kaasrahastata EAFRDst ega anta kaasrahastavate meetmete raames täiendava riikliku rahastamisena, välja arvatud artiklid 31, 38, 39 ja 43;
 - b) VKEdele aluslepingu artikli 42 reguleerimisalast välja jäävateks tegevusteks antav abi, mida ei kaasrahastata EAFRDst ega anta selliste kaasrahastavate meetmete raames täiendava riikliku rahastamisena.
4. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise abi suhtes:
 - a) käesoleva määruse artiklitega 17, 32, 33, artikli 34 lõike 5 punktidega a–c ja artiklitega 35, 40, 41 ja 44 ette nähtud abikavad, kui keskmine riigiabi aastaeelarve ületab 150 miljonit eurot, kui nende jõustumisest on möödunud kuus kuud. Komisjon võib otsustada, et käesoleva määruse kohaldamist jätkatakse mis tahes kõnealuse abikava suhtes kauem, olles hinnanud liikmesriigi poolt komisjonile esitatud hindamiskava 20 tööpäeva jooksul alates abikava jõustumisest;
 - b) käesoleva artikli lõike 4 punktis a osutatud abikavade mis tahes muudatused, mis ei ole muudatused, mis ei mõjuta abikava siseturuga kokkusobivust käesoleva määruse alusel, või mis ei mõjuta märkimisväärselt heaks kiidetud hindamiskava sisu;
 - c) abi, mida antakse tegevuseks, mis on seotud ekspordiga kolmandatesse riikidesse või liikmesriikidesse, täpsemalt selline abi, mis on vahetult seotud eksporditavate koguste, turustusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega;
 - d) abi, mille tingimuseks on kodumaiste toodete kasutamine importtoodete asemel.
5. Käesolevat määrust, välja arvatud artikkel 30, ei kohaldata järgmise abi suhtes:
 - a) abikavad, milles ei ole sõnaselgelt välistatud üksikabi maksmine ettevõtjale, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks;
 - b) sihtotstarbeline üksikabi ettevõtjale, kellele komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks.
6. Käesolevat määrust ei kohaldata raskustes olevatele ettevõtjatele antava abi suhtes, välja arvatud järgmistel juhtudel:
 - a) loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks kooskõlas artikliga 30 ja abi loomahaiguste likvideerimise kulude katteks kooskõlas artikli 26 lõikega 8 ning abi hukkunud loomade korjaste kõrvaldamiseks ja hävitamiseks kooskõlas artikli 27 lõike 1 punktidega c, d ja e;
 - b) abi järgmistes olukordades, kui ettevõtja on sattunud raskustesse kõnealuse olukorra põhjustatud kahju tõttu:
 - i) abi loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest tingitud kahju korvamiseks kooskõlas artikliga 25;
 - ii) taimekahjurite likvideerimisega seotud kulude korvamiseks antav abi ning loomahaiguste ja taimekahjurite tekitatud kahju korvamiseks antav abi kooskõlas artikli 26 lõigetega 8 ja 9;
 - iii) abi metsapõlengutest, loodusõnnetustest, loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, muudest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, kahjuritest, katastroofidest ja kliimamuutustega seotud põhjustest tingitud metsakahjustuste kõrvaldamiseks kooskõlas artikli 34 lõike 5 punktiga d.

7. Käesolevat määrust ei kohaldata abi suhtes, kui meede ise, selle tingimused või rahastamisviis kujutavad endast ELi õiguse põhimõttelist rikkumist, eelkõige järgneva puhul:

- a) abi, mille andmise tingimus on abisaaja peakorteri asumine asjaomasel liikmesriigis või abisaaja tegutsemine peamiselt selles liikmesriigis;
- b) abi, mille andmise tingimus on, et abisaaja kohustab kasutama riigis toodetud tooteid või riiklikke teenuseid;
- c) abi, millega piiratakse abisaaja võimalust kasutada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni tulemusi teises liikmesriigis.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „abi” — meede, mis vastab kõikidele aluslepingu artikli 107 lõikes 1 sätestatud nõuetele;
- 2) „VKEd” ehk „mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad” — ettevõtjad, kes vastavad I lisas sätestatud kriteeriumidele;
- 3) „põllumajandussektor” — kõik põllumajandusliku esmatootmise ning põllumajandustoodete töötlemise või turustamisega tegelevad ettevõtjad;
- 4) „põllumajandustooded” — aluslepingu I lisas loetletud tooted, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1379/2013 ⁽¹⁾ I lisas loetletud kalandus- ja vesiviljelustooted;
- 5) „põllumajanduslik esmatootmine” — aluslepingu I lisas loetletud põllundus- ja loomakasvatussaaduste tootmine ilma täiendava töötlemiseta kõnealuste toodete olemust muutmata;
- 6) „põllumajandustoodete töötlemine” — põllumajandustoodete töötlemine, mille saadus on samuti põllumajandustooded, välja arvatud põllumajanduslik tegevus, mis on vajalik loomse või taimse saaduse esmamüügiks ettevalmistamiseks;
- 7) „põllumajandustoodete turustamine” — toodete omamine või väljapanek, mille eesmärk on müük, müügiks pakkimine, tarnimine või mis tahes muu turustamise viis, välja arvatud esmatootja esmamüük edasimüüjatele või töötajatele, ja mis tahes tegevus, millega toodet esmamüügiks ette valmistatakse; esmatootjalt lõpptarbijale müümist käsitatakse põllumajandustoodete turustamisena juhul, kui see toimub selleks ettenähtud eraldi kohas;
- 8) „põllumajanduslik majapidamine” — põllumajanduslike esmatoodete tootmiseks kasutatav üksus, mis koosneb maast, ruumidest ja rajatistest;
- 9) „loodusõnnetused” — maavärinad, laviinid, maalihked ja üleujutused, tornaadod, orkaanid, vulkaanipursked ja looduslikult alguse saanud metsapõlengud;
- 10) „abikava” — mis tahes dokument, mille alusel võidakse ilma edasisi rakendusmeetmeid nõudmata anda üksikabi kõnealuses dokumendis üldiselt ja abstraktselt määratletud ettevõtjatele, ja mis tahes dokument, mille alusel võidakse anda konkreetse projektiga mitteseotud abi ühele või mitmele ettevõtjale määramata ajaks ja/või määramata ulatuses;
- 11) „hindamiskava” — dokument, mis sisaldab vähemalt hinnatava abikava eesmärke, hindamisküsimusi, tulemusnäitajaid; kavandatud hindamismeetodeid; andmekogumisnõudeid; hindamise kavandatavat ajakava, sealhulgas lõpliku hindamisaruande esitamise kuupäeva; hindamist teostava sõltumatu organi kirjeldust või kriteeriume selle organi valimiseks ning hindamise avalikkuse tagamise meetmeid

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1379/2013, 11. detsember 2013, kalapüügi- ja vesiviljelustoodete turu ühise korralduse kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1184/2006 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 104/2000 (ELT L 354, 28.12.2013, lk 1).

- 12) „üksikabi” —
- a) sihtotstarbeline üksikabi ning
 - b) abikava raames üksikutele abisaajatele antav abi;
- 13) „sihtotstarbeline üksikabi” — abi, mida ei anta abikava alusel;
- 14) „raskustes olev ettevõtja” — ettevõtja, kes vastab vähemalt ühele järgmistest tingimustest:
- a) kui on tegemist piiratud vastutusega äriühinguga (v.a alla kolme aasta tegutsenud VKE), kes on akumuleeritud kahjumi tõttu kaotanud üle poole oma märgitud osa- või aktsiakapitalist. Nii on see juhul, kui akumuleeritud kahjumi mahaarvamine reservidest (ning kõikidest muudest elementidest, mida üldiselt peetakse äriühingu omavahendite osaks) annab negatiivse tulemuse, mis ületab poolt märgitud osa- või aktsiakapitalist. Selle sätte kohaldamisel mõistetakse termini „piiratud vastutusega äriühing” all eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL⁽¹⁾ I lisas mainitud äriühinguliike ning „osa- ja aktsiakapital” hõlmab mis tahes ülekursi;
 - b) äriühing (v.a alla kolme aasta tegutsenud VKE), kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus äriühingu võlgade eest ja kes on kaotanud kogunenud kahjumi tõttu üle poole oma arvetel olevast kapitalist. Selle sätte kohaldamisel mõistetakse termini „äriühing, kus vähemalt mõnel liikmel on piiramatu vastutus äriühingu võlgade eest” all eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL II lisas mainitud äriühinguliike;
 - c) kui asjaomase ettevõtja suhtes on võlausaldajate soovil algatatud kõiki võlakohustusi hõlmav maksejõuetusmenetlus või ettevõtja vastab siseriikliku õiguse kohaselt kõiki võlakohustusi hõlmava maksejõuetusmenetluse kohaldamise kriteeriumidele;
 - d) kui ettevõtja on saanud päästmisabi ning ei ole veel laenu tagasi maksnud või garantiid lõpetanud või on saanud ümberkorraldusabi ning tema suhtes kohaldatakse endiselt ümberkorraldamiskava;
 - e) ettevõtja puhul, kes ei ole VKE, kui viimase kahe aasta jooksul:
 - i) on ettevõtja arvestuslik finantsvõimendus olnud suurem kui 7,5 ja
 - ii) on ettevõtja EBITDA suhe intressimaksete kattevarasse olnud alla 1,0;
- 15) „hukkunud loomad” — loomad, kes on põllumajanduslikus majapidamises või transportimise ajal hädatapu korras konkreetse diagnoosi alusel või ilma kindla diagnoosita tapetud või surnud, sealhulgas surnult sündinud ja sündimata jäänud loomad, kuid mitte tapetud inimtoiduks;
- 16) „loodusõnnetusega võrreldavad ebasoodsad ilmastikutingimused” — sellised ilmastikutingimused nagu külm, tormid ja rahe, jää, rajuvihm, pidev vihm või ränk põud, mis hävitavad rohkem kui 30 % keskmisest aastatoodangust, mis arvutatakse:
- a) kolme eelnenud aasta põhjal või
 - b) eelnenud viieaastase perioodi kolme aasta keskmisena, milles ei ole arvesse võetud kõige kõrgemat ja kõige madalamat näitajat;
- 17) „muud ebasoodsad ilmastikutingimused” — ebasoodsad ilmastikutingimused, mis ei vasta käesoleva määruse artikli 2 lõikes 16 sätestatud tingimustele;
- 18) „taimekahjurid” — nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ⁽²⁾ artikli 2 lõike 1 punktis e määratletud kahjulikud organismid;
- 19) „katastroof” — inimtegevusest põhjustatud ootamatu biotilist või abiootilist laadi sündmus, millega kaasnevad olulised häired metsandusstruktuurides, põhjustades olulist majanduslikku kahju metsandussektorile;
- 20) „brutotoetusekvivalent” — abi summa, kui see on antud toetusena abisaajale, enne maksude või muude tasude mahaarvamist;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/34/EL, 26. juuni 2013, teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

⁽²⁾ Nõukogu direktiiv 2000/29/EÜ, 8. mai 2000, taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

- 21) „materiaalne vara” — maast, hoonetest ja tootmisrajatistest, masinatest ja seadmetest koosnev vara;
- 22) „immateriaalne vara” — vara, millel ei ole füüsilist või rahalist kehastust, näiteks patendid, litsentsid, oskusteave või muu intellektuaalomand;
- 23) „agrometsandussüsteemid” — maakasutussüsteemid, kus puid kasvatatakse samal maal kombinatsioonis põllumajandusega;
- 24) „tagasimakstav ettemakse” — projekti jaoks antav laen, mis makstakse ühe või mitme osamaksena ja mille tagasimaksmise tingimused sõltuvad projekti tulemustest;
- 25) „projektiga seotud tööde või tegevuse algus” — kas investeeringuga seotud tegevuse või ehitustööde alustamine või esimene õiguslikult siduv kohustus tellida seadmeid või teenuseid või muu kohustus, mis teeb investeeringu pöördumatuks, olenevalt sellest, kumb on varajase; tööde või tegevuse alustamiseks ei peeta maa ostmist ja ettevalmistustööd, näiteks lubade saamist või teostatavusuuringute teostamist;
- 26) „suurettevõtjad” — ettevõtjad, kes ei vasta I lisas sätestatud kriteeriumidele;
- 27) „maksumeetme kava järglaskava” — maksusoodustuse vormis kava, mis kujutab endast eelneva maksusoodustuse vormis kava muudatust ja millega asendatakse eelnev kava;
- 28) „abi osakaal” — abi kogusumma, mis on väljendatud protsendina abikõlblikest kuludest enne maksude või muude tasude mahaarvamist;
- 29) „abi andmise kuupäev” — kuupäev, mil abisaajal tekib vastavalt liikmesriigi õigusaktidele seaduslik õigus abi saada;
- 30) „liidu normatiiv” — liidu õigusaktides sätestatud kohustuslik normatiiv, milles määratakse kindlaks üksikettevõtjatele kohustuslikud eesmärgid, eelkõige seoses keskkonna, hügieeni ja loomade heaoluga; liidu normatiivina ei käsitata siiski liidu tasandil kehtestatud normatiive ega eesmärgi, mis on kohustuslikud liikmesriikidele, kuid mitte üksikutele ettevõtjatele;
- 31) „maaelu arengu programm” — maaelu arengu programm, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 6 lõikes 1;
- 32) „vähetootlik investeering” — investeering, millega ei kaasne põllumajandusliku majapidamise väärtuse või tasuvuse kasvu;
- 33) „investeeringud liidu normatiivile vastavuse saavutamiseks” — investeeringud, mis on tehtud liidu normatiivile vastavuse saavutamiseks pärast liidu õigusaktides sätestatud üleminekuperioodi möödumist;
- 34) „noor põllumajandustootja” — abitaotluse esitamise kuupäeval kuni 40 aasta vanune ning vastavate ametialaste oskuste ja pädevustega isik, kes asub esimest korda tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina;
- 35) „äärepoolseimad piirkonnad” — aluslepingu artikli 349 esimeses lõigus osutatud piirkonnad;
- 36) „Egeuse mere väikesaared” — Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 229/2013 ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 2 osutatud väikesaared;
- 37) „vähem arenenud piirkonnad” — piirkonnad, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta moodustab alla 75 % EL 27 keskmisest SKPst;
- 38) „EL 25” — 25 liikmesriiki, kes olid ELi liikmed 2005. aasta mai seisuga;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 229/2013, 13. märts 2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed Egeuse mere väikesaarte jaoks ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1405/2006 (ELT L 78, 20.3.2013, lk 41).

- 39) „EL 27” — 27 liikmesriiki, kes olid ELi liikmed 2007. aasta jaanuari seisuga;
- 40) „kapitaaltööd” — tööd, mida teeb põllumajandustootja ise või teevad tema töötajad, ning millega luuakse põhivara;
- 41) „toidukultuuripõhine biokütus” — biokütus, mis on toodetud teraviljast ja muust tärkliiserikkast toorainest, suhkru- ja õlitaimedest, nagu on määratletud komisjoni ettepanekus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviks, millega muudetakse direktiivi 98/70/EÜ bensiini ja diislikütuse kvaliteedi kohta ning direktiivi 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ⁽¹⁾;
- 42) „aktiivne põllumajandustootja” — aktiivne põllumajandustootja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 ⁽²⁾ artikli 9 tähenduses;
- 43) „tootjarühm ja -organisatsioon” — rühm või organisatsioon, mis on moodustatud järgmistel eesmärkidel:
- a) et kohandada kõnealustesse rühmadesse või organisatsioonidesse kuuluvate tootjate tootmisprotsessi ja toodangut turunõuetele või
 - b) lasta kaupa ühiselt turule, sealhulgas kaupa müügiks ette valmistada, müüki tsentraliseerida ja hulgiostjaid varustada või
 - c) töötada välja ühised eeskirjad toodangut käsitleva teabe kohta, esmajoones seoses saagikoristuse ja kättesaadavusega või
 - d) edendada tootjarühmade või -organisatsioonide muid tegevusi, nagu äri- ja turustusoskuste arendamine ning innovatsiooniprotsesside korraldamine ja lihtsustamine;
- 44) „kvaliteedikavas osalemisest tulenevad püsikulud” — kulud, mis on kantud seoses toetatava kvaliteedikavaga liitumise ja kvaliteedikavas osalemise iga-aastaste osamaksudega, sealhulgas vajaduse korral kulutused kontrollidele, mida on vaja kvaliteedikava spetsifikatsioonidele vastavuse tõendamiseks;
- 45) „nõustamine” — täielik nõustamisprotsess ühe ja sama lepingu raames;
- 46) „põllumajandustootja majapidamise liige” — füüsiline või juriidiline isik või füüsiliste või juriidiliste isikute rühm, olenemata sellest, milline õiguslik seisund on sellele rühmale ja rühma liikmetele riiklike õigusaktidega antud, välja arvatud põllumajandusliku majapidamise töötajad;
- 47) „TSE (transmissiivse spongioosse entsefalopaatia) ja BSE (veiste spongioosse entsefalopaatia) testide kulud” — Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 ⁽³⁾ X lisa C peatüki kohaseks proovivõtmiseks ja laborianalüüsiks vajalike proovide võtmise, transportimise, analüüsimise, säilitamise ja hävitamisega seotud kulud ning testikomplektide kulud;
- 48) „tõuraamat” — raamat, register, andmik või andmekandja,
- a) mida peab tõuaretajate organisatsioon või ühing, mis on ametlikult tunnustatud liikmesriigis, kus ta on asutatud, ning
 - b) kuhu kantakse sisse või milles registreeritakse ühte tõugu tõuveised ühes nende eellaste nimetamisega.
- 49) „kaitsealune loom” — liidu või siseriiklike õigusaktide kohaselt kaitse all olev loom;
- 50) „teadmisi levitav organisatsioon” — üksus (nt ülikool või uurimisinstituut, tehnosiirde agentuur, innovatsioonivahendaja, teadusuuringutele pühendunud füüsiline või virtuaalne koostööüksus) hoolimata oma õiguslikust staatusest (ava- või eraõiguslik) või rahastamise viisist, mille peamine eesmärk on sõltumatult teostada alusuuringuid, rakendusuringuid või tootearendust või laialdaselt levitada sellise tegevuse tulemusi, kasutades selleks õpetamist, avaldamist või teadmussiiret. Kui üksus tegeleb ka majandustegevusega, tuleb sellise majandustegevuse rahastamine, kulud ja tulud arvestada eraldi. Ettevõtjatel, kes avaldavad mõju sellisele üksusele, nt aktsionäridel või liikmetel, ei tohi olla eelisjuurdepääsu sellise üksuse teaduspotsentsiaalile ja tema saavutatud teadustulemustele;

⁽¹⁾ COM(2012) 595, 17.10.2012.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1307/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 999/2001, 22. mai 2001, millega kehtestatakse teatavate transmissiivse spongioosse entsefalopaatia vältimise, kontrolli ja likvideerimise üksikasjalikud eeskirjad (EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1).

- 51) „reaaluringimuste põhimõte” — põhimõte, mille kohaselt ei tohi lepinguosaliste vahelise investeerimistehingu tingimused erineda sõltumatute ettevõtjate vahel sõlmitud tehingu tingimustest ning need tingimused ei tohi sisaldada salalepete elemente. Iga tehing, mis tuleneb avatud, läbipaistvast ja tingimusteta menetlusest, loetakse reaalarimuste põhimõttele vastavaks;
- 52) „kiire kasvuga puud” — lühikese raieringiga mets, kus kahe raiekoristuse vaheline aeg on minimaalselt 8 ja maksimaalselt 20 aastat;
- 53) „lühikese raieringiga madalmetsa puud” — CN-koodi 06 02 9041 alla kuuluvad puuliigid, mille määratlevad liikmesriigid ja mis hõlmavad puittaimi, mitmeaastaseid taimi, pookealuseid või pärast koristamist mulda jäävaid juuremulgaid, mis järgmisel hooajal ajavad uusi võrseid, ning mille maksimaalse raietsükli määravad kindlaks liikmesriigid;
- 54) „tehingukulu” — kohustusega seotud täiendav kulu, mis aga ei tulene otseselt kohustuse rakendamisest ega sisaldu kuludes ega saamatajäänud tuludes, mida hüvitatakse vahetult ning mida võib arvutada standardkulu alusel;
- 55) „muu maahaldaja” — muu kui põllumajandussektoris tegutsev maad haldav ettevõtja;
- 56) „põllumajandustoodete töötlemine mittepõllumajandustoodeteks” — mis tahes põllumajandustoodete töötlemine, mille saadus ei ole hõlmatud aluslepingu I lisaga;
- 57) „punkti a alad” — aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktile a vastavad alad, mis on tähistatud ajavahemikuks 1. juulist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 heaks kiidetud regionaalabi kaardil;
- 58) „punkti c alad” — aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktile c vastavad alad, mis on tähistatud ajavahemikuks 1. juulist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 heaks kiidetud regionaalabi kaardil;
- 59) „hõredalt asustatud piirkonnad” — piirkonnad, mille komisjon on sellisena heaks kiitnud eraldi otsustega regionaalabi kaartide kohta ajavahemikuks 1. juulist 2014 kuni 31. detsembrini 2020;
- 60) „NUTS 3. tasandi piirkond” — Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1059/2003 ⁽¹⁾ alusel ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasandil kindlaks määratud piirkond;
- 61) „eelnevalt kindlaksmäärata punkti c alad” — piirkonnad, mille liikmesriik on omal äranägemisel määranud punkti c alaks, eeldusel et liikmesriik tõendab, et sellised piirkonnad vastavad teatavatele sotsiaalmajanduslikele kriteeriumidele ning et need piirkonnad on kooskõlas aluslepingu artikli 107 lõike 3 punktiga c tähistatud ajavahemikuks 1. juulist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 heaks kiidetud regionaalabi kaardil;
- 62) „endised punkti a alad” — alad, mis olid tähistatud punkti a aladena ajavahemikuks 1. jaanuarist 2011 kuni 30. juunini 2014 heaks kiidetud regionaalabi kaardil;
- 63) „toiduained” — toiduained, mis ei ole põllumajandustooted ja mis on loetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 ⁽²⁾ I lisas.

Artikkel 3

Teavitamiskohustusest vabastamise tingimused

Abikavad, selliste kavade raames antav üksikabi ja sihtotstarbeline üksikabi peavad olema siseturuga kokkusobivad aluslepingu artikli 107 lõike 2 või 3 tähenduses ning need tuleb aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastada, kui kõnealune abi vastab kõigile käesoleva määruse I peatükis sätestatud tingimustele ning käesoleva määruse III peatükis asjaomase abiliigi suhtes sätestatud eritingimustele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1059/2003, 26. mai 2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS), ELT L 154, 21.6.2003, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1151/2012, 21. november 2012, põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

*Artikkel 4***Teavitamiskünnised**

1. Käesolevat määrust ei kohaldata üksikabi suhtes, mille brutotoetusekvivalent ületab järgmisi künniseid:
 - a) abi põllumajanduslikes majapidamistes materiaalsesse või immateriaalsesse varasse tehtavateks investeeringuteks, mis on seotud põllumajandusliku esmatootmisega (artikkel 14): 500 000 eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
 - b) investeeringuteks ettenähtud abi seoses põllumajandusliku tootmishoone ümberpaigutamisega, millega kaasneb rajatiste ajakohastamine või tootmisvõimsuse suurenemine (artikli 16 lõige 4): 500 000 eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
 - c) investeeringuteks ettenähtud abi seoses põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega (artikkel 17): 7,5 miljonit eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
 - d) investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslikus majapidamises asuva kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks (artikkel 29): 500 000 eurot ettevõtja ja investeerimisprojekti kohta;
 - e) põllumajandus- ja metsandussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi (artikkel 31): 7,5 miljonit eurot projekti kohta;
 - f) metsastamise ja metsamaa loomise abi (artikkel 32): 7,5 miljonit eurot investeerimisprojekti kohta;
 - g) agrometsandussüsteemide abi (artikkel 33): 7,5 miljonit eurot agrometsandussüsteemi rajamise projekti kohta;
 - h) investeeringuteks ettenähtud abi metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamiseks (artikkel 35): 7,5 miljonit eurot investeerimisprojekti kohta;
 - i) abi investeerimiseks metsanduse arendamise, ajakohastamise või kohandamisega seotud taristusse (artikkel 40): 7,5 miljonit eurot investeerimisprojekti kohta;
 - j) metsandustehnoloogiate ning metsandustoodete töötlemise, kokkukogumise ja turustamisega seotud investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 41): 7,5 miljonit eurot investeerimisprojekti kohta;
 - k) investeeringuteks ettenähtud abi põllumajandustoodete mittepõllumajandustoodeteks ümbertöötlemiseks või puuvilla tootmiseks (artikkel 44): 7,5 miljonit eurot investeerimisprojekti kohta.
2. Lõikes 1 osutatud künniseid ei tohi abikavade või abiprojektide kunstliku osadeks jaotamisega eirata.

*Artikkel 5***Abi läbipaistvus**

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult niisuguse abi suhtes, mille brutotoetusekvivalent on juba eelnevalt võimalik täpselt välja arvutada, ilma et oleks vaja teha riskianalüüsi („läbipaistev abi”).
2. Läbipaistvana käsitatakse järgmisi abiliike:
 - a) toetuste ja intressitoetustena antav abi;

- b) laenudena antav abi, kui brutotoetusekvivalent on arvatud abi andmise ajal kehtinud viitemäära alusel;
- c) garantiidena antav abi:
- i) kui brutotoetusekvivalenti arvutamisel on aluseks võetud nn *safe-harbour*-preemiad, mis on sätestatud komisjoni teatises, või
 - ii) kui enne abi rakendamist on brutotoetusekvivalenti arvutamise meetod heaks kiidetud, lähtudes komisjoni teatisest EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta garantiidena antava riigiabi suhtes või mis tahes seda asendavast teatisest, kui meetodist on teatatud komisjonile vastavalt sel ajal kohaldatavale riigiabi valdkonnas vastuvõetud komisjoni määrusele, ja heakskiidetud meetodiga käsitletakse sõnaselgelt niisugust liiki garantiisid ja nendega seotud tehinguid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat määrust;
- d) maksusoodustuste vormis antav abi, kui meetmega on ette nähtud ülemmäär, millega tagatakse, et kohaldatavat künnist ei ületata;
- e) tagasimakstava ettemakse vormis antav abi, kui tagasimakstavate ettemaksete kogusumma ei ületa käesoleva määruse alusel kohaldatavaid künniseid või enne meetme rakendamist on tagasimakstava ettemakse brutotoetusekvivalenti arvutamise metoodikast komisjonile teatatud ja komisjon on selle heaks kiitnud.
3. Käesoleva määruse kohaldamisel ei käsitata läbipaistva abina järgmisi abiliike:
- a) kapitalisüstidena antav abi;
 - b) riskifinantseerimismeetmetena antav abi.

Artikkel 6

Ergutav mõju

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult abi suhtes, millel on ergutav mõju.
2. Abil loetakse olevat ergutav mõju, kui abisaaja on asjaomasele liikmesriigile esitanud kirjaliku abitaotluse enne projekti või tegevusega seotud töö alustamist. Abitaotlused peavad sisaldama vähemalt järgmist teavet:
- a) ettevõtja nimi ja suurus;
 - b) projekti või tegevuse kirjeldus, sealhulgas selle algus- ja lõppkuupäev;
 - c) projekti või tegevuse asukoht;
 - d) rahastamiskõlblike kulude loetelu;
 - e) projekti/tegevuse jaoks vajaliku riikliku rahastamise liik (toetus, laen, garantii, tagasimakstav ettemakse vms) ja summa.
3. Suurettevõtjatele antaval sihtotstarbelisel üksikabil loetakse olevat ergutav mõju, kui lisaks lõikes 2 sätestatud tingimuse täitmise tagamisele on liikmesriik enne asjaomase üksikabi andmist kontrollinud, et abisaaja koostatud dokumentatsioon kinnitab, et abi toob kaasa ühe või mitu tulemust järgmisest:
- a) projekti või tegevuse ulatus suureneb oluliselt abi tulemusel;
 - b) projekti või tegevusega seoses abisaaja poolt kulutatud kogusumma suureneb oluliselt abi tulemusel;

- c) projekti või tegevuse lõpuleviimine kiireneb oluliselt või
- d) investeeringuteks ettenähtud sihtotstarbelise üksikabi puudumisel ei oleks projekti või tegevust asjaomases maapiirkonnas teostatud või see ei oleks olnud asjaomases maapiirkonnas abi saajale piisavalt kasumlik.
4. Erandina lõigetest 2 ja 3 loetakse maksusoodustuste vormis antaval abil olevat ergutav mõju, kui on täidetud järgmised tingimused:
- a) meetmega kehtestatakse õigus saada abi kooskõlas objektiivsete kriteeriumidega, ilma et liikmesriik saaks täiendavalt oma kaalutusõigust kasutada ning
- b) meede on vastu võetud ja jõustunud enne abi saava projekti või tegevusega seotud töö alustamist, v.a maksimeetme kava järglaskavade puhul juhul, kui tegevus oli juba hõlmatud eelnevate maksusoodustuste kavadega.
5. Erandina lõigetest 2, 3 ja 4 ei nõuta järgmiste abiliikide puhul ergutava mõju olemasolu või loetakse neil see olemas olevat:
- a) maakorralduse abikavad, kui on täidetud artiklis 15 või artiklis 43 sätestatud tingimuse ning eeldusel et
- i) abikavaga antakse õigus saada abi kooskõlas objektiivsete kriteeriumidega ja ilma, et liikmesriik saaks täiendavalt oma kaalutusõigust kasutada ning
- ii) abikava on vastu võetud ja jõustunud enne, kui abisaaja on kandnud artikli 15 või artikli 43 kohased abikõlblikud kulud;
- b) abi müügiedendusmeetmeteks publikatsioonide kaudu, mille eesmärk on tõsta üldsuse teadlikkust põllumajandustoodetest, kui on täidetud artikli 24 lõike 2 punktis b sätestatud tingimused;
- c) abi loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest tingitud kahju korvamiseks, kui on täidetud artiklis 25 sätestatud tingimused;
- d) loomahaiguste ja taimekahjurite likvideerimisega seotud kulude korvamiseks antav abi ning kõnealuste loomahaiguste ja taimekahjurite tekitatud kahju korvamiseks antav abi, kui on täidetud artikli 26 lõigetes 9 ja 10 sätestatud tingimused;
- e) abi hukkunud loomade kõrvaldamise ja hävitamisega seotud kulude katmiseks, kui on täidetud artikli 27 lõike 1 punktides c, d ja e sätestatud tingimused;
- f) investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslikus majapidamises asuva kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks (artikkel 29);
- g) abi loodusõnnetuse tekitatud kahju korvamiseks, kui on täidetud artiklis 30 sätestatud tingimused;
- h) põllumajandus- ja metsandussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi, kui on täidetud artiklis 31 sätestatud tingimused;
- i) abi metsapõlengutest, loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest, taimekahjuritest, loomahaigustest, katastroofidest ja kliimamuutusega seotud põhjustest tingitud metsakahjustuste kõrvaldamiseks kooskõlas artikli 34 lõike 5 punktiga d, kui on täidetud artiklis 34 sätestatud tingimused;

Artikkel 7

Abi osakaal ja abikõlblikud kulud

1. Abi osakaalu ja abikõlblike kulude arvutamisel lähtutakse kõigi kasutatavate arvude puhul summadest, millest ei ole makse ega muid tasusid maha arvatud. Rahastamiskõlblike kulusid tõendatakse selgete, konkreetsete ja ajakohaste dokumentidega.

2. Käibemaks ei ole abikõlblik, välja arvatud juhul, kui see ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav.
3. Kui abi antakse muus vormis kui toetus, on abi suuruseks abi brutotoetusekvivalent.
4. Mitmes osas makstav abi diskonteeritakse vastavalt abi andmise ajal kehtivale väärtusele. Abikõlblikud kulud diskonteeritakse samuti nende väärtusele abi andmise kuupäeval. Diskonteerimisel kasutatakse intressimäärana abi andmise ajal kohaldatavat diskontomäära.
5. Kui abi antakse maksusoodustustena, siis diskonteeritakse abi osad diskontomäärade alusel, mis kehtivad maksusoodustuse kasutamise erinevatel aegadel.
6. Kui abi antakse tagasimakstavate ettemaksetena, mida brutotoetusekvivalenti arvutamise aktsepteeritava meetodika puudumise tõttu väljendatakse protsendina abikõlblikest kuludest, ning meede näeb ette, et projekti õnnestumise korral, mis on määratletud mõistliku ja kaalutletud hüpoteesi alusel, makstakse ettemaks tagasi koos intressiga, mis on vähemalt võrdne abi andmise kuupäeval kohaldatud diskontomääraga, võib III peatükis sätestatud abi ülemmäära suurendada 10 protsendipunkti võrra.

Artikkel 8

Kumuleerimine

1. Selleks et teha kindlaks, kas artiklis 4 sätestatud teavitamiskünniseid ning III peatükis sätestatud abi ülemmäära ja maksimaalseid abisummasid on järgitud, võetakse arvesse toetatavale tegevusele või projektile või ettevõtjale eraldatava riigiabi kogusummat.
2. Kui koos riigiabi andmisega toimub liidu institutsioonide, asutuste, ühissettevõtjate või muude organite poolt keskelt hallatav liidu rahastamine, mis ei ole otseselt või kaudselt liikmesriigi kontrolli all, võetakse arvesse ainult riigiabi, et määrata kindlaks, kas teavitamise künniseid ja abi ülemmäärasid on järgitud, eeldusel et avalikust sektorist saadud toetuse kogusumma, mida antakse samade abikõlblike kulude katmiseks, ei ületa kõige soodsamat rahastamise määra, mis on sätestatud liidu õigusaktidega kehtestatud eeskirjades.
3. Kindlaks tehtavate abikõlblike kuludega abi, mis on käesoleva määruse alusel vabastatud aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, võib kumuleerida järgmisega:
 - a) mis tahes muu riigiabi, kui kõnealused abimeetmed on seotud erinevate kindlaks tehtavate abikõlblike kuludega;
 - b) mis tahes muu riigiabi, mis on seotud samade abikõlblike kuludega, mis osaliselt või täielikult kattuvad, kuid ainult juhul, kui sellise kumuleerimise tulemusel ei ületata suurimat abi osakaalu või abisummat, mida käesoleva määruse kohaselt kõnealuse abi suhtes kohaldatakse.
4. Käesoleva määruse artiklite 18 ja 45 kohaselt teavitamiskohustusest vabastatud abi, mille puhul ei ole abikõlblike kulusid võimalik kindlaks teha, võib kumuleerida muu riigiabiga, mille puhul on abikõlblike kulusid võimalik kindlaks teha.

Abi, mille puhul ei ole abikõlblike kulusid võimalik kindlaks teha, võib kumuleerida muu riigiabiga, mille puhul ei ole abikõlblike kulusid võimalik kindlaks teha, kuni kogufinantseerimise kõrgeima asjakohase ülemmäärani, mis on iga juhtumi konkreetseid asjaolusid arvesse võttes kindlaks määratud käesoleva või mõne muu grupierandi määrusega või komisjoni vastu võetud otsusega.

5. Riigiabi, mis on teavitamiskohustusest vabastatud käesoleva määruse III peatüki 1., 2. või 3. jao alusel, ei kumuleerita määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 81 lõikes 2 ja artiklis 82 osutatud maksetega samade abikõlblike kulude katteks, kui kumuleerimise tulemusel ületaks abi osakaal või abisumma käesolevas määruses sätestatud ülemmäärasid.
6. Käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud riigiabi ei tohi kumuleerida samade abikõlblike kulude katmiseks antud vähese tähtsusega abiga, kui sellise kumuleerimise tulemusel ületab abi osakaal või abisumma III peatükiga ettenähtud ülemmäärasid.

7. Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajandusliku tootmispotentsiaali taastamiseks vastavalt käesoleva määruse artikli 14 lõike 3 punktile e ei kumuleerita abiga, mida antakse käesoleva määruse artiklites 25, 26 ja 30 osutatud varalise kahju hüvitamiseks.

8. Käesoleva määruse artiklis 19 osutatud stardiabi põllumajandussektori tootjarühmadele ja -organisatsioonidele ei kumuleerita abiga põllumajandussektori tootjarühmade ja -organisatsioonide asutamiseks, millele on osutatud määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 27.

Käesoleva määruse artiklis 18 osutatud stardiabi noortele põllumajandustootjatele ja stardiabi väikeste põllumajanduslike majapidamiste arendamiseks ei kumuleerita määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 19 lõike 1 punkti a alapunktides i ja iii osutatud ettevõtlusega alustamise toetusega noortele põllumajandustootjatele ja toetusega väikeste põllumajanduslike majapidamiste arendamiseks, kui kumuleerimise tulemusel ületaks abisumma käesolevas määruses sätestatud summasid.

Artikkel 9

Avaldamine ja teavitamine

1. Hiljemalt kümme tööpäeva enne käesoleva määruse alusel aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastatud abikava jõustumist või enne käesoleva määruse alusel vabastatud sihtotstarbelise üksikabi andmist esitavad liikmesriigid komisjonile komisjoni riigibist teatamise süsteemi veebirakenduse kaudu kooskõlas määruse (EÜ) nr 794/2004 artikliga 3 sellise abi kohta kokkuvõtliku teabe käesoleva määruse II lisas esitatud standardvormingus.

Kümne tööpäeva jooksul alates kokkuvõtliku teabe kättesaamisest saadab komisjon liikmesriigile kättesaamisteatise koos abi tunnusnumbriga.

2. Asjaomane liikmesriik tagab riigi või piirkondliku tasandi riigibist veebisaidil järgmise teabe avaldamise:

a) lõikes 1 osutatud kokkuvõtlik teave või link sellele;

b) iga lõikes 1 osutatud abimeetme tervikteksti sealhulgas selle muudatused, või link, mis võimaldab tekstile juurdepääsu;

c) käesoleva määruse III lisa kohane teave iga üksikabi kohta, mis ületab:

i) 60 000 eurot põllumajandusliku esmatootmisega tegelevate abisaajate puhul;

ii) 500 000 eurot abisaajate puhul, kes tegelevad põllumajandustoodete töötlemise või turustamisega või tegutsevad metsandussektoris või tegevusalal, mis ei kuulu aluslepingu artikli 42 reguleerimisalasse.

3. Maksusoodustuste vormis abikavade puhul loetakse seda tingimust täidetuks, kui liikmesriigid avaldavad nõutava teabe üksikute abusummade kohta järgmiste vahemikena (miljonites eurodes):

a) 0,06–0,5 üksnes põllumajandusliku esmatootmise puhul;

b) 0,5–1;

c) 1–2;

d) 2–5;

e) 5–10;

f) 10–30 ning

g) 30 ja enam.

4. Käesoleva artikli lõike 2 punktis c osutatud teave esitatakse ning see on kättesaadav standardvormis, nagu on kirjeldatud III lisas, ning selle haldamiseks peab saama kasutada tõhusat otsingu- ja allalaadimisfunktsiooni. Lõikes 2 osutatud teave avaldatakse kuue kuu jooksul alates abi andmise kuupäevast või maksusoodustuse vormis antava abi puhul ühe aasta jooksul alates maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast ning see jääb kättesaadavaks vähemalt kümneks aastaks alates abi andmise kuupäevast.

5. Lõikes 1 osutatud kava või sihtotstarbelise abimeetme terviktekst peab sisaldama eelkõige sõnaselget viidet käesolevale määrusele, tsiteerides selle pealkirja ja selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise viidet, ja III peatüki sätetele, mis on asjakohased kõnealuse akti puhul, või kui on kohaldatav, liikmesriigi õigusaktidele, mis tagavad, et käesoleva määruse asjakohased sätted on täidetud. Sellele lisatakse määruse rakendussätted ja muudatused.

6. Komisjon avaldab oma veebisaidil:

a) lõikes 1 osutatud teabe kokkuvõtte;

b) lingid lõikes 2 osutatud kõigi liikmesriikide riigiabi veebisaitidele.

7. Liikmesriigid saavutavad vastavuse lõigete 2, 3 ja 4 sätetele hiljemalt kahe aastaga pärast käesoleva määruse jõustumist.

Artikkel 10

Topeltavaldamise vältimine

Kui üksikabi kuulub määruse (EL) nr 1305/2013 reguleerimisalasse ja seda kaasrahastatakse EAFRDst või antakse selliste kaasrahastavate meetmete raames täiendava riikliku rahastamisena, võib liikmesriik otsustada mitte avaldada seda käesoleva määruse artikli 9 lõikes 2 osutatud riigiabi veebisaidil, tingimusel et teave üksikabi kohta on juba avaldatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artiklitega 111, 112 ja 113 ⁽¹⁾. Sellisel juhul esitab liikmesriik käesoleva määruse artikli 9 lõikes 2 osutatud riigiabi veebisaidil viite määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 111 osutatud veebisaidile.

II PEATÜKK

MENETLUSNÕUDED

Artikkel 11

Grupierandi tühistamine

Kui liikmesriik annab abi, mis on käesoleva määruse alusel väidetavalt vabastatud aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kuid ei vasta I–III peatükis sätestatud tingimustele, võib komisjon pärast asjaomasele liikmesriigile oma seisukohtade esitamiseks võimaluse andmist võtta vastu otsuse, et asjaomase liikmesriigi kõikidest või osast edaspidistest abimeetmetest, mis muidu vastaksid käesolevas määruses sätestatud nõuetele, tuleb komisjoni aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohaselt teavitada. Abimeetmed, millest tuleb teatada, võivad piirduda teatavate abiliikidega, teatavatele abisaajatele antava abiga või abimeetmetega, mille on vastu võtnud asjaomase liikmesriigi teatavad asutused.

Artikkel 12

Aruandlus

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile elektrooniliselt määruse (EÜ) nr 794/2004 III peatükis osutatud iga-aastase aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta seoses iga täisaasta või iga aasta osaga, mil käesolevat määrust kohaldatakse.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1306/2013, 17. detsember 2013, ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

2. Lisaks peab aastaaruanne sisaldama järgmist teavet:
 - a) loomahaigused või taimekahjurid (artikkel 26);
 - b) meteoroloogiateave loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste (artikkel 25) või põllumajandussektoris toimunud loodusõnnetuse (artikkel 30) liigi, toimumisaja, suhtelise ulatuse ja toimumiskoha kohta.

Artikkel 13

Järelevalve

Liikmesriigid peavad üksikasjalikku registrit teabe ja tõendavate dokumentidega, mis on vajalikud selleks, et tõendada kõikide käesolevas määruses sätestatud tingimuste täitmist. Selliseid dokumente säilitatakse kümme aastat alates kuupäevast, mil sihtotstarbeline üksikabi anti või mil anti abikava kohaselt viimane üksikabi. Asjaomane liikmesriik esitab komisjonile 20 tööpäeva jooksul või võimaliku taotluses kindlaksmääratud pikema tähtaja jooksul kogu teabe ja tõendavad dokumendid, mida komisjon peab käesoleva määruse kohaldamise järelevalve jaoks vajalikuks.

III PEATÜKK

ABLIIGID

1. JAGU

Abi põllumajandusliku esmatootmise ning põllumajandustoodete töötlemise või turustamisega tegelevatele VKEdele

Artikkel 14

Abi põllumajandusliku esmatootmisega seotud põllumajanduslikele majapidamistele materiaalsesse ja mittemateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute jaoks

1. Põllumajandusliku esmatootmisega seotud põllumajanduslikes majapidamistes materiaalsesse või immateriaalsesse varasse tehtavateks investeeringuteks antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui on täidetud käesoleva artikli lõigetes 2–14 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Investeeringu võib teha üks või mitu abisaajat või see võib olla seotud ühe või mitme abisaaja kasutatava materiaalse või immateriaalse varaga.
3. Kõnealune investeering peab täitma vähemalt üht järgmistest eemärkidest:
 - a) põllumajandusliku majapidamise üldise tulemuslikkuse ja jätkusuutlikkuse parandamine, eelkõige tootmiskulude vähendamise või tootmise täiustamise ja ümberpaigutamise abil;
 - b) looduskeskkonna, hügieenitingimuste või loomade heaolu parandamine, kui investeeringu tagajärjel saavutatakse kehtivates ELi normatiivides sätestatust paremaid tulemusi;
 - c) põllumajanduse arendamise, kohandamise ja ajakohastamisega seotud taristu loomine ja parandamine, sealhulgas põllumaale juurdepääs, maakorraldus ja -parandus, energia- ja veevarustus ning energia ja vee säästmine;
 - d) põllumajanduslike keskkonna- ja kliimaeesmärkide, sealhulgas liikide ja elupaikade elurikkuse kaitsestaatuse saavutamine, ning Natura 2000 ala või riiklikus või piirkondlikus maaelu arendamise programmis kindlaksmääratud muude kõrge loodusliku väärtusega süsteemide üldkasutusväärtuse suurendamine tingimusel, et investeeringud on vähetootlikud;
 - e) loodusõnnetuste, loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste, loomahaiguste ja taimekahjurite tõttu kahjustunud tootmispotentsiaali taastamine ning nimetatud sündmustest tingitud kahju ennetamine.

4. Investeering võib olla seotud põllumajanduslikus majapidamises biokütuste või taastuvenergia tootmisega, kui selline toodangumaht ei ületa asjaomase põllumajandusliku majapidamise aasta keskmist kütuse- või energiatarbimist.

Kui investeering tehakse biokütuse tootmiseks, ei tohi tootmisrajatiste tootmisvõimsus ületada põllumajandusliku majapidamise aasta keskmist transpordikütuse tarbimist ning toodetud biokütust ei müüda turul.

Kui investeering tehakse põllumajanduslikus majapidamises taastuvatest energiaallikatest toodetud soojusenergia ja elektri tootmise, täidavad tootmisrajatised ainult abisaaja enda energiavajadust ning nende tootmisvõimsus ei ole suurem kui põllumajandusliku majapidamise keskmine soojus- ja elektrienergia tarbimine aastas. Elektrit lubatakse võrku müüa üksnes niivõrd, kui võrd peetakse kinni oma tarbeks kasutamise aastalimiidist.

Kui investeeringu teevad mitu abisaajat omaenda biokütuse ja energiavajaduse rahuldamiseks, loetakse keskmiseks aastaseks tarbimiseks kõigi abisaajate keskmise aastase tarbimise summat.

Investeeringud taastuvenergia taristusse, millega tarbitakse või toodetakse energiat, vastavad energiatõhususe miinimumnõuetele, kui need on riigi tasandil vastu võetud.

Investeeringud rajatistesse, mille esmafunktsioon on elektri tootmine biomassist, on abikõlblikud üksnes juhul, kui kasutatakse soojusenergia minimaalset protsendimäära, mille kehtestavad liikmesriigid.

Liikmesriigid kehtestavad eri käitiseliikide jaoks bioenergia, sealhulgas biokütuste tootmiseks kasutatavad maksimaalsed teravilja-, muude tärkliiserohkete kultuuride ning suhkru- ja õlikultuuride kogused. Abi bioenergia investimisprojekteerimisele piirub bioenergiaga, mis vastab liidu õigusaktides, sh direktiivi 2009/28/EÜ artikli 17 lõigetes 2–6 sätestatud kohaldatavatele säästlikkuse kriteeriumidele.

5. Investeering peab vastama liidu ja asjaomase liikmesriigi keskkonnakaitsealaste õigusaktide nõuetele. Investeeringute puhul, mille suhtes nõutakse direktiivi 2011/92/EL kohaselt keskkonnamõju hindamist, sõltub abi tingimusest, et enne üksikabi andmise kuupäeva on selline hindamine toimunud ning asjaomasele investimisprojektile on antud teostusluba.

6. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:

- a) kinnisvara ehitamine, omandamine, sealhulgas liisimine, või parandamine, kuid maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;
- b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni;
- c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, keskkonnala- ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud kulud, sealhulgas teostatavusuuringute kulud; teostatavusuuringud jäävad abikõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulusi ei teki;
- d) arvutitarkvara omandamine või arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste ja kaubamärkide omandamine;
- e) eespool lõike 3 punktis d nimetatud eesmärkide saavutamiseks tehtavate vähetootlike investeeringute kulud;
- f) niisutuse puhul üksnes kulud seoses investeeringutega, mis vastavad järgmistele tingimustele:
 - i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ⁽¹⁾ artikli 13 kohaselt nõutavast veemajanduskavast peab olema komisjonile teatatud kogu ala puhul, millega seoses investeering tehakse, samuti muude alade puhul, mille keskkonda võib investeering mõjutada. Kõnealuse direktiivi artikli 11 kohaselt veemajanduskava alusel jõustuvaid meetmeid, mis on põllumajandussektori jaoks asjakohased, tuleb täpsustada asjakohases meetmeprogrammis. On vaja teha veemõõtmist, mis võimaldab mõõta vee kasutamist toetatud investeeringu tasandil, või tuleb selline mõõtmine teha võimalikuks investeeringu osana;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/60/EÜ, 23. oktoober 2000, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

ii) investeeringu tulemusel väheneb veekasutus varasemaga võrreldes vähemalt 25 %;

Punkti f puhul tuleb siiski lisada, et käesoleva artikli alusel ei ole abikõlblikud investeeringud, mis mõjutavad põhja- või pinnaveekogumeid, mille puhul on asjakohases veemajanduskavas tehtud kindlaks, et nende seisund on vee kogusega seotud põhjustel vähem kui hea, ning investeeringud, mille tulemusel suureneb niisutatud ala netopind, mis mõjutab konkreetset põhja- või pinnaveekogumit.

Punkti f alapunktides i ja ii sätestatud tingimusi ei kohaldata olemasolevasse rajatisse tehtava investeeringu suhtes, mis mõjutab üksnes energiatõhusust, või veehoidla rajamiseks tehtava investeeringu suhtes või investeeringu suhtes taaskasutatud vee kasutamisse, mis ei mõjuta põhja- või pinnaveekogu;

- g) loodusõnnetuste, loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste, loomahaiguste või taimekahjurite tõttu kahjustunud põllumajandusliku tootmispotentsiaali taastamiseks tehtavate investeeringute korral võivad abikõlblikud kulud hõlmata kulusid, mida tehakse põllumajandusliku tootmispotentsiaali taastamiseks enne nende nähtuste esinemist valitsenud tasemeni;
- h) loodusõnnetustest, loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, loomahaigustest või taimekahjuritest põhjustatud kahju ennetamiseks tehtavate investeeringute korral võivad abikõlblikud kulud hõlmata spetsiifiliste ennetusmeetmete kulusid.
7. Liisingulepingutega seotud kulusid (nt liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustustasud), v.a lõike 6 punktides a ja b osutatud kulud, ei käsitata abikõlblike kuludena.

Käibekapitali ei käsitata abikõlbliku kuluna.

8. Alates 1. jaanuarist 2017 maksavad niisutuse puhul abi üksnes sellised liikmesriigid, kes tagavad seoses vesikon-naga, milles investeering tehakse, eri veekasutusviiside panuse veeteenuste kulude katmisel põllumajandussektoreite kaupa kooskõlas direktiivi 2000/60/EÜ artikli 9 lõike 1 esimese taandega, võttes vajaduse korral arvesse kulude katmise sotsiaalset, keskkonnaalast ja majanduslikku mõju ning asjaomase piirkonna või asjaomaste piirkondade geograafilisi ja kliimatingimusi.

9. Abi ei anta järgmisteks eesmärkideks:

- a) tootmisõiguste, toetusõiguste ja üheaastaste taimede ostmise;
- b) üheaastaste taimede istutamine;
- c) дренаžitööd
- d) ELi normatiivide täitmiseks tehtavad investeeringud, välja arvatud noortele põllumajandustootjatele antud abi 24 kuu jooksul alates tegevuse alustamisest;
- e) loomade ostmise, välja arvatud investeeringuteks ettenähtud abi vastavalt lõike 3 punktile e.

10. Abi andmist ei piirata kindlate põllumajandustoodetega ning see peab seega olema avatud kõigile põllumajandusliku esmatootmise sektoritele või kogu taime- või loomakasvatusektorile. Liikmesriik võib siiski jätta teatavad tooted abikavast välja liigse tootmisvõimsuse tõttu siseturul või turustamisvõimaluste puudumise tõttu.

11. Lõikes 1 osutatud abi ei anta, kui see on vastuolus määrusega (EL) nr 1308/2013] ette nähtud keeldude või piirangutega, isegi kui need keelud ja piirangud kehtivad üksnes kõnealuses määruses sätestatud liidu toetuse suhtes.

12. Abi osatähtsus peab olema kuni:

- a) 75 % abikõlblikest kuludest äärepoolseimates piirkondades;
- b) 75 % abikõlblikest kuludest Egeuse mere väikesaartel;

- c) 50 % abikõlblikest kuludest vähem arenenud piirkondades ja kõikides piirkondades, mille SKP ühe elaniku kohta ajavahemikul 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 oli väiksem kui 75 % EL 25 keskmisest võrdlusperioodil, aga mille SKP ühe elaniku kohta on suurem kui 75 % EL 27 keskmisest;
- d) 40 % abikõlblikest kuludest muudes piirkondades.
13. Tingimusel et abi ülemmäär ei ületa 90 %, on lõikega 12 ettenähtud määrasid lubatud suurendada 20 protsendipunkti võrra seoses järgmisega:
- a) noored põllumajandustootjad või põllumajandustootjad, kes on tegevust alustanud viie aasta jooksul enne abi taotlemist;
- b) ühisinvesteeringud, näiteks põllumajandustootjate rühma kasutatavad laorajatised või põllumajandustoodete turustamiseks ettevalmistamise rajatised, ja integreeritud projektid, mis hõlmavad mitut määruses (EL) nr 1305/2013 sätestatud meetet, sealhulgas tootjaorganisatsioonide ühinemisega seotud meetmed;
- c) investeeringud looduslikust või muust konkreetsest eripärast tingitud piirangutega aladel;
- d) Euroopa innovatsioonipartnerluse (EIP) raames toetatud tegevused, näiteks investeering uue talli rajamiseks, mis võimaldab katsetada põllumajandustootjatest, teadlastest ja loomade heaoluga tegelevatest vabaihendustest koosnevas töörühmas välja töötatud uusi loomapidamisvõtteid;
- e) investeeringud looduskeskkonna, hügieenitingimuste või loomade heaolu parandamiseks, nagu on osutatud lõike 3 punktis b; sellisel juhul kohaldatakse käesoleva lõikega ettenähtud suuremat määra ainult sellise lisakulu suhtes, mis on vajalik kehtivates liidu standardites sätestatud tasemest paremate tulemuste saavutamiseks ning mille tulemusel tootmisvõimsus ei suurene.
14. Lõike 3 punktis d osutatud vähetootlike investeeringute ja lõike 3 punktis e osutatud tootmispotentsiaali taastamiseks tehtavate investeeringute puhul ei tohi abi ülemmäär ületada 100 %.

Lõike 3 punktis e nimetatud ennetusmeetmetega seotud investeeringute puhul ei tohi maksimaalne abi osakaal ületada 80 %. Seda võib siiski suurendada kuni 100 %, kui investeeringu teevad mitu abisaajat ühiselt.

Artikkel 15

Abi põllumajandusmaa korralduseks

Põllumajandusmaa korralduseks antav abi sobib siseturuga kokku aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui on täidetud I peatükis sätestatud tingimused ning seda antakse kuni 100 % ulatuses tegelikest kuludest, mis tulenevad õigus- ja halduskuludest, sealhulgas maamõõtmiskulud.

Artikkel 16

Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslike tootmishoonete ümberpaigutamiseks

- Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslike tootmishoonete ümberpaigutamiseks sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–5 ja I peatükis sätestatud tingimused.
- Põllumajandusliku tootmishoone ümberpaigutamine toimub üldise huvi eesmärgil.

Käesoleva artikli alusel abi andmise põhjendamiseks nimetatud avalik huvi peab olema täpsustatud asjaomase liikmesriigi vastavates õigusakti sätetes.

3. Kui põllumajandusliku tootmishoone ümberpaigutamine tähendab olemasolevate rajatiste demonteerimist, teisaldamist ja taaspüstitamist, siis võib abi osakaal olla kuni 100 % sellise tegevuse tegelikest kuludest.

4. Kui ümberpaigutamisega kaasneb lisaks lõikes 3 osutatud demonteerimisele, teisaldamisele ja taaspüstitamisele kõnealuste rajatiste ajakohastamine või tootmisvõimsuse suurenemine, kohaldatakse ajakohastamise või tootmisvõimsuse suurenemisega seotud kulude suhtes artikli 14 lõigetes 12 ja 13 osutatud investeeringuteks ettenähtud abi osakaalu.

Käesoleva lõike kohaldamisel ei käsitata ajakohastamisena olemasoleva hoone või rajatise asendamist uue ajakohastatud hoone või rajatise ilma tootmise iseloomu või kasutatavat tehnoloogiat põhjalikult muutmata.

5. Kui ümberpaigutamine hõlmab maapiirkonna asulate läheduses toimuvaid tegevusi eesmärgiga parandada asula elukvaliteeti ja keskkonnatoimet, võib abi ülemmäär olla kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 17

Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringuteks ettenähtud abi

1. Seoses põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega materiaalsesse või immateriaalsesse varasse tehtavateks investeeringuteks antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–10 ja 1 peatükis sätestatud tingimused.

2. Investeering peab olema seotud põllumajandustoodete töötlemise või turustamisega.

3. Toidukultuuripõhiste biokütuste tootmisega seotud investeeringud ei ole käesoleva artikli alusel abikõlblikud.

4. Investeering peab vastama liidu ja asjaomase liikmesriigi keskkonnakaitsealaste õigusaktide nõuetele. Investeeringute puhul, mille suhtes nõutakse direktiivi 2011/92/EL kohaselt keskkonnamõju hindamist, sõltub abi tingimusest, et enne üksikabi andmise kuupäeva on selline hindamine toimunud ning asjaomasele investeerimisprojektile on antud teostusluba.

5. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:

a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;

b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni;

c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, keskkonnala- lase ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud kulud, sealhulgas teostatavusuuringute kulud; teostatavusuuringud jäävad abikõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulutusi ei teki;

d) arvutitarkvara omandamine ja arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste, kaubamärkide omandamine.

6. Liisingulepingutega seotud kulusid (nt liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustustasud), v.a lõike 5 punktides a ja b osutatud kulud, ei käsitata abikõlblike kuludena.

Käibekapitali ei käsitata abikõlbliku kuluna.

7. Kehtivatele ELi normatiividele vastavuse saavutamiseks vajalike investeeringute jaoks abi ei anta.
8. Abi ei anta, kui see on vastuolus määrusega (EL) nr 1308/2013 ette nähtud keeldude või piirangutega, isegi kui need keelud ja piirangud kehtivad üksnes kõnealus määruses sätestatud liidu toetuse suhtes.
9. Abi osakaal ei tohi ületada:
 - a) 75 % abikõlblikest kuludest äärepoolseimates piirkondades;
 - b) 75 % abikõlblikest kuludest Egeuse mere väikesaartel;
 - c) 50 % abikõlblikest kuludest vähem arenenud piirkondades ja kõikides piirkondades, mille SKP ühe elaniku kohta aastatel 2007–2013 oli väiksem kui 75 % EL 25 keskmisest võrdlusperioodil, aga mille SKP ühe elaniku kohta on suurem kui 75 % EL 27 keskmisest SKPst;
 - d) 40 % abikõlblikest kuludest muudes piirkondades.
10. Tingimusel, et abi ülemmäär ei ületa 90 %, on lõikega 9 ettenähtud määrasid lubatud suurendada 20 protsendi punkti võrra tegevuse puhul, mis on seotud
 - a) tootjaorganisatsioonide ühinemisega või
 - b) mida toetatakse EIP raames.

Artikkel 18

Stardiabi noortele põllumajandustootjatele ja väikeste põllumajanduslike majapidamiste arendamiseks

1. Noortele põllumajandustootjatele ja väikeste põllumajanduslike majapidamiste arendamiseks antav stardiabi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–7 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse noortele põllumajandustootjatele, kes on määratletud käesoleva määruse artikli 2 punktis 34, või väikestele põllumajanduslikele majapidamistele vastavalt liikmesriikide määratlusele.

Väikeste põllumajanduslike majapidamiste liikmesriikidepoolne määratlus vastab määratlusele, mis on lisatud vastavatesse maaelu arengu programmidesse ja komisjoni poolt heaks kiidetud.

Liikmesriigid määravad noorte põllumajandustootjate stardiabile ja väikeste põllumajanduslike majapidamiste arendamiseks mõeldud abile juurdepääsuks ülemise ja alumise künnise põllumajandusliku majapidamise tootmispotentsiaali põhjal, mida mõeldetakse standardtoodanguga vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 1242/2008 ⁽¹⁾ artikli 5 või mõnele samaväärsele määratlusele. Noorte põllumajandustootjate jaoks antava stardiabi saamise alumine künnis on kõrgem kui ülemine künnis väikeste põllumajanduslike majapidamiste arengutoetuse saamiseks.

Abi on ette nähtud üksnes mikro- ja väikestele ettevõtjatele.

3. Kui abi antakse noorele põllumajandustootjale, kes asutab ettevõtte juriidilise isikuna, peab noorel põllumajandustootjal olema selle juriidilise isiku juhtimist, tulusid ja finantsriske käsitlevate otsuste üle tegelik ja püsiv kontroll. Kui mitu füüsilist isikut, sh isikud, kes ei ole noored põllumajandustootjad, osalevad juriidilise isiku kapitalis või juhtimises, peab noor põllumajandustootja olema võimeline tegema sellist tegelikku ja püsivat kontrolli kas üksi või koos teiste isikutega. Kui juriidilist isikut kontrollib üks või koos teiste isikutega mõni teine juriidiline isik, kohaldatakse kõnealuseid nõudeid mis tahes füüsilise isiku suhtes, kes sellist teist juriidilist isikut kontrollib.

⁽¹⁾ Komisjoni määrus (EÜ) nr 1242/2008, 8. detsember 2008, millega kehtestatakse ühenduse põllumajandusettevõtete liigitus (ELT L 335, 13.12.2008, lk 3).

4. Abi andmise tingimuseks on asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele äriplaani esitamine, mille rakendamine algab üheksa kuu jooksul alates abi andmise otsuse vastuvõtmisest.

Äriplaanis kirjeldatakse vähemalt järgmist:

a) noorte põllumajandustootjate stardiabi:

- i) põllumajandusliku majapidamise esialgne olukord;
- ii) uue põllumajandusliku majapidamise tegevuse konkreetset vahe- ja arengueesmärgid;
- iii) põllumajandusliku majapidamise tegevuse arendamiseks vajalike meetmete üksikasjad (sh keskkonناسäästlikkuse ja ressursitõhususega seotud üksikasjad), nt investeeringud, koolitus, nõustamine;

b) väikeste põllumajanduslike majapidamiste stardiabi:

- i) põllumajandusliku majapidamise esialgne olukord;
- ii) majandusliku elujõulisuse saavutamist toetavate meetmete (nt investeeringud, koolitus, koostöö) üksikasjad, sh keskkonناسäästlikkuse ja ressursitõhususega seotud üksikasjad.

5. Noorte põllumajandustootjate puhul tuleb käesoleva artikli lõike 4 punktis a osutatud äriplaanis sätestada, et abisaaja peab vastama artikli 2 punktis 42 sätestatud aktiivse põllumajandustootja määratlusele 18 kuu jooksul alates tegevuse alustamisest. Kui abisaajal ei ole vastavaid ametialaseid oskusi ja pädevusi, et vastata kõnealusele määratlusele, on tal siiski õigus saada abi, tingimusel et ta kohustub omandama kõnealused oskused 36 kuu jooksul alates abi andmise otsuse vastuvõtmisest. Kõnealune kohustus tuleb lisada äriplaani.

6. Abi makstakse vähemalt kahes osas maksimaalselt viie aasta jooksul.

Noortele põllumajandustootjatele tehakse abi viimane osamakse tingimusel, et lõike 4 punktis a osutatud äriplaani on nõuetekohaselt täidetud.

7. Abisumma noore põllumajandustootja kohta sõltub asjaomase liikmesriigi sotsiaalmajanduslikust olukorrast ning piirdub 70 000 euroga.

Abisumma väikese põllumajandusliku majapidamise kohta on kuni 15 000 eurot.

Artikkel 19

Stardiabi põllumajandussektori tootjarühmadele ja -organisatsioonidele

1. Stardiabi tootjarühmadele ja -organisatsioonidele sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–9 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi saavad taotleda ainult tootjarühmad või -organisatsioonid, mida asjaomase liikmesriigi pädev asutus on esitatud äriplaani alusel ametlikult tunnustanud.

3. Abi antakse tingimusel, et asjaomane liikmesriik täidab kohustust kontrollida, kas lõikes 2 osutatud äriplaani eesmärgid on saavutatud viie aasta jooksul alates tootjarühma või -organisatsiooni ametlikust tunnustamisest.

4. Tootjarühma või -organisatsiooni raames sõlmitud kokkulepped, tehtud otsused või kooskõlastatud tavad peavad vastama määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 206–210 alusel kohaldatavatele konkurentsieskirjadele.

5. Abi ei anta:
- a) tootjaorganisatsioonidele (üksused/asutused), nagu äriühingud või kooperatiivid, kelle eesmärk on ühe või mitme põllumajandusliku majapidamise haldamine ning keda seetõttu saab käsitada üksikute tootjatena;
 - b) muudele põllumajandusühistutele, kes täidavad selliseid ülesandeid nagu vastastikune abi, asendusteenused ja oma liikmete põllumajanduslike majapidamiste haldamine, ilma et nad oleksid kaasatud toodangu ühisesse turunõuetele kohandamisse;
 - c) tootjarühmadele, -organisatsioonidele või -ühendustele, kelle eesmärgid ei vasta määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 152 lõike 1 punktile c ja lõikele 3 ning artiklile 156.

6. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid: sobivate ruumide rentimise kulud, kontoriinventari, sealhulgas arvuti riistvara ja tarkvara ostmist, bürootöötajate kulusid, üldkulud ning õigus- ja halduskulusid.

Kui ruumid ostetakse, peavad ruumide abikõlblikud kulud piirduma turuhindadele vastavate rendikuludega.

7. Abi makstakse kindlasummalise toetusena iga-aastaste osadena esimese viie aasta jooksul alates kuupäevast, mil pädev asutus tootjarühma või -organisatsiooni lõikes 2 osutatud äriplaani alusel ametlikult tunnustas.

Liikmesriigid maksavad viimase osa välja alles pärast seda, kui on kontrollitud, kas kõnealune äriplan on nõuetekohaselt rakendatud.

Abi väheneb järk-järgult.

8. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

9. Abisumma piirdub 500 000 euroga.

Artikkel 20

Abi põllumajandustoodete tootjate liitumiseks kvaliteedikavadega

1. Põllumajandustoodete tootjatele antav abi sobib siseturuga kokku aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses ja vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui kõnealune abi hõlmab järgmist:

- a) kvaliteedikavadega liitumiseks antav abi, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–6 ja I peatükis sätestatud tingimused;
- b) abi seoses kvaliteedikavadest tulenevate selliste kohustuslike kontrollimeetmete kuludega, mis on võetud liidu või siseriiklike õigusaktide kohaselt või pädevate asutuste nimel, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2, 4, 6, 7 ja 8 ja I peatükis sätestatud tingimused;
- c) abi seoses kuludega, mis tulenevad turu-uuringutest, tootekontseptsioonide ja -kavandite väljatöötamisest ning kvaliteedikavade tunnustamise taotluste ettevalmistamisest, kui see vastab käesoleva artikli lõigetes 2, 6, 7 ja 8 sätestatud tingimustele ja I peatükile.

2. Lõikes 1 osutatud abi antakse seoses järgmiste kvaliteedikavadega:

- a) kvaliteedikavad, mis on asutatud järgmiste määruste ja sätete alusel:
 - i) määruse (EL) nr 1308/2013 II osa II jaotise I peatüki 2. jagu seoses veiniga;
 - ii) määrus (EL) nr 1151/2012;

- iii) nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 ⁽¹⁾;
 - iv) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 110/2008 ⁽²⁾;
 - v) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 251/2014 ⁽³⁾;
- b) põllumajandustoodete kvaliteedikavad, sealhulgas põllumajanduslike majapidamiste sertifitseerimiskavad, mille puhul liikmesriigid on kinnitanud vastavust järgmistele kriteeriumidele:
- i) kõnealuse kvaliteedikava raames toodetud lõpptooted eripära tuleneb selgetest kohustustest, millega tagatakse:
 - toote eripärased tunnused või
 - eripärased kasvatus- või tootmismeetodid või
 - lõpptooted kvaliteet, mis on inimeste, loomade või taimede tervise, loomade heaolu või keskkonnakaitse seisukohast oluliselt parem kui see, mida nõutakse kaubandusstandarditega;
 - ii) kvaliteedikava peab olema avatud kõigile tootjatele;
 - iii) kvaliteedikava peab sisaldama siduvaid lõpptoodete spetsifikatsioone ja nendele spetsifikatsioonidele vastavust peab kontrollima avaliku sektori asutus või sõltumatu kontrolliasutus;
 - iv) kvaliteedikava peab olema läbipaistev ja tagama põllumajandustoodete täieliku jälgitavuse;
- c) põllumajandustoodete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemid, mille kohta asjaomased liikmesriigid kinnitavad, et need vastavad nõuetele, mis on sätestatud komisjoni teatises „Eli suunised põllumajandustoodete ja toiduainete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemide parimate tavade kohta” ⁽⁴⁾.
3. Lõike 1 punktis a osutatud abi antakse põllumajandustoodete tootjatele iga-aastase stimuleeriva maksena, mille suurus määratakse kindlaks vastavalt toetatavates kvaliteedikavades osalemisest tulenevate püsikulude tasemele.
4. Lõike 1 punktides a ja b osutatud abi ei anta kulude jaoks, mis tulenevad abisaaja enda tehtavast kontrollist, või kui liidu õigusaktidega on ette nähtud, et kontrolli kulud kannavad põllumajandustoodete tootjad ja tootjarühmad, ilma tasude tegelikku taset täpsustamata.
5. Lõike 1 punktis a osutatud abi antakse maksimaalselt viieks aastaks ning see on kuni 3 000 eurot abisaaja kohta aastas.
6. Abi peab olema objektiivselt määratud tingimuste alusel kättesaadav kõigile abikõlblikele ettevõtjatele asjaomases piirkonnas.
7. Lõike 1 punktides b ja c osutatud abi ei tohi hõlmata otsemakseid abisaajatele.
- Lõike 1 punktides b ja c osutatud abi makstakse kontrollimeetmete eest vastutavale asutusele, teadusasutusele või nõustamisteenuste pakkujale.
8. Lõike 1 punktides b ja c osutatud abi ei tohi olla suurem kui 100 % tegelikest kuludest.

Artikkel 21

Abi teadmussirdeks ja teabemeetmeteks

1. Abi teadmussirdeks ja teabemeetmeteks sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–8 ja I peatükis sätestatud tingimused.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007, 28. juuni 2007, mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määrase (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 110/2008, 15. jaanuar 2008, piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistete kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89 (ELT L 39, 13.2.2008, lk 16).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 251/2014, 26. veebruar 2014, piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistete kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1601/91 (ELT L 84, 20.3.2014, lk 14).

⁽⁴⁾ ELT C 341, 16.12.2010, lk 5.

2. Abi hõlmab kutseõpet ja oskuste omandamise meetmeid, sealhulgas koolituskursused, õpikojad ja juhendamine, tutvustustegevusi ja teabemeetmeid.

Abi võib hõlmata ka põllumajandusliku majapidamise juhtkonna liikmete lühiajalisi vastastikuseid vahetusi ja põllumajanduslike majapidamiste külastamist.

Abi tutvustamistegevusele võib hõlmata asjaomaseid investeeringukulusid.

3. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:

- a) kutseõppe, oskuste omandamise meetmete (sealhulgas koolituskursused, töötoad ja juhendamine), tutvustustegevuse või teabemeetmete korralduskulud;
- b) osalejate reisi- ja majutuskulud ning päevarahad;
- c) osalejate äraoleku ajal asendusteenuste osutamise kulud;
- d) näidisprojektide investeeringud:
 - i) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;
 - ii) masinate ja seadmete ostmine või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni;
 - iii) punktides i ja ii nimetatud kuludega seotud üldkulud, nagu näiteks arhitektide, inseneride ja konsultantide tasud, keskkonnasäästlikkuse ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamise tasud, sealhulgas teostatavusuuringud; teostatavusuuringud jäävad abikõlblikeks kuludeks isegi juhul, kui nende tulemuste põhjal punktide i ja ii kohaseid kulusid ei tehta;
 - iv) arvutitarkvara omandamine või arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste ja kaubamärkide omandamine.

4. Lõike 3 punktis d osutatud kulud on abikõlblikud üksnes sel määral, mil neid kasutatakse näidisprojekti jaoks ja kestel.

Abikõlblikuks peetakse vaid sellist amortisatsioonikulu, mis vastab näidisprojekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt.

5. Lõike 3 punktides a ja c osutatud abi ei tohi hõlmata otsemakseid abisaajatele.

Lõike 3 punktides a ja c osutatud abi makstakse teadmussirde ja teabemeetmete teenuste osutajale.

6. Teadmussirde ja teabemeetmetega seotud teenuseid osutavatel asutustel peab olema kõnealuste ülesannete täitmiseks piisav suutlikkus, mis väljendub personali kvalifikatsioonis ja korrapärases koolituses.

Lõikes 2 osutatud tegevust võivad teostada tootjarühmad või muud organisatsioonid, olenemata nende suurusest.

7. Abi peab olema objektiivselt määratud tingimuste alusel kättesaadav kõigile abikõlblikele ettevõtjatele asjaomases piirkonnas.

Kui lõikes 2 osutatud tegevust viivad läbi tootjarühmad või -organisatsioonid, ei tohi sellise tegevuse kasutamise tingimuseks seada sellise rühma või organisatsiooni liikmeks olemist.

Mitteliikmete osamaksud asjaomase tootjarühma või -organisatsiooni halduskulude katmiseks peavad piirduma lõikes 2 osutatud tegevuse läbiviimise kuludega.

8. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

Lõike 3 punktis d osutatud näidisprojektide puhul piirdub maksimaalne abisumma kolme eelarveaasta jooksul 100 000 euroga.

Artikkel 22

Abi nõustamisteenuste kasutamiseks

1. Abi nõustamisteenuste kasutamiseks sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–8 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi eesmärk on aidata põllumajandussektoris tegutsevatel ettevõtjatel ja noortel põllumajandustootjatel kasutada nõustamisteenuseid oma ettevõtte või investeeringu majandusliku ja keskkonnaalase tulemuslikkuse, kliimasõbralikkuse ja vastupanuvõime parandamiseks.
3. Nõustamine peab olema seotud vähemalt ühe liidu maaelu arengu prioriteediga vastavalt määruse (EL) nr 1305/2013 artiklile 5 ning hõlmama vähemalt ühte järgmistest aspektidest:
 - a) määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis sätestatud kohustuslikest majandamisnõuetest või maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standarditest tulenevad kohustused;
 - b) vajaduse korral määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 3. peatükis sätestatud kliima- ja keskkonnahoidlikud põllumajandustavad ning kõnealuse määruse artikli 4 lõike 1 punktis c osutatud põllumajandusmaa säilitamine;
 - c) ajakohastamise, konkurentsivõime suurendamise, valdkondliku integratsiooni, innovatsiooni, turule orienteerituse ning ettevõtluse edendamise meetmed;
 - d) liikmesriikide poolt kindlaks määratud nõuded Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ artikli 11 lõike 3 rakendamiseks;
 - e) liikmesriikide poolt kindlaks määratud nõuded Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 (⁽¹⁾) artikli 55 rakendamiseks ning eelkõige integreeritud kahjuritõrje üldpõhimõtete järgimine, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ (⁽²⁾) artiklis 14;
 - f) kui on asjakohane, siis tööhutusnõuded või põllumajandusliku majapidamisega seotud ohutusnõuded;
 - g) erinõuanded esmakordselt põllumajanduslikku majapidamist asutavatele põllumajandustootjatele, sh majandusliku jätkusuutlikkuse ja keskkonnasäästlikkuse alane nõustamine.
4. Nõustamine võib hõlmata ka küsimusi (v.a käesoleva artikli lõikes 3 osutatud küsimused) kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise kohta, elurikkuse ja veekaitse kohta, nagu on sätestatud määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas, või põllumajandusliku majapidamise majandusliku ja keskkonnaalase tulemuslikkusega seotud küsimusi, sealhulgas konkurentsivõime aspekte. See võib hõlmata nõustamist lühikeste tarneahelate väljaarendamiseks ning mahepõllumajanduse ja loomapidamisega seotud tervishoiuküsimustes.
5. Abi ei hõlma otsetoetusi abisaajatele. Abi saaja on nõustamisteenuse pakkuja.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1107/2009, 21. oktoober 2009, taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/128/EÜ, 21. oktoober 2009, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

6. Nõustamisteenuse osutamiseks valitud asutustel peavad olema asjakohased ressursid, st korrapäraselt koolitatud ja kvalifitseeritud personal ning nõustamiskogemus ja usaldusväärsus oma nõustamisvaldkonnas.

Nõustamisteenust võivad osutada tootjarühmad või muud organisatsioonid, olenemata nende suurusest.

Nõustamisteenuse osutamisel peab nõustamisteenuse pakkuja järgima määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 13 lõikes 2 osutatud andmete avalikustamata jätmisega seotud kohustusi.

7. Abi peab olema objektiivselt määratud tingimuste alusel kättesaadav kõigile abikõlblikele ettevõtjatele asjaomases piirkonnas.

Kui nõustamisteenuste pakumisega tegelevad tootjarühmad või -organisatsioonid, ei seata teenuse kasutamise tingimuseks sellise rühma või organisatsiooni liikmeks olemist.

Mitteliikmete osamaksud asjaomase rühma või organisatsiooni halduskulude katmiseks peavad piirduma nõustamisteenuse osutamise kuludega.

8. Abisumma on kuni 1 500 eurot nõustamise kohta.

Artikkel 23

Abi asendusteenuste kasutamiseks põllumajanduslikus majapidamises

1. Abi asendusteenuste kasutamiseks sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–5 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse põllumajandustootja, põllumajandusliku majapidamise liikmeks oleva füüsilise isiku või põllumajandusliku majapidamise töötaja haiguse, sh selliste isikute lapse haiguse, puhkuse, sünnitus- või lapsehoolduspuhkuse ajal või surma korral tema asendamise tegelike kulude katteks.

3. Asendamise kogukestus piirdub kolme kuuga aastas abisaaja kohta, v.a sünnitus- ja lapsehoolduspuhkuse puhul, mil asendamise kestus piirdub mõlemal juhul kuue kuuga.

4. Abi ei hõlma otsetoetusi abisaajatele.

Abi antakse on põllumajanduslikule majapidamisele asendusteenuste pakkujale.

Asendusteenust võivad põllumajanduslikus majapidamises osutada tootjarühmad ja -organisatsioonid, olenemata nende suurusest. Sellisel juhul ei eelda teenuse kasutamine sellise rühma või organisatsiooni liikmeks olekut.

5. Abi osakaal on kuni 100 % tegelikest kuludest.

Artikkel 24

Abi põllumajandustoodete müügi edendusemeetmete jaoks

1. Abi põllumajandustoodete müügi edendusemeetmete jaoks sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–8 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi katab järgmised kulud:

a) konkursside, messide ja näituste korraldamist ja neil osalemist;

b) publikatsioonid, mille eesmärk on tõsta üldsuse teadlikkust põllumajandustoodetest.

3. Lõike 2 punktis b osutatud publikatsioonides ei ole lubatud nimetada ühtegi konkreetset ettevõtjat, kaubamärki ega päritolu.

See piirang ei kehti siiski viite suhtes põllumajandustoote päritolule, kui kõnealune toode on hõlmatud:

- a) artikli 20 lõike 2 punktis a osutatud kvaliteedikavadega, tingimusel et kõnealune viide esitatakse täpselt ELis kaitstud kujul;
- b) artikli 20 lõike 2 punktides b ja c osutatud kvaliteedikavadega, tingimusel et kõnealune viide on teates teisejärguline.

4. Lõike 2 punktis a osutatud konkursside, messide või näituste korraldamise ja nendel osalemise puhul hõlmavad abikõlblikud kulud järgmist:

- a) osalustasud;
- b) reisikulud ja loomade transpordi kulud;
- c) ürituse toimumisest teatavate publikatsioonide ja veebisaitide kulud;
- d) näituseruumide ja messibokside üür ning nende montaaži ja demontaažiga seotud kulud;
- e) sümboolsed auhinnad väärtusega kuni 1 000 eurot ühe auhinna ja konkursi võitja kohta.

5. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid seoses lõike 2 punktis b osutatud publikatsioonidega, mille eesmärk on tõsta üldsuse teadlikkust põllumajandustoodetest:

- a) selliste trüki- ja elektroonilises meedias avaldatud artiklite, veebisaitide ja elektroonilise meedia, raadio- ja telereklaami kulud, millega antakse faktilist teavet teatavast piirkonnast pärit või teatavat põllumajandustoodet tootvate abisaajate kohta, tingimusel et kõnealune teave on neutraalne ja et kõikidel asjaomastel abisaajatel on võrdsed võimalused enda tutvustamiseks;
- b) teadustulemuste ja faktilise teabe levitamise kulud seoses järgmiste valdkondadega:
 - i) artikli 20 lõikes 2 osutatud kvaliteedikavad, mis on avatud teistest liikmesriikidest ja kolmandatest riikidest pärit põllumajandustoodetele;
 - ii) üldised põllumajandustooted ja nende toitumisalane kasulikkus ning nende soovituslik kasutusviis.

6. Abi antakse:

- a) mitterahalise abina või
- b) abisaaja tegelike kulude hüvitamise põhjal.

Mitterahalist abi ei anta mitte otsemaksetena abisaajale, vaid müügiendendusmeetmete pakkujale.

Müügiendendusmeetmeid võivad pakkuda tootjarühmad või muud organisatsioonid, olenemata nende suurusest.

Abi lõike 4 punktis e osutatud sümboolseteks auhindadeks makstakse müügiendendusmeetme pakkujale välja üksnes siis, kui auhind on tegelikult üle antud ja auhinna andmist tõendava dokumendi esitamisel.

7. Müügiendendusmeetmeteks antav abi peab olema objektiivselt määratud tingimuste alusel kättesaadav kõigile asjaomases piirkonnas asuvatele abikõlblikele ettevõtjatele.

Kui müügiendendusmeetme pakkujaks on tootjarühmad või -organisatsioonid, ei tohi osalemise tingimuseks seada sellise rühma või organisatsiooni liikmeks olemist ning osamaksud rühma või organisatsiooni halduskulude katmiseks peavad piirduma müügiendendusmeetmete kuludega.

8. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 25

Abi loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest tingitud kahju hüvitamiseks

1. Põllumajandusliku esmatootmisega tegelevatele VKEdele loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tagajärjel põhjustatud kahju korvamiseks antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–10 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Käesoleva artikli alusel antava abi suhtes kehtivad järgmised tingimused:

- a) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult tunnistanud kõnealuse olukorra loodusõnnetusega võrreldavateks ebasoodsateks ilmastikutingimusteks ning
- b) loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste ja ettevõtja kantud kahju vahel on otsene põhjuslik seos.

3. Abi makstakse otse asjaomasele ettevõtjale või tootjarühmale või -organisatsioonile, mille liige kõnealune ettevõtja on.

Abi maksmise korral tootjarühmale või -organisatsioonile ei tohi abisumma olla suurem kui abikõlblik summa, millele kõnealusel ettevõtjal on õigus.

4. Abikavad koostatakse kolme aasta jooksul pärast loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemist.

Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva.

5. Abikõlblikud on kulud seoses loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste otsesel tagajärjel tekkinud kahjuga, mida hindab ametiasutus, abi andva ametiasutuse poolt tunnustatud sõltumatu ekspert või kindlustusandja.

Kõnealune kahju hõlmab järgmist:

- a) põllumajandustoodangu ja tootmisvahendite täieliku või osalise hävimise tõttu saamata jääv tulu, millele on osutatud lõikes 6;
- b) lõikes 7 osutatud varaline kahju.

6. Kõnealuse saamata jäänud tulu arvutamiseks lahutatakse

- a) loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemise aastal või igal järgneval aastal, mida tootmisvahendite täielik või osaline hävimine mõjutab, toodetud põllumajandustoodangu hulga ja samal aastal saadud keskmise müügihinna korrutis

järgmisest:

- b) loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemisele eelneval kolmel aastal toodetud põllumajandustoodangu keskmise aastakoguse või loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemisele eelneval viiel aastal põhineva kolme aasta keskmise (mille arvutamisel on kõrvale jäetud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja) ja saadud keskmise müügihinna korrutis.

Kõnealust vähendamist võib arvutada kas põllumajandusliku majapidamise aastatoodangu või põllukultuuride või põllumajandusloomade tasandil.

Kõnealusele summale võib liita muud kulud, mis tekkisid põllumajandustootjal loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tagajärjel.

Kõnealust summat vähendatakse kulude võrra, mida ei tekitanud loodusõnnetusega võrreldavad ebasoodsad ilmastikutingimused.

Abisaaja põllumajandustoodangu arvutamiseks võib kasutada indekseid, eeldusel et kasutatud arvutusmeetod võimaldab kindlaks määrata abisaaja tegeliku kahju kõnealusel aastal.

7. Loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste poolt põhjustatud varaline kahju sellisele varale nagu põllumajanduslikud hooned, seadmed ja masinad, varud ja tootmisvahendid arvutatakse, lähtudes kahjustatud vara remondikuludest või majanduslikust väärtusest enne loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemist.

See ei ületa remondikulu või õiglase turuväärtuse õnnetusest põhjustatud vähenemist, st vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste esinemist.

Kui lõikes 6 osutatud abisaaja tulu vähenemine arvutatakse põllukultuuride või põllumajandusloomade tasandil võetakse arvesse ainult kõnealuste põllukultuuride või põllumajandusloomadega seotud varalist kahju.

8. Loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste põhjustatud kahju arvutatakse iga üksiku abisaaja tasandil.

9. Käesoleva artikli kohaselt antavat abi vähendatakse 50 % võrra, välja arvatud juhul, kui see antakse abisaajatele, kes on sõlminud kindlustuslepingu, mis katab vähemalt 50 % tema keskmisest aastatoodangust ja toodanguga seotud tulust ja milles võetakse arvesse asjaomases liikmesriigis või piirkonnas statistiliselt kõige sagedamini esinevaid ilmastikuga seotud riske, mida kindlustusleping katab.

10. Abi ja mis tahes muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas muude siseriiklike või liidu meetmete kohased maksed või kindlustushüvitused, ei tohi ületada 80 % abikõlblikest kuludest.

Looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladel võib abi osakaalu suurendada 90 %ni.

Artikkel 26

Abi loomahaiguste ja taimekahjurite ennetamise, tõrje ja likvideerimise kulude ning loomahaiguste ja taimekahjurite tekitatud kahjude hüvitamiseks

1. Põllumajandusliku esmatootmisega tegelevate VKEdele loomahaiguste või taimekahjurite ennetamise, tõrje ja likvideerimisega seotud kulude ning selliste loomahaiguste või taimekahjurite tekitatud kahju korvamiseks antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–13 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi makstakse üksnes:

a) seoses loomahaiguste või taimekahjuritega, mille kohta on olemas liidu või riiklikud eeskirjad, mis on kehtestatud seaduse, määruse või haldusaktiga ning

b) osana järgmisest:

i) asjaomase loomahaiguse või taimekahjuri leviku ennetamiseks, tõrjeks või likvideerimiseks ette nähtud programmist liidu, riigi või piirkonna tasandil või

ii) pädeva asutuse kehtestatud erakorralisest meetmest või

iii) nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ kohastest meetmetest taimekahjurite likvideerimiseks või nende leviku piiramiseks.

Punktis b osutatud programm ja meetmed sisaldavad asjaomaste ennetus-, kontrolli- või tõrjemeetmete kirjeldust.

3. Abi ei tohi olla seotud meetmetega, mille suhtes on liidu õigusaktidega ette nähtud, et selliste meetmete maksu- muse peab tasuma abisaaja, juhul kui selliste abimeetmete maksumust ei kompenseerita täielikult abisaajatelt võetavate kohustuslike maksudega.

4. Loomahaigustega seoses antakse abi üksnes maailma loomatervishoiu organisatsiooni koostatud loetelus või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 652/2014 (¹) I ja II lisas loetletud loomahaiguste ja zoonooside korral.

5. Abi makstakse otse asjaomasele ettevõtjale või tootjarühmale või -organisatsioonile, mille liige kõnealune ettevõtja on.

Abi maksmise korral tootjarühmale või -organisatsioonile ei tohi abisumma olla suurem kui abikõlblik summa, millele kõnealusel ettevõtjal on õigus.

6. Abikavad tuleb kehtestada kolme aasta jooksul pärast loomahaiguse või taimekahjuri põhjustatud kulu või kahju tekkimise kuupäeva.

Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva.

7. Ennetusmeetmete korral katab abi järgmiseid abikõlblikke kulusid:

- a) tervisekontrollid;
- b) analüüsid, sh *in vitro* diagnostika;
- c) testid ja muud kontrollimeetmed, sh TSE ja BSE testid;
- d) vaktsiini, ravimite, loomade raviainete ning taimekaitsevahendite ostmise, säilitamise, kasutamise ja jaotamise kulud;
- e) loomade ennetav tapmine või loomsete saaduste ja taimede hävitamine ning põllumajandusliku majapidamise ja sead- mete puhastamine ja desinfitseerimine.

8. Tõrje- ja likvideerimismeetmete korral katab abi järgmiseid abikõlblikke kulusid:

- a) loomahaiguste testid ja muud kontrollimeetmed, sh TSE ja BSE testid;
- b) vaktsiini, ravimite, loomade raviainete ning taimekaitsevahendite ostmise, säilitamise, kasutamise ja jaotamise kulud;
- c) loomade tapmine ja hävitamine ning loomsete saaduste ja taimede hävitamine, sealhulgas vaktsineerimise või muude pädeva asutuse käsul võetud meetmete tagajärjel surnud loomad või hävitatud saak, ning põllumajandusliku majapi- damise ja seadmete puhastamine ja desinfitseerimine.

9. Loomahaiguste või taimekahjurite tekitatud kahju korvamiseks antava abi korral arvutatakse hüvitis üksnes:

- a) selliste tapetud või surnud loomade turuväärtuse või hävitatud loomsete saaduste või hävitatud taimede turuväärtuse põhjal:
 - i) loomahaiguste või taimekahjurite tagajärjel;
 - ii) lõike 2 punktis b osutatud riikliku programmi või meetme tagajärjel.

Turuväärtuse leidmisel lähtutakse loomade, saaduste või taimede väärtusest vahetult enne seda, kui kerkis või leidis kinnitust loomahaiguse või taimekahjuriga seotud kahtlus.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 652/2014, 15. mai 2014, millega nähakse ette sätteid toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiivi 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, määruseid (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, direktiivi 2009/128/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ (ELT L 189, 27.6.2014, lk 1).

- b) lõike 2 punktis b osutatud riikliku programmi või meetme osana ette nähtud karantiinikohustuste tõttu, loomakarjade või kõlvikute taastamisel esinenud raskuste tõttu või kohustusliku külvikorra kehtestamise tõttu saamata jäänud tulu põhjal.

Seda summat vähendatakse mis tahes kulude võrra, mis ei ole otseselt seotud loomahaiguse või taimekahjuriga ning mida abisaaja oleks kandnud ka muul juhul.

10. Abi loomahaiguste või taimekahjurite põhjustatud kahju hüvitamiseks piirdub selliste loomahaiguste ja taimekahjurite põhjustatud kulude ja kahjuga, mille puhul pädev asutus

- a) on ametlikult registreerinud loomahaiguse puhangu või
- b) on ametlikult kinnitanud taimekahjurite levikut.

11. Lõigetes 7 ja 8 osutatud abikõlblike kuludega seotud abi antakse mitterahalises vormis ning abi saaja on ennetus- ja tõrjemeetmete pakkuja.

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust võib järgmistes lõigetes osutatud abikõlblike kuludega seotud abi anda otse abisaajale tema tegelike kulude hüvitamise põhjal:

- a) lõike 7 punkt d ja lõike 8 punkt b loomahaiguste ja taimekahjurite puhul ning
- b) lõike 7 punkt e ja lõike 8 punkt c taimekahjurite puhul ning põllumajandusliku majapidamise ja seadmete puhastamise ja desinfitseerimise puhul.

12. Kui on kindlaks tehtud, et loomahaiguse või taimekahjuriga saastumise on tahtlikult või hooletuse tagajärjel põhjustanud abisaaja, siis üksikabi ei anta.

13. Abi ja mis tahes muud abisaajale tehtud maksed, sealhulgas muude siseriiklike või liidu meetmete kohased maksed või kindlustushüvitused samade abikõlblike kulude eest, nagu on osutatud lõikes 7, 8 ja 9, ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 27

Loomakasvatusektori ja hukkunud loomadega seotud abi

1. Järgmine loomakasvatajatele antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 ning I peatükis sätestatud tingimused:

- a) abi ülemmääraga 100 % tõuraamatute koostamise ja pidamise halduskuludest;
- b) abi ülemmääraga 70 % kolmanda isiku poolt või tema nimel tehtavate selliste testide kuludest, millega määratakse karja geneetiline kvaliteet või tootlikkus, välja arvatud karja omaniku poolt tehtavad kontrollid ning rutiinne piima kvaliteedi kontroll;
- c) abi ülemmääraga 100 % kuludest, mis on seotud hukkunud loomade kõrvaldamisega, ja 75 % kuludest, mis on seotud hukkunud loomade hävitamisega, või samaväärse osakaaluga abi kindlustusmaksete katteks, mida loomakasvatavad on maksnud kindlustusandjatele, kes katavad hukkunud loomade kõrvaldamise ja hävitamise kulud;
- d) abi ülemmääraga 100 % hukkunud loomade kõrvaldamise ja hävitamisega seotud kuludest, kui kõnealust abi rahastatakse lõivudest või kohustuslikest maksetest, mis on ette nähtud selliste hukkunud loomade hävitamise rahastamiseks, kui sellised lõivud või maksed hõlmavad ainult lihasektorit ja on otse sellele määratud;
- e) abi määraga 100 % hukkunud loomade korjuse kõrvaldamise ja hävitamisega seotud kuludest, kui asjaomastel hukkunud loomadadel tuleb teha TSE testid, või artikli 26 lõikes 4 osutatud loomahaiguse puhangu korral.

2. Lõike 1 punktides c, d ja e osutatud abi sõltub sellest, kas liikmesriigil on olemas järjepidev seireprogramm kõigi hukkunud loomade ohutu kõrvaldamise tagamiseks.

Käesoleva artikli lõike 1 punktis c osutatud abi kindlustusmaksete jaoks, mida põllumajandustootjad on maksnud kindlustusandjatele, kes katavad hukkunud loomade kõrvaldamise ja hävitamise kulud, peab vastama artikli 28 lõikes 2 sätestatud tingimustele.

3. Selline abi on mitterahaline ning see ei tohi hõlmata otsemakseid abisaajatele.

Lõike 1 punktides c, d ja e osutatud abi haldamise lihtsustamiseks võib abi maksta ettevõtjatele või isikutele, kes

- a) on tegevad loomakasvatusektoris tegutsevatele ettevõtjatele järgneval turul ning
- b) osutavad hukkunud loomade korjuse kõrvaldamise ja hävitamisega seotud teenuseid.

Artikkel 28

Abi kindlustusmaksete tasumiseks

1. Põllumajandusliku esmatootmisega tegelevate VKEdele antav abi kindlustusmaksete tasumiseks sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui on täidetud käesoleva artikli lõigetes 2–6 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi ei tohi:

- a) takistada kindlustusteenuste siseturu toimimist;
- b) piirduda üheainsa kindlustusandja või -grupi pakutava kindlustusega
- c) ning selle tingimuseks ei tohi olla kindlustuslepingu sõlmimine asjaomases liikmesriigis asuva kindlustusandjaga.

3. Kindlustus on ette nähtud kulude katteks, mille on põhjustanud:

- a) loodusõnnetused;
- b) loodusõnnetusega võrreldavad ebasoodsad ilmastikutingimused ja muud ebasoodsad ilmastikutingimused;
- c) loomahaigused või taimekahjurid;
- d) kaitse all olevad loomad.

4. Kindlustusega

- a) hüvitatakse ainult lõikes 3 osutatud kahjude korvamisega seotud kulud ja
- b) kindlustuseks ei nõuta ega määratleta tulevase põllumajandusliku tootmise liiki ega kogust.

5. Liikmesriigid võivad sobivaid ülemmäärasid kohaldades piirata kindlustusmakse summat, mille ulatuses võib abi anda.

6. Abi osakaal peab olema kuni 65 % kindlustusmaksetest.

2. JAGU

Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajandusliku majapidamise territooriumil asuva kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks

Artikkel 29

Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajandusliku majapidamise territooriumil asuva kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks

1. Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslikus majapidamises asuvate kultuuri- ja looduspärandisse kuuluvate looduslike maastike ja hoonete säilitamiseks antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui on täidetud käesoleva artikli lõigetes 2–6 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Investeering peab vastama liidu ja asjaomase liikmesriigi õigusaktidele.
3. Abi kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks antakse looduslike maastike ja hoonete jaoks, mida liikmesriigi pädevad asutused tunnustavad ametlikult kultuuri- või looduspärandina.
4. Abikõlblikud on järgmised kulud kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks:
 - a) investeeringud materiaalsesse varasse;
 - b) kapitaaltööd.
5. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.
6. Kapitaaltöödeks antav abi on kuni 10 000 eurot aastas.

3. JAGU

Abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks põllumajandussektoris

Artikkel 30

Abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks põllumajandussektoris

1. Loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 2 punkti b tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–8 ning I peatükis sätestatud tingimused.
2. Käesoleva artikli alusel antava abi suhtes kehtivad järgmised tingimused:
 - a) liikmesriigi pädev asutus on ametlikult kinnitanud, et antud juhtumi puhul oli tegemist loodusõnnetusega ning
 - b) loodusõnnetuse ja ettevõtjale tekkinud kahju vahel on otsene põhjuslik seos.
3. Abi makstakse otse asjaomasele ettevõtjale või tootjarühmale või -organisatsioonile, mille liige kõnealune ettevõtja on.

Abi maksmise korral tootjarühmale või -organisatsioonile ei tohi abisumma olla suurem kui abikõlblik summa, millele kõnealusel ettevõtjal on õigus.

4. Konkreetse loodusõnnetusega seotud abikavad tuleb kehtestada kolme aasta jooksul alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast.

Abi makstakse välja nelja aasta jooksul pärast kõnealust kuupäeva.

5. Abikõlblikud on kulud seoses loodusõnnetuse otsesel tagajärjel tekkinud kahjuga, mida hindab ametiasutus, abi andva ametiasutuse poolt tunnustatud sõltumatu ekspert või kindlustusandja.

Kõnealune kahju võib hõlmata järgmist:

- a) varaline kahju sellisele varale nagu hooned, seadmed, masinad, varud ja tootmisvahendid;
- b) põllumajandusliku toodangu ja põllumajandusliku tootmise vahendite täieliku või osalise hävimise tagajärjel saamata jääv tulu.

Kahju arvutatakse välja iga abisaaja kohta eraldi.

6. Materiaalse kahju arvutamine põhineb remondikuludel või kahjustatud vara majanduslikul väärtusel enne õnnetust. See ei ületa remondikulu või õiglase turuväärtuse vähenemist õnnetuse tagajärjel, st vahet vara väärtuste vahel vahetult enne ja vahetult pärast loodusõnnetuse toimumist.

7. Kõnealuse saamata jäänud tulu arvutamiseks lahutatakse
- a) loodusõnnetuse aastal või igal järgneval aastal, mida tootmisvahendite täielik või osaline hävimine mõjutab, toodetud põllumajandustoodangu hulga ja samal aastal saadud keskmise müügihinna korrutis

järgmisest:

- b) loodusõnnetusele eelneval kolmel aastal toodetud põllumajandustoodangu keskmise aastakoguse või loodusõnnetusele eelneval viiel aastal põhineva kolme aasta keskmise (mille arvutamisel on kõrvale jäetud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja) ja saadud keskmise müügihinna korrutis.

Kõnealusele summale võib liita muud kulud, mis tekkisid põllumajandustootjal loodusõnnetusega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste tagajärjel.

Kõnealust summat vähendatakse kulude võrra, mis ei ole tekkinud loodusõnnetuse tagajärjel.

Abisaaja aastatoodangu arvutamiseks võib kasutada indekseid, eeldusel et kasutatud arvutusmeetod võimaldab kindlaks määrata abisaaja tegeliku kahju kõnealusel aastal.

8. Abi ja mis tahes muud kahju hüvitamiseks saadud maksed, sealhulgas kindlustushüvitised, ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

4. JAGU

Abi teadus- ja arendustegevuseks põllumajandus- ja metsandussektoris

Artikkel 31

Abi teadus- ja arendustegevuseks põllumajandus- ja metsandussektoris

1. Põllumajandus- ja metsandussektoris teadus- ja arendustegevuseks antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–7 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Toetatav projekt peab vastama kõigi asjaomases põllumajandus- või metsandussektoris või allsektoris tegutsevate ettevõtjate huvidele.
3. Enne abi saava projekti alustamist tuleb internetis avaldada järgmised andmed:
- a) abi saava projekti teostamise fakt;
- b) abi saava projekti eesmärgid;
- c) abi saava projekti tulemuste avaldamise ligikaudne kuupäev;
- d) abi saava projekti eeldatavate tulemuste avaldamise koht internetis;
- e) viide, et abi saava projekti tulemused on tasuta kättesaadavad kõigile asjaomases põllumajandus- ja metsandussektoris või allsektoris tegutsevatele ettevõtjatele.
4. Abi saava projekti tulemused tehakse kättesaadavaks internetis projekti lõppkuupäeval või kuupäeval, mil neid tulemusi käsitlev teave antakse mis tahes konkreetse organisatsiooni liikmetele, olenevalt sellest, kumb on varasem. Tulemused peavad olema internetis kättesaadavad vähemalt viie aasta jooksul alates projekti lõppkuupäevast.
5. Abi antakse otse teadus- ja teadmiste levitamise tegevustele organisatsioonidele.

Abi ei hõlma põllumajandustoodete hinnal põhinevaid makseid põllumajandussektoris tegutsevatele ettevõtjatele.

6. Järgmised kulud on abikõlblikud:
- a) personalikulud: teadlased, tehnikud ja muu abikoosseis selles ulatuses, mil nad tegelevad konkreetse projektiga;
 - b) vahendite ja seadmete kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks. Kui vahendeid ja seadmeid ei kasutata projektis kogu nende kasutusea vältel, peetakse abikõlblikuks vaid amortisatsioonikulud, mis vastavad projekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt;
 - c) ehitiste ja maa kulud sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks. Ehitise puhul peetakse abikõlblikuks vaid amortisatsioonikulu, mis vastab projekti kestusele ja mis arvutatakse üldiselt aktsepteeritava raamatupidamistava kohaselt. Maa puhul on abikõlblikud äritegevuse üleandmise kulud või tegelikult tekkinud kapitalikulud;
 - d) turutingimustel välisallikast ostetud või litsentsitud lepinguliste teadusuuringute, teadmiste ja patentide kulud ning üksnes projekti jaoks kasutatud nõustamisteenuste ja muude sarnaste teenuste kulud;
 - e) täiendavad üldkulud ja muud tegevuskulud, sealhulgas materjali, varustuse ja samalaadsete toodete kulud, mis on kantud otseselt projekti tõttu.
7. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

5. JAGU

Metsandusele antav abi

Artikkel 32

Abi metsastamiseks ja metsamaa loomiseks

1. Metsastamiseks ja metsamaa loomiseks avalik-õiguslikele ja eramaaomanikele ja nende ühendustele antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–16 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse:
- a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
 - i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
 - ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena
- ning
- b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.
3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.
4. Riigi omandis oleva maa metsastamise korral antakse abi ainult juhul, kui sellist maad majandav asutus on eraettevõtja või omavalitsusüksus.
5. Lõikes 4 osutatud metsa omandiõiguse piiranguid ei kohaldata troopiliste või subtropiliste metsade ja Assooride, Madeira, Kanaari saarte, Egeuse mere väikesaarte ning Prantsuse ülemeredepartemangude territooriumide metsaga kaetud alade suhtes.
6. Abi antakse metsastamiseks ja metsamaa loomiseks nii põllumajandusmaale kui ka mittepõllumajandusmaale.

7. Metsastamiseks ja metsamaa loomiseks antav abi hõlmab metsa rajamise kulude hüvitamist ja iga-aastast hektari-toetust.

Metsastamise ja metsamaa loomise abi võib hõlmata ka investeerimist.

Abi avaliku sektori asutuste omandisse kuuluva maa metsastamiseks või kiirekasvuliste puude jaoks katab ainult metsa rajamise kulusid.

8. Metsastamise ja metsamaa loomise investeerimistoiminguteks antavast abist võib katta järgmisi abikõlblikke kulusid:

- a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;
- b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine, kusjuures ülempiiriks on vara turuväärtus;
- c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, keskkonnala- lase ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud kulud, sealhulgas teostatavusuuringute kulud; teosta- tavusuuringud jäävad abikõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulutusi ei teki;
- d) arvutitarkvara omandamine ja arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste, kaubamärkide omandamine;
- e) metsamajandamiskava või samaväärse dokumendi koostamise kulud.

Käibekapitali ei käsitata abikõlbliku kuluna.

9. Investeering peab vastama liidu ja asjaomase liikmesriigi keskkonnakaitsealaste õigusaktide nõuetele. Investeerimis- toimingute puhul, mille suhtes nõutakse direktiivi 2011/92/EL kohaselt keskkonnamõju hindamist, sõltub abi tingimu- sest, et selline hindamine on toimunud ning asjaomasele investeerimisprojektile on antud teostusluba enne üksikabi andmise kuupäeva.

10. Abikõlblikud võivad olla järgmised metsa rajamise kulud:

- a) istutus- ja paljundusmaterjali kulud;
- b) istutuskulud ja istutamisega otseselt seotud kulud;
- c) muude seotud toimingute, sh istikute ladustamise ning vajalike ennetus- ja kaitsematerjalidega töötlemise kulud;
- d) esimese metsastamisaasta jooksul vajaliku taasistutamise kulud.

11. Iga-aastane hektaritoetus hõlmab saamata jäänud põllumajandustulu ja hooldusega seotud kulusid, sealhulgas kevadise ja sügisese sanitaarraie kulusid kuni 12 aasta jooksul alates abi andmise kuupäevast.

12. Abi ei anta järgmiste puude istutamiseks:

- a) lühikese raieringiga madalmetsa puud;
- b) jõulupuud või
- c) kiiresti kasvavad puud energia tootmiseks.

13. Istutatud liigid peavad olema kohastunud piirkonna keskkonna- ja kliimatingimustega ning täitma keskkonnavalitsuste miinimumnõudeid.
14. Piirkondades, kus metsastamine on karmide mullastiku- ja kliimatingimuste tõttu raske, võib abi anda kohalike tingimustega sobivate mitmeaastaste puittaimeliikide, näiteks põõsaste ja põõsastike istutamiseks.
15. Liikmesriikide poolt maaelu arengu programmides kindlaks määratavast teatavast suuruselt suurematele abisaajatele antakse abi tingimusel, et nad esitavad teavet, mis pärineb metsamajandamiskavast või säästva metsamajandamise põhimõtetele vastavast samaväärsest dokumendist, nagu määratleti 1993. aastal Euroopa metsade kaitset käsitletud teisel ministrite konverentsil.
16. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 33

Abi agrometsandussüsteemide rajamiseks

1. Agrometsandussüsteemide jaoks eramaavaldajatele, omavalitsustele ja nende liitudele antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–11 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse:
 - a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
 - i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
 - ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena
 - ning
 - b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.
3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.
4. Agrometsandussüsteemidele antav abi hõlmab metsa rajamise kulude hüvitamist ja iga-aastast hektaritoetust.

Agrometsandussüsteemide abi võib hõlmata investeerimistoiminguid.

5. Investeerimistoimingutega seotud abi agrometsandussüsteemidele hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:
 - a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;
 - b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine, kusjuures ülempiiriks on vara turuväärtus;
 - c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, keskkonnavalitsuse ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud kulud, sealhulgas teostatavusuuringute kulud; teostatavusuuringud jäävad abikõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulutusi ei teki;
 - d) arvutitarkvara omandamine ja arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste, kaubamärkide omandamine;
 - e) metsamajandamiskava või samaväärse dokumendi koostamise kulud.

Käibekapitali ei käsitata abikõlbliku kuluna.

6. Investeering peab vastama liidu ja asjaomase liikmesriigi keskkonnakaitsealaste õigusaktide nõuetele. Investeeringutoimingute puhul, mille suhtes nõutakse direktiivi 2011/92/EL kohaselt keskkonnamõju hindamist, sõltub abi tingimusest, et selline hindamine on toimunud ning asjaomasele investeeringuprojektile on antud teostusluba enne üksikabi andmise kuupäeva.
7. Abikõlblikud võivad olla järgmised agrometsandussüsteemide rajamise kulud:
- kulud agrometsandussüsteemi rajamiseks puude istutamise teel, sh istutusmaterjali, istutamise, istikute ladustamise ning vajalike ennetus- ja kaitsematerjalidega töötlemise kulud;
 - kulud agrometsandussüsteemi rajamiseks olemasoleva metsa või muu metsamaa ümberkujundamise teel, sh puude langetamise, harvendamise ja tagasilõikamise ning kariloomade eest kaitsmise kulud;
 - muud vahetult agrometsandussüsteemi rajamisega seotud kulud, nagu teostatavusuuringute, metsastamiskava koostamise, pinnase uurimise, pinnase ettevalmistamise ja kaitse kulud;
 - metsakarjamaa süsteemi korralduskulud ja kaitserajatiste kulud;
 - agrometsandussüsteemi rajamisega seotud vajaliku hoolduse, sh kastmise ja niitmise kulud;
 - taasistutamise kulud esimese aasta jooksul pärast agrometsandussüsteemi rajamist.
8. Iga-aastane hektaritoetus hõlmab agrometsandussüsteemi hooldamise kulusid ning seda makstakse kuni viie aasta jooksul alates abi andmise kuupäevast.

Abikõlblikud hoolduskulud võivad olla seotud rajatud puuvõõnditega, umbrohutõrje, harvendamise, tagasilõikamise ja kaitsemeetmetega ning investeeringutega näiteks tarade või kaitsetorude paigaldamiseks.

9. Liikmesriigid määravad kindlaks ühele hektarile istutatavate puude maksimumarvu, võttes arvesse:
- kohalikke mullastiku- ja kliima- ning keskkonnatingimusi;
 - metsataimede liike ning
 - vajadust tagada maa jätkusuutlik põllumajanduslik kasutamine.
10. Liikmesriikide poolt kindlaks määratavast teatavast suuruselt suurematele abisaajatele antakse abi tingimusel, et nad esitavad teavet, mis pärineb metsamajandamiskavast või säästva metsamajandamise põhimõtetele vastavast samaväärsest dokumentist, nagu määratleti 1993. aastal Euroopa metsade kaitset käsitletud teisel ministrite konverentsil.
11. Abi ülemmäär peab olema kuni:
- 80 % abikõlblikest kuludest investeeringutoimingute ja rajamiskulude puhul, millele on osutatud lõigetes 5 ja 7 ning
 - 100 % lõikes 8 osutatud aastasest toetusest.

Artikkel 34

Abi metsapõlengutest, loodusõnnetustest, loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, muudest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, taimkahjuritest ja katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamiseks ja kõrvaldamiseks

1. Metsapõlengutest, loodusõnnetustest, loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, muudest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, kahjuritest ja katastroofidest ning kliimamuutustest tingitud metsakahjustuste ennetamiseks ja kõrvaldamiseks era- ja riigimetsavaldajatele ja muudele era- ja avalik-õiguslikele asutustele ja nende ühendustele määruse (EL) nr 1305/2013 artikli 24 kohaselt antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 2 punkti b või artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–12 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse:
 - a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
 - i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
 - ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisenaning
 - b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.
 3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.
 4. Metsatulekahjude ennetamise abi võib anda ainult metsaaladele, mis on asjaomases liikmesriigis kehtestatud metsakaitsekavades liigitatud keskmise või suure põlenguriskiga aladeks.
 5. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:
 - a) kaitseotstarbelise infrastruktuuri loomine.
 - b) metsapõlengute ja muude loodusõnnetuste vastu võetavad kohalikud väikesemahulised ennetusmeetmed, sealhulgas kariloomade kasutamine;
 - c) metsapõlengute, kahjurite leviku ja haiguspuhangute seire- ja teavitustahendite hankimine ja täiustamine;
 - d) tulekahjude, loodusõnnetuste, loodusõnnetustega võrreldavate ebasoodsate ilmastikutingimuste, muude ebasoodsate ilmastikutingimuste, taimekahjurite, katastroofide ja kliimamuutustega seotud nähtuste tõttu kahjustunud metsapotentiaali taastamine.
 6. Abi võib hõlmata tuletõkestusvõõndite hoolduskulusid.
 7. Abi ei anta põllumajandusega seotud tegevuseks põllumajanduse keskkonnakaitse kohustustega hõlmatud aladel.
 8. Metsapotentsiaali taastamise korral vastavalt lõike 5 punktile d on abi andmise tingimuseks, et asjaomase liikmesriigi pädevad ametiasutused kinnitavad ametlikult, et:
 - a) tulekahju, loodusõnnetus, loodusõnnetusega võrreldavad ebasoodsad ilmastikutingimused, muud ebasoodsad ilmastikutingimused, taimekahjurite levik, katastroof või kliimamuutustega seotud nähtus on esinenud või aset leidnud ning
 - b) käesoleva lõike punktis a osutatud sündmuse või vastavalt direktiivile 2000/29/EÜ taimekahjuri tõrjeks või leviku piiramiseks võetud meetmete tõttu on hävinud vähemalt 20 % asjaomasesest metsapotentsiaalist.
 9. Kahjuritest tingitud metsakahjustuste ennetamiseks antava abi korral tuleb sellise ohu võimalikkuse kohta esitada teaduslikud tõendid ja riikliku teadusorganisatsiooni kinnitus.
- Asjaomase liikmesriigi maaelu arengu programmis tuleb esitada selliste taimede kahjulike organismide liikide loetelu, mis võivad põhjustada kahjurite levikut.
10. Abi saavad tegevused või projektid peavad olema kooskõlas liikmesriigi kehtestatud metsakaitsekavaga.

Liikmesriikide kindlaksmääratavast teatavast suuruselt suurematele abisaajatele antakse abi tingimusel, et nad esitavad teavet, mis pärineb metsamajandamiskavast või säästva metsamajandamise põhimõtetele vastavast samaväärsest dokumendist, nagu määratleti 1993. aastal Euroopa metsade kaitset käsitletud teisel ministrite konverentsil, kus täpsustati ennetuseesmärke.

Muid kui lõikes 5 osutatud kulused, mis on seotud metsandussektori eripäraga, võib käsitada abikõlblike kuludena.

11. Metsapõlengutest, loodusõnnetustest, loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, muudest ebasoodsatest ilmastikutingimustest, taimekahjuritest ja katastroofidest tingitud tulu saamatajäämise hüvitamiseks abi ei anta.

12. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

Lõike 5 punktis d osutatud abikõlblike kuludega seotud abi ja mis tahes muud abisaajale tehtud maksed, sealhulgas muude siseriiklike või liidu meetmete kohased maksed või kindlustushüvitused samade abikõlblike kulude eest, ei tohi ületada 100 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 35

Investeeringuteks ettenähtud abi metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamiseks

1. Metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamiseks füüsilistele isikutele, era- ja riigimetsa- valdajatele, era- ja avalik-õiguslikele asutustele ja nende ühendustele antav investeeringuteks ettenähtud abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–8 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse:

a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega

i) EAFRDst kaasrahastatava abina või

ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena

ning

b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.

3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.

4. Investeeringute eesmärk on täita kohustusi, mis on võetud keskkonnavalde eesmärkide saavutamiseks, ökosüsteemi teenuste osutamiseks või asjaomase piirkonna metsa ja metsaala üldkasutusväärtuse suurendamiseks või ökosüsteemide kliimamuutuste leevendamise potentsiaali tõhustamiseks, välistamata majanduskasu saamise võimalust pikaajalises perspektiivis.

5. Investeering peab vastama liidu ja asjaomase liikmesriigi keskkonnakaitsealaste õigusaktide nõuetele. Investeeringute puhul, mille suhtes nõutakse direktiivi 2011/92/EL kohaselt keskkonnamõju hindamist, sõltub abi tingimusest, et enne üksikabi andmise kuupäeva on selline hindamine toimunud ning asjaomasele investeeringuprojektile on antud teostusluba.

6. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kuluseid:

a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määruga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;

b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine, kusjuures ülempiiriks on vara turuväärtus;

- c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, keskkonnavalajase ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud kulud, sealhulgas teostatavusuuringute kulud; teostatavusuuringud jäävad abikõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulutusi ei teki;
 - d) arvutitarkvara omandamine või arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste ja kaubamärkide omandamine;
 - e) metsamajandamiskava või samaväärse dokumendi koostamise kulud.
7. Liisingulepingutega seotud kulusid (nt liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustustasud), v.a lõike 6 punktides a ja b osutatud kulud, ei käsitata abikõlblike kuludena.

Käibekapitali ei käsitata abikõlbliku kuluna.

8. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 36

Abi Natura 2000 metsaaladega seotud ebasoodsate tingimuste hüvitamiseks

1. Seoses ebasoodsate tingimustega Natura 2000 metsaaladel, nagu on määratletud direktiivi 92/43/EMÜ artiklis 3 ja direktiivi 2009/147/EÜ artiklis 3, erametsavaldajatele ja erametsavaldajate ühendustele antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–6 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse:
- a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
 - i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
 - ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena
 - ning
 - b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.
3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.
4. Abi antakse iga-aastaselt metsamaa hektari kohta, et hüvitada abisaajate kantud kulusid ja saamata jäänud tulu, mis on tingitud ebasoodsatest tingimustest käesoleva artikli lõikes 5 osutatud aladel seoses direktiivide 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ rakendamisega.
5. Abi võivad saada järgmised metsaalad:
- a) Natura 2000 metsaalad vastavalt direktiivi 92/43/EMÜ artiklile 3 ja direktiivi 2009/147/EÜ artiklile 3;
 - b) maastikuvormid, mis aitavad kaasa direktiivi 92/43/EMÜ artikli 10 rakendamisele; need alad ei tohi ületada 5 % Natura 2000 võrgustikku kantud aladest, mis on hõlmatud asjaomase maaelu arengu programmi territoriaalse kohaldamisalaga.

6. Maksimaalsed abisummad on kuni viie aasta pikkusel esialgsel perioodil 500 eurot hektari kohta aastas ning seejärel 200 eurot hektari kohta aastas.

Erandjuhtudel võib nimetatud summasid suurendada, võttes arvesse konkreetseid asjaolusid, mida tuleb maaelu arendamise programmides põhjendada.

Liikmesriigid arvavad vajaliku summa abisummast maha, et välistada määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 29 osutatud tegevuste topeltrahastamist.

Artikkel 37

Abi metsakeskkonna- ja kliimateenustele ja metsakaitsele

1. Metsanduse keskkonna- ja kliimateenusteks ning metsakaitseks antav abi era- ja riigimetsavaldajatele, era- ja avalik-õiguslikele asutustele ja nende ühendustele sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–9 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse:

a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega

i) EAFRDst kaasrahastatava abina või

ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena

ning

b) see peab olema identne aluseks oleva maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.

3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.

4. Riigi omandis oleva maa metsanduse keskkonna- ja kliimateenuste ning metsakaitse korral antakse abi ainult juhul, kui sellist maad majandav asutus on eraettevõtja või omavalitsusüksus.

5. Liikmesriikide kindlaksmääratavast teatavast künnisest suurematele metsandusettevõtjatele antakse abi tingimusel, et nad esitavad teavet, mis pärineb metsamajandamiskavast või säästva metsamajandamise põhimõtetele vastavast samaväärsest dokumendist, nagu määratleti 1993. aastal Euroopa metsade kaitset käsitletud teisel ministrite konverentsil.

6. Abi antakse metsamaa hektari kohta.

7. Abi hõlmab üksnes selliseid kohustusi, mis on rangemad kui riigi metsandusseaduse või muude asjakohaste siseriiklike või liidu õigusaktidega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kohustuslikud siseriiklikud nõuded peavad olema selgelt eristatud.

Kohustused võetakse viie kuni seitsme aasta pikkuseks ajavahemikuks. Vajaduse korral ja nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võivad liikmesriigid määrata teatavat liiki kohustuste jaoks siiski pikema ajavahemiku.

8. Abiga hüvitatakse abisaajatele lõikes 7 osutatud kohustustest tingitud lisakulud ning saamatajäänud tulu tervikuna või osaliselt.

Vajaduse korral võib see hõlmata tehingukulusid kuni 20 % ulatuses abi summast.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib keskkonnakaitsemeetmete korral abi puude ja metsade kommertskasutusest loobumise kohustuste võtmiseks anda lisakulude ja saamata jäänud tulu alusel väljaarvutatud kindlamääralise või ühekordse väljamaksena ühiku kohta.

9. Maksimaalne abisumma on 200 eurot hektari kohta aastas.

Erandjuhtudel võib nimetatud maksimumsummat suurendada, võttes arvesse konkreetseid asjaolusid, mida tuleb maaelu arengu programmides põhjendada.

Artikkel 38

Abi teadmussiirdele ja teabemeetmetele metsandussektoris

1. Teadmussiirdeks ja teabemeetmeteks antav abi metsandussektoris tegutsevatele ettevõtjatele sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–6 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi hõlmab kutseõpet ja oskuste omandamise meetmeid, sealhulgas koolituskursused, õpikojad ja juhendamine, tutvustustegevusi ja teabemeetmeid.

Abi võib hõlmata ka metsamajandamise juhtide lühiajalisi vastastikuseid vahetusi ja metsakülastusi.

Abi tutvustamistegevusele võib hõlmata asjaomaseid investeeringukulusid.

3. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:

a) teadmussiirde või teabemeetme korraldamise ja läbiviimise kulud;

b) investeeringutega seotud näidisprojektide puhul:

i) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;

ii) masinate ja seadmete ostmine või liisimine, kusjuures ülempiiriks on vara turuväärtus;

iii) punktides i ja ii nimetatud kuludega seotud üldkulud, nagu näiteks arhitektide, inseneride ja konsultantide tasud, keskkonnasäästlikkuse ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamise tasud, sealhulgas teostatavusuuringud; teostatavusuuringud jäävad abikõlblikeks kuludeks isegi juhul, kui nende tulemuste põhjal punktide i ja ii kohaseid kulusid ei tehta;

iv) arvutitarkvara omandamine ja arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste, kaubamärkide omandamine;

c) osalejate reisi- ja majutuskulud ning päevarahad.

4. Lõike 3 punktides a ja b osutatud abi ei hõlma otsemakseid abisaajatele. Abi makstakse teadmussiirde ja teabemeetmete teenuste osutajale.

5. Teadmussiirde ja teabemeetmeid osutavatel asutustel peab olema kõnealuste ülesannete täitmiseks piisav suutlikkus personali väljaõppe ja korrapärase koolituse näol.

6. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 39

Nõustamisteenuste jaoks antav abi metsandussektoris

1. Metsandussektoris nõustamisteenusteks antav abi metsaomanikele ja teistele maahaldajatele sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–7 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi eesmärk on aidata metsaomanikel ja teistel maahaldajatel kasutada nõustamisteenuseid oma metsaomandi, ettevõtte või investeeringu majandusliku ja keskkonnavalase tulemuslikkuse, kliimasõbralikkuse ja vastupanuvõime parandamiseks.

3. Nõustamine peab hõlmama vähemalt direktiivide 92/43/EMÜ, 2000/60/EÜ ja 2009/147/EÜ rakendamisega seotud probleeme.

Nõustamisel võidakse samuti käsitleda metsandusettevõtja majandusliku ja keskkonnavalase tulemuslikkusega seotud küsimusi.

4. Abi ei hõlma otsetoetusi abisaajatele. Abi saaja on nõustamisteenuste osutaja.

Nõustamisteenuse osutamiseks valitud asutustel peavad olema asjakohased ressursid, st korrapäraselt koolitatud ja kvalifitseeritud personal ning nõustamiskogemus ja usaldusväärsus oma nõustamisvaldkonnas.

5. Nõustamisteenuse osutamisel peab nõustamisteenuse pakkuja järgima määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 13 lõikes 2 osutatud andmete avalikustamata jätmisega seotud kohustusi.

6. Õigustatud juhtudel ja vajaduse korral võib osaliselt nõustada rühmiti, võttes samas arvesse nõustamisteenuste üksikasutajate olukorda.

7. Abisumma on kuni 1 500 eurot nõustamise kohta.

Artikkel 40

Abi investeerimiseks metsanduse arendamise, ajakohastamise või kohandamisega seotud taristusse

1. Metsanduse arendamise, ajakohastamise või kohandamisega seotud taristusse investeerimiseks ettenähtud abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–9 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse:

a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega

i) EAFRDst kaasrahastatava abina või

ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena

ning

b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.

3. Abi õiguslikkus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.

4. Investeering peab vastama liidu ja asjaomase liikmesriigi keskkonnakaitsealaste õigusaktide nõuetele. Investeeringute puhul, mille suhtes nõutakse direktiivi 2011/92/EL kohaselt keskkonnamõju hindamist, sõltub abi tingimusest, et enne üksikabi andmise kuupäeva on selline hindamine toimunud ning asjaomasele investeerimisprojektile on antud teos-
tusluba.

5. Abi hõlmab investeeringuid materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse seoses metsade arendamise, moderniseerimise või kohandamisega seotud taristuga, sealhulgas järgmisega:

- a) juurdepääs metsamaale;
- b) maakorraldus ja -parandus;
- c) energia- ja veevarustus.

6. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:

- a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;
- b) masinate ja seadmete ostmise või liisimise, kusjuures ülempiiriks on vara turuväärtus;
- c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, keskkonnala- lase ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud kulud, sealhulgas teostatavusuuringute kulud; teosta- tavusuuringud jäävad abikõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulutusi ei teki;
- d) arvutitarkvara omandamine ja arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste, kaubamärkide omandamine;
- e) metsamajandamiskava või samaväärse dokumendi koostamise kulud.

7. Liisingulepingutega seotud kulusid (nt liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlus- tustasud), v.a lõike 6 punktides a ja b osutatud kulud, ei käsitata abikõlblike kuludena.

Käibekapitali ei käsitata abikõlbliku kuluna.

8. Vähetootlike investeeringute ja ainult metsade keskkonnaväärtuse suurendamise eesmärgil tehtavateks investeeri- n- guteks ja investeeringuteks seoses metsateedega, mis on avalikuks tasuta kasutamiseks ja täidavad metsa mitmekülsuse eesmärki, on antava abi ülemmäär 100 % abikõlblikest kuludest.

9. Metsade lühi- või pikaajalise majanduspotentsiaali suurendamiseks tehtavate investeeringute korral peab abi osakaal olema kuni:

- a) 75 % abikõlblikest investeeringukuludest äärepoolseimates piirkondades;
- b) 75 % abikõlblikest investeeringukuludest Egeuse mere väikesaartel;
- c) 50 % abikõlblikest investeeringukuludest vähem arenenud piirkondades ja kõikides piirkondades, mille SKP ühe elaniku kohta ajavahemikul 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 oli väiksem kui 75 % EL 25 keskmisest võrdlusperioodil, aga mille SKP ühe elaniku kohta on suurem kui 75 % EL 27 keskmisest;
- d) 40 % abikõlblikest investeeringukuludest muudes piirkondades.

Artikkel 41

Metsandustehnoloogiate ning metsandustoodete töötlemise, kokkukogumise ja turustamisega seotud investeeringuteks antav abi

1. Erametsavaldajatele, omavalitsustele ja nende ühendustele ning VKEdele metsandustehnoloogiasse ning metsandus- toodete töötlemise, kokkukogumise ja turustamisega seotud investeeringuteks antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamisko- hustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–11 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse:

- a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
 - i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
 - ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena
- ning

- b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.
3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.
4. Investeering peab vastama liidu ja asjaomase liikmesriigi keskkonnakaitsealaste õigusaktide nõuetele. Investeeringute puhul, mille suhtes nõutakse direktiivi 2011/92/EL kohaselt keskkonnamõju hindamist, sõltub abi tingimusest, et enne üksikabi andmise kuupäeva on selline hindamine toimunud ning asjaomasele investeerimisprojektile on antud teostusluba.
5. Assooride, Madeira, Kanaari saarte, Egeuse mere väikesaarte ja Prantsuse ülemeredepartemangude territooriumil võib abi anda ka ettevõtjatele, kes ei ole VKEd.
6. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:
- a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kulusid;
- b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine, kusjuures ülempiiriks on vara turuväärtus;
- c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, keskkonnamajandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud kulud, sealhulgas teostatavusuuringute kulud; teostatavusuuringud jäävad abikõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulutusi ei teki;
- d) arvutitarkvara omandamine ja arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste, kaubamärkide omandamine;
- e) metsamajandamiskava ja samaväärse dokumendi koostamise kulud.
7. Liisingulepingutega seotud kulusid (nt liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlustustasud), v.a lõike 6 punktides a ja b osutatud kulud, ei käsitata abikõlblike kuludena.

Käibekapitali ei käsitata abikõlbliku kuluna.

8. Investeeringud metsade majandusliku väärtuse suurendamiseks peavad olema põhjendatud oodatava kasuga metsadele ühes või mitmes metsandusettevõttes ja need võivad sisaldada investeeringuid mulda ja maavarasid säästvasse metsatehnikasse ja töövõttesse.
9. Investeeringud, mis on seotud puidu kasutamisega tooraine või energiaallikana, peavad piirduma tööstusliku töötlemise eelsete tööprotsessidega.

Investeeringud taastuvenergia taristusse, millega tarbitakse või toodetakse energiat, vastavad energiatõhususe miinimumnõuetele, kui need on riigi tasandil vastu võetud.

Investeeringud rajatistesse, mille esmafunktsioon on elektri tootmine biomassist, on abikõlblikud üksnes juhul, kui kasutatakse soojusenergia minimaalset protsendimäära, mille kehtestavad liikmesriigid.

Abi bioenergia investeerimisprojektidele piirdub bioenergiaga, mis vastab liidu õigusaktides, sh direktiivi 2009/28/EÜ artikli 17 lõigetes 2–6 sätestatud kohaldatavatele säästlikkuse kriteeriumidele.

10. Liikmesriikide kindlaksmääratavast teatavast künnisest suurematele metsandusettevõtjatele antakse abi tingimusel, et nad esitavad teavet, mis pärineb metsamajandamiskavast või säästva metsamajandamise põhimõtetele vastavast samaväärsest dokumendist, nagu määratleti 1993. aastal Euroopa metsade kaitset käsitletud teisel ministrite konverentsil.

11. Abi osakaal on piiratud järgmiste määradega:
 - a) 75 % abikõlblikest investeeringukuludest äärepoolseimates piirkondades;
 - b) 75 % abikõlblikest investeeringukuludest Egeuse mere väikesaartel;
 - c) 50 % abikõlblikest investeeringukuludest vähem arenenud piirkondades ja kõikides piirkondades, mille SKP ühe elaniku kohta ajavahemikul 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 oli väiksem kui 75 % EL 25 keskmisest võrdlusperioodil, aga mille SKP ühe elaniku kohta on suurem kui 75 % EL 27 keskmisest;
 - d) 40 % abikõlblikest investeeringukuludest muudes piirkondades.

Artikkel 42

Geneetiliste ressursside säilitamine metsanduses

1. Metsanduse geneetiliste ressursside säilitamiseks antav abi, mis on seotud metsanduse keskkonna- ja kliimateenus- tega ja metsakaitsega ning mida antakse era- ja avalik-õiguslikele asutustele, sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–6 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse:
 - a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
 - i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
 - ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena
 - ning
 - b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.
3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.
4. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „*in situ* säilitamine” metsanduses — geneetiliste materjalide säilitamine ökosüsteemides ja looduslikes elupaikades ning liikide elujõuliste populatsioonide hoidmine ja taastamine nende looduslikus keskkonnas;
 - b) „säilitamine metsamajandusettevõttes” — *in situ* säilitamine ja arendamine metsamajandusettevõtte tasandil;
 - c) „*ex situ* säilitamine” — metsanduse geneetilise materjali säilitamine väljaspool looduslikku elupaika;
 - d) „*ex situ* kogu” — metsanduse geneetilise materjali kogu, mida hoitakse väljaspool looduslikku elupaika.
5. Abi katab järgmiste meetmete kulud:
 - a) metsa geneetiliste ressursside *ex situ* ja *in situ* säilitamist, kirjeldamist, kogumist ja kasutamist edendav tegevus, sh praegu *in situ* säilitatavate geneetiliste ressursside veebipõhised loetelud, k.a metsamajandusettevõttes säilitamine ning *ex situ* kogud ja andmebaasid;
 - b) kooskõlastatud tegevus: tegevus, millega edendatakse liidu metsade geneetiliste ressursside säilitamise, kirjeldamise, kogumise ja kasutamise seotud teabevahetust liikmesriikide pädevate organisatsioonide vahel;
 - c) kaasnevad meetmed: teavitamis-, levitamise- ja nõuandetegevused, millesse kaasatakse valitsusväliseid organisatsioone ja teisi asjaomaseid sidusrühmi ning mis sisaldavad koolitusi ja tehniliste aruannete koostamist.

6. Abi osakaal on kuni 100 % abikõlblikest kuludest.

Artikkel 43

Abi metsamaa korralduseks

Abi metsamaa korralduseks sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on I peatükis sätestatud tingimused ning abi antakse

- a) VKEdest erametsaomanikele ning
- b) ainult õigus- ja halduskulude, sh uuringukulude hüvitamiseks ning
- c) kuni 100 % ulatuses tekkinud tegelikest kuludest.

6. JAGU

Maapiirkondade VKEdele antav abi, mida kaasrahastab EAFRD või mis eraldatakse selliselt kaasrahastatud meetmete täiendava riikliku rahastamisena

Artikkel 44

Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajandustoodete mittepõllumajandustoodeteks ümbertöötlemiseks või puuvilla tootmiseks

1. VKEdele põllumajandustoodete mittepõllumajandustoodeteks ümbertöötlemiseks või puuvilla tootmiseks, sh lõugutamiseks antav investeeringuteks ettenähtud abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–10 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse:

- a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
 - i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
 - ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisenaning
- b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.

3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.

4. Investeeringud, mis on seotud biokütuse tootmise või taastuvatest allikatest energia tootmisega, ei ole käesoleva artikli kohaselt abikõlblikud.

5. Investeering peab vastama liidu ja asjaomase liikmesriigi keskkonnakaitsealaste õigusaktide nõuetele. Investeeringute puhul, mille suhtes nõutakse direktiivi 2011/92/EL kohaselt keskkonnamõju hindamist, sõltub abi tingimusest, et enne üksikabi andmise kuupäeva on selline hindamine toimunud ning asjaomasele investeeringuprojektile on antud teostusluba.

6. Abi hõlmab investeeringuid materiaalsesse ja mittemateriaalsesse varasse.

7. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:

- a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;

- b) masinate ja seadmete ostmine või liisimine, kusjuures ülempiiriks on vara turuväärtus;
- c) punktides a ja b osutatud kulutustega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, keskkonnala-
lase ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamisega seotud kulud, sealhulgas teostatavusuuringute kulud; teosta-
tavusuuringud jäävad abikõlblikeks kulutusteks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulutusi
ei teki;
- d) arvutitarkvara omandamine ja arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste, kaubamärkide omandamine.
8. Liisingulepingutega seotud kulusid (nt liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud ja kindlus-
tustasud), v.a lõike 7 punktides a ja b osutatud kulud, ei käsitata abikõlblike kuludena.

Käibekapitali ei käsitata abikõlbliku kuluna.

9. Abi osakaal on piiratud järgmiste määradega:

a) äärepoolseimates piirkondades:

- i) 80 % abikõlblike investeerimiskulude summast piirkondades, mille SKP inimese kohta on alla 45 % EL 27 keskmisest või sellega võrdne;
- ii) 65 % abikõlblike investeerimiskulude summast piirkondades, mille SKP inimese kohta on 45 % — 60 % EL 27 keskmisest;
- iii) 55 % abikõlblike investeerimiskulude summast piirkondades, mille SKP inimese kohta on 60–75 % EL 27 keskmisest;
- iv) 45 % abikõlblike investeerimiskulude summast muudes äärepoolseimates piirkondades;

b) vähem arenenud piirkondades:

- i) 60 % abikõlblike investeerimiskulude summast piirkondades, mille SKP inimese kohta on alla 45 % EL 27 keskmisest või sellega võrdne;
- ii) 45 % abikõlblike investeerimiskulude summast piirkondades, mille SKP inimese kohta on 45 % — 60 % EL 27 keskmisest;
- iii) 35 % abikõlblikest investeerimiskuludest piirkondades, mille SKP inimese kohta on üle 60 % EL 27 keskmisest;

c) punkti c aladel:

- i) 25 % abikõlblike investeerimiskulude summast hõredalt asustatud aladel ja NUTS 3 piirkondades või NUTS 3 piirkondade osades, millel on maismaapiir riigiga, mis ei kuulu Euroopa Majanduspiirkonda või Euroopa Vabakaubandusühendusse;
- ii) 20 % abikõlblike investeerimiskulude summast eelnevalt kindlaksmääramata punkti c aladel;
- iii) endistel punkti a aladel võib abi osakaalu suurendada kuni 5 protsendipunkti võrra alates 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2017;
- iv) kui punkti c ala asub punkti a ala kõrval, võib NUTS 3 piirkondades või NUTS 3 piirkondade osades lubatud abi ülemmäära sellel punkti c alal, mis külgneb punkti a alaga, suurendada, nagu vaja, nii et abi osakaalu erinevus nende kahe ala vahel ei ületa 15 protsendipunkti;

d) 10 % abikõlblike investeerimiskulude summast kõigis muudes piirkondades.

10. Lõikes 9 sätestatud abi ülemmäära võib mikro- ja väikeettevõtjate puhul suurendada kuni kümne protsendipunkti võrra.

Artikkel 45

Stardiabi põllumajandusega mitteseotud ettevõtlustegevuseks maapiirkondades

1. Stardiabi, mis antakse VKEdele põllumajandusega mitteseotud ettevõtlustegevuseks maapiirkondades, sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–9 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse:

a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega

i) EAFRDst kaasrahastatava abina või

ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena

ning

b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.

3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.

4. Abi antakse järgmistele abisaajatele:

a) põllumajandustootjad või põllumajandustootja majapidamise liikmed (maapiirkondades), kes mitmekesistavad oma tegevusvaldkonda mittepõllumajanduslike tegevustega;

b) mikro- ja väikeettevõtjad maapiirkondades ning

c) füüsilised isikud maapiirkondades.

5. Kui lõike 4 punktis a osutatud põllumajandustootja majapidamise liige on juriidiline isik või juriidiliste isikute rühm, peab ta abitaotluse esitamise ajal tegelema põllumajandustegevusega asjaomases põllumajanduslikus majapidamises.

6. Abi andmise tingimuseks on asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele äriplaani esitamine. Kõnealuse äriplaani rakendamine peab algama üheksa kuu jooksul alates abi andmise otsuse kuupäevast.

Äriplaanis kirjeldatakse järgmist:

a) abisaaja esialgne majanduslik olukord;

b) abisaaja uue tegevuse arengu vahe- ja arengueesmärgid;

c) üksikasjad seoses abisaaja tegevuse arenguks vajalike meetmetega, näiteks investeeringud, koolitus, nõustamine.

7. Abi makstakse välja vähemalt kahes osas maksimaalselt viie aasta jooksul.

Osade summa võib järk-järgult väheneda.

Abisumma viimase osa maksmine sõltub lõikes 6 osutatud äriplaani nõuetekohasest rakendamisest.

8. Liikmesriigid määravad kindlaks abi summa, võttes arvesse maaelu arengu programmiga hõlmatud piirkonna sotsiaalmajanduslikku olukorda.
9. Abisumma on kuni 70 000 eurot abisaaja kohta.

Artikkel 46

Abi VKEde nõustamisteenuste jaoks maapiirkondades

1. Maapiirkondade VKEdele antav abi nõustamisteenuste kasutamiseks sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–9 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse:
 - a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
 - i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
 - ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisenaning
 - b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.
3. Abi eesmärk on aidata VKEdel maapiirkondades kasutada nõustamisteenuseid oma ettevõtte ja investeeringu majandusliku ja keskkonnavalase tulemuslikkuse, kliimasõbralikkuse ja vastupanuvõime parandamiseks.
4. Nõustamisel võidakse samuti käsitleda abisaaja majandusliku ja keskkonnavalase tulemuslikkusega seotud küsimusi.
5. Abi ei hõlma otsetoetusi abisaajatele. Abi saaja on nõustamisteenuste osutaja.
6. Nõustamisteenuste osutamiseks valitud asutustel peavad olema asjakohased ressursid, st korrapäraselt koolitatud ja kvalifitseeritud personal ning nõustamiskogemus ja usaldusväärsus oma nõustamisvaldkonnas.
7. Nõustamisteenuste osutamisel peab nõustamisteenuse pakkuja järgima määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 13 lõikes 2 osutatud andmete avalikustamata jätmisega seotud kohustusi.
8. Vajaduse korral võib osaliselt nõustada rühmiti, võttes samas arvesse nõustamisteenuste üksikkasutajate olukorda.
9. Abisumma ülempiir on 1 500 eurot nõustamise kohta.

Artikkel 47

Abi teadmussirdeks ja teabemeetmeteks maapiirkondades asuvatele VKEdele

1. Maapiirkondade VKEdele teadmussirdeks ja teabemeetmeteks antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–7 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse:
 - a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
 - i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
 - ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisenaning

b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.

3. Abi hõlmab kutseõpet ja oskuste omandamise meetmeid, sealhulgas koolituskursused, õpikojad ja juhendamine, tutvustustegevusi ja teabemeetmeid.

Abi tutvustamistegevusele võib hõlmata asjaomaseid investeeringukulusid.

4. Abi hõlmab järgmisi abikõlblikke kulusid:

a) teadmussiirde või teabemeetme korraldamise ja läbiviimise kulud;

b) investeeringutega seotud näidisprojektide puhul:

i) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parandamine, kusjuures maa abikõlblikkus on piiratud määraga, mis ei ületa 10 % kõigist asjaomase tegevuse abikõlblikest kuludest;

ii) masinate ja seadmete ostmine või liisimine, kusjuures ülempiiriks on vara turuväärtus;

iii) punktides i ja ii nimetatud kuludega seotud üldkulud, nagu näiteks arhitektide, inseneride ja konsultantide tasud, keskkonnasäästlikkuse ja majandusliku jätkusuutlikkuse alase nõustamise tasud, sealhulgas teostatavusuuringud; teostatavusuuringud jäävad abikõlblikeks kuludeks isegi juhul, kui nende tulemuste põhjal punktide i ja ii kohaseid kulusid ei tehta;

iv) arvutitarkvara omandamine ja arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste, kaubamärkide omandamine;

c) osalejate reisi- ja majutuskulud ning päevarahad.

5. Abi ei hõlma otsetoetusi abisaajatele.

Kõnealune abi makstakse teadmussiirde ja teabemeetmete teenuste osutajale.

Teadmussiirde ja teabemeetmetega seotud teenuseid osutavatel asutustel peab olema kõnealuste ülesannete täitmiseks piisav suutlikkus, mis väljendub personali kvalifikatsioonis ja korrapärasel koolituses.

6. Abi on objektiivselt määratud tingimuste alusel kättesaadav kõigile asjaomases maapiirkonnas tegutsevatele abikõlblikele ettevõtjatele.

7. Abi osakaal on piiratud järgmiste määradega:

a) 60 % abikõlblikest kuludest keskmise suurusega ettevõtjate puhul;

b) 70 % abikõlblikest kuludest mikro- ja väikeettevõtjate puhul.

Artikkel 48

Aktiivsetele põllumajandustootjatele puuvilla või toiduainete kvaliteedikavadega liitumiseks antav abi

1. Puuvilla või toiduainete kvaliteedikavadega liitumiseks aktiivsetele põllumajandustootjatele ja nende rühmadele antav abi sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–7 ja I peatükis sätestatud tingimused.

2. Abi antakse:

a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega

i) EAFRDst kaasrahastatava abina või

ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena

ning

- b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.
3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.
4. Abi antakse liitumiseks ühe järgmist tüüpi kvaliteedikavaga:
- a) määrusega (EL) nr 1151/2012 loodud puuvilla ja toiduainete kvaliteedikavad;
- b) puuvilla või toiduainete kvaliteedikavad, sealhulgas sertifitseerimissüsteemid, mille puhul liikmesriigid on kinnitanud vastavust järgmistele kriteeriumidele:
- i) kõnealuse kvaliteedikava raames toodetud lõpptoote eripära tuleneb selgetest kohustustest, millega tagatakse:
- konkreetsed tooteomadused;
 - eripärased kasvatus- või tootmismeetodid või
 - lõpptoote kvaliteet, mis on inimeste, loomade või taimede tervise, loomade heaolu või keskkonnakaitse seisukohast oluliselt parem kui see, mida nõutakse kaubandusstandarditega;
- ii) kava on avatud kõigile tootjatele;
- iii) kava sisaldab siduvaid lõpptoote spetsifikatsioone ja nendele spetsifikatsioonidele vastavust kontrollib avaliku sektori asutus või sõltumatu kontrolliasutus;
- iv) kava on läbipaistev ja tagab põllumajandustoodete täieliku jälgitavuse;
- c) toiduainete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemid, mille kohta asjaomased liikmesriigid kinnitavad, et need vastavad nõuetele, mis on sätestatud komisjoni teatises „ELi suunised põllumajandustoodete ja toiduainete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemide parimate tavade kohta”.
5. Abi antakse iga-aastase stimuleeriva maksena, mille suurus määratakse kindlaks vastavalt kvaliteedikavades osalemisest tulenevate püsikulude tasemele.
6. Abi antakse maksimaalselt viie aasta jooksul.
7. Abisumma on kuni 3 000 eurot abisaaja kohta aastas.

Artikkel 49

Abi kvaliteedikavaga hõlmatud puuvilla ja toiduainete teavitamis- ja müügiesitamismeetmete jaoks

1. Abi kvaliteedikavaga hõlmatud puuvilla ja toiduainete teavitamis- ja müügiesitamismeetmete jaoks sobib aluslepingu artikli 107 lõike 3 punkti c tähenduses siseturuga kokku ning see vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest, kui täidetud on käesoleva artikli lõigetes 2–11 ja I peatükis sätestatud tingimused.
2. Abi antakse:
- a) maaelu arengu programmi raames kooskõlas määrusega (EL) nr 1305/2013 ning kõnealuse määruse alusel vastu võetud delegeeritud ja rakendusaktidega
- i) EAFRDst kaasrahastatava abina või
- ii) punktis i osutatud abi täiendava riikliku rahastamisena
- ning

- b) see peab olema identne aluseks olevate maaelu arengu meetmega, mis on ette nähtud punktis a osutatud maaelu arengu programmiga.
3. Abi õiguslikus aluses nähakse ette, et abi ei anta enne, kui komisjon on asjaomase maaelu arengu programmi heaks kiitnud.
4. Abi antakse teavitamis- ja müügiedendusmeetmeid rakendavatele tootjarühmadele.
5. Abikõlblikud on ainult siseturul rakendatavad teavitamis- ja müügiedendusmeetmed.
6. Abi antakse käesoleva määruse artikli 48 alusel abi saanud, kvaliteedikavaga hõlmatud puuvilla ja toiduainete teavitamis- ja müügiedendusmeetmete jaoks.
7. Abi katab järgmiste meetmete kulud:
- a) meetmed, mis on kavandatud mõjutama tarbijaid ostma kvaliteedikavaga hõlmatud toiduaineid või puuvilla (artikli 48 lõige 4);
- b) meetmed, millega juhitakse tähelepanu toiduaine või puuvilla eriomadustele või eelistele, eriti kvaliteedile, erilistele tootmismeetoditele, rangetele loomade heaolu nõuetele ja keskkonnasäästlikkusele seoses asjaomase kvaliteedikavaga.
8. Käesoleva artikli lõikes 6 osutatud meetmed ei tohi tarbijaid õhutada ostma toiduaineid või puuvilla nende konkreetse päritolu tõttu, välja arvatud määruse (EL) nr 1151/2012 II jaotises kehtestatud kvaliteedikavadega hõlmatud tooted.
9. Toote päritolu võib välja tuua tingimusel, et seda ei ole põhisõnumist enam rõhutatud.
10. Konkreetsete ettevõtjate ja kaubamärkidega seotud teavitamise ja müügiedendusega seotud tegevus abikõplik ei ole.
11. Abi osakaal on kuni 70 % abikõplikel kuludest.

IV PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 50

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 1857/2006 tunnistatakse kehtetuks.
2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 jätkatakse määruse (EÜ) nr 1857/2006 kohaldamist kuni 31. detsembrini 2015 sellise abi suhtes, mida antakse seoses nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 ⁽¹⁾ ja selle rakenduseeskirjadega.

Artikkel 51

Üleminekusätted

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ka enne selle jõustumist antud üksikabi suhtes, kui see abi vastab kõigile käesolevas määruses sätestatud tingimustele, välja arvatud artiklid 9 ja 10.
2. Abi, mis käesoleva määruse või mis tahes (EÜ) nr 994/98 artikli 1 alusel vastu võetud määruse kohaselt ei ole aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest vabastatud, hindab komisjon kooskõlas põllumajandus- ja metsandussektoris ning maapiirkondades antava riigiabi ELi suunistega aastateks 2014–2020 ning muude asjaomaste raamistike, suuniste, teatiste ja teadetega.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005, 20. september 2005, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1).

3. Mis tahes üksikabi, mis on antud enne 1. jaanuari 2015 määruse (EÜ) nr 994/98 artikli 1 alusel vastu võetud ja abi andmise ajal jõus olnud määruse alusel, sobib siseturuga kokku ning vabastatakse aluslepingu artikli 108 lõike 3 kohasest teavitamiskohustusest.

4. Käesoleva määruse kehtivusaja lõppemisel jäävad käesoleva määruse alusel teavitamiskohustusest vabastatud abikavad vabastatuks veel kuue kuu pikkuseks üleminekuajaks.

Erandina esimesest alalõigust jäävad käesoleva määruse kehtivusaja lõppemisel määruse (EL) nr 1305/2013 reguleerimisalasse kuuluvad abikavad, mida kas kaasrahastatakse EAFRDst või antakse selliste kaasrahastavate meetmete raames täiendava riikliku rahastamisena, määruse (EL) nr 1305/2013 ja selle rakendusaktide kohaselt teavitamiskohustusest vabastatuks veel programmitöö perioodiks.

Artikkel 52

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub 1. juulil 2014.

Seda kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2020.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 25. juuni 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO

I LISA

MIKRO-, VÄIKESTE JA KESKMISE SUURUSEGA ETTEVÖTJATE MÄÄRATLEMINE*Artikkel 1***Ettevõtja**

Ettevõtja on majandustegevusega tegelev mis tahes üksus olenemata selle õiguslikust vormist. See hõlmab eelkõige käsitöö või muu majandustegevusega tegelevaid füüsilisest isikust ettevõtjaid ja pereettevõtteid ning korrapärase majandustegevusega ühinguid ja ühendusi.

*Artikkel 2***Töötajate arv ja rahalised ülemmäärad, mis määravad kindlaks ettevõtja kategooria**

1. Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) kategooriasse kuuluvad ettevõtjad, millel on vähem kui 250 töötajat ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot.
2. VKEde kategoorias loetakse väikesteks need ettevõtjad, mis annavad tööd vähem kui 50 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit EUR.
3. VKEde kategoorias loetakse mikroettevõtjateks need ettevõtjad, mis annavad tööd vähem kui 10 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 2 miljonit eurot.

*Artikkel 3***Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamisel arvesse võetavad ettevõtjate liigid**

1. „Autonoomne ettevõtja” – iga ettevõtja, mis ei ole partnerettevõtja lõike 2 tähenduses ega sidusettevõtja lõike 3 tähenduses.
2. „Partnerettevõtjad” – kõik ettevõtjad, mis ei ole sidusettevõtjad lõike 3 tähenduses ning mille vahel on järgmine suhe: üks ettevõtja (tootmisahelas eespool asetsev ettevõtja) omab üksi või koos ühe või mitme lõikes 3 määratletud sidusettevõtjaga 25 % või rohkem teise ettevõtja (tootmisahelas tagapool asetseva ettevõtja) kapitalist või hääleõigustest.

Ettevõtjat võib lugeda autonoomseks ning partnerettevõtjaid mitteomavaks ka juhul, kui kõnealuse 25 % künnise saavutavad või ületavad järgmised investorid, tingimusel et nad ei ole eraldi ega ühiselt asjaomase ettevõtjaga lõike 3 tähenduses seotud:

- a) riiklikud investeerimisühingud, riskikapitaliettevõtted, korrapäraselt riskikapitaliinvesteeringutega tegelevad isikud või isikute rühmad, kes investeerivad kapitali noteerimata ettevõtjatesse („äriinglid”), tingimusel et nende koguinvesteering samasse ettevõtjasse ei ületa 1,25 miljonit eurot;
 - b) ülikoolid või mittetulunduslikud teaduskeskused;
 - c) institutsioonilised investorid, sealhulgas regionaalarengu fondid;
 - d) autonoomsed kohalikud omavalitsused, mille aastaelarve on alla 10 miljoni euro ja milles on alla 5 000 elaniku.
3. „Sidusettevõtjad” – ettevõtjad, millel on teineteisega mõni järgmistest suhetest:
 - a) ettevõtja omab teises ettevõtjas aktsionäride või osanike häälteenamust;
 - b) ettevõtjal on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtja haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
 - c) ettevõtjal on õigus rakendada teise ettevõtja suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõtjaga sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
 - d) ettevõtja, kes on teise ettevõtja aktsionär või osanik, kontrollib vastavalt kokkuleppele kõnealuse ettevõtja teiste aktsionäride või osanikega üksi enamikku selle ettevõtja aktsionäride või osanike hääleõigustest.

Eeldatakse, et valitsev mõju puudub, kui lõike 2 teises lõigus loetletud investorid ei sekku otseselt ega kaudselt asjaomase ettevõtja juhtimisse, ilma et see mõjutaks nende õigusi sidusrühmana.

Ettevõtjad, kellel on mõni esimeses lõigus nimetatud suhe ühe või mitme teise ettevõtja kaudu või lõikes 2 loetletud investoritega, loetakse samuti seotuks.

Ettevõtjad, kellel on mõni nimetatud suhe füüsilise isiku või ühiselt tegutseva füüsiliste isikute rühma kaudu, loetakse samuti seotud ettevõtjateks, kui nende tegevus või osa tegevusest toimub samal asjaomasel turul või lähiturgul.

„Lähiturg” – tootmisahelas vahetult asjaomase turu ees või järel asuva toote või teenuse turg.

4. Välja arvatud lõike 2 teises lõigus sätestatud juhtudel, ei saa ettevõtjat käsitada VKEna, kui 25 % või enam selle kapitalist või hääleõigustest on otseselt või kaudselt ühe või mitme avalik-õigusliku asutuse ainu- või ühiskontrolli all.
5. Ettevõtjad võivad deklareerida oma staatuse autonoomse ettevõtja, partnerettevõtja või sidusettevõtjana, lisades andmed artiklis 2 sätestatud ülemmäära kohta. Sellise deklaratsiooni võib teha ka juhul, kui kapital jaguneb selliselt, et ei ole võimalik täpselt kindlaks teha selle omanikku; sel juhul võib ettevõtja heas usus deklareerida, et talle teadaolevalt ei kuulu ettevõtjast 25 % või enam ühele ettevõtjale või omavahel seotud ettevõtjatele ühiselt. Neid deklaratsioone võib teha riigisiseste või liidu sätetega ettenähtud kontrollidest ja uurimistest olenemata.

Artikkel 4

Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatavad andmed ning võrdlusperiood

1. Töötajate arvu ja rahaliste summade arvutamiseks kasutatakse viimase heakskiidetud aruandeperioodi andmeid ning need arvutatakse aastapõhiselt. Neid arvestatakse kontode sulgemise kuupäeva seisuga. Käibena esitatava summa arvutamiseks lahutatakse sellest käibemaks ja muud kaudsed maksud.
2. Kui ettevõtja leiab kontode sulgemise kuupäeval, et ta on aasta jooksul ületanud või langenud allapoole artiklis 2 sätestatud töötajate arvu või rahalisi ülemmäärasid, ei too see kaasa keskmise suurusega, väikese või mikroettevõtte staatuse kaotust, välja arvatud juhul, kui ülemmäärasid ületatakse kahel järjestikusel arvestusperioodil.
3. Äsja asutatud ettevõtjate puhul, mille raamatupidamisaruandeid ei ole veel heaks kiidetud, saadakse kasutatavad andmed majandusaasta käigus heas usus koostatud hinnanguliste näitajate alusel.

Artikkel 5

Töötajate arv

Töötajate arv on aasta tööühikute arv, st kogu vaatlusaluse võrdlusaasta jooksul asjaomasem ettevõtja ettevõttes või selle heaks täistööajaga töötanud isikute arv. Nende isikute töö, kes ei ole töötanud terve aasta, osalise tööajaga isikute töö, olenemata kestusest, ja hooajatöötajate töö võetakse arvesse aasta tööühikute murdosadena. Töötajad on:

- a) töötajad;
- b) ettevõtja heaks töötavad isikud, kes alluvad ettevõtjale ning keda loetakse töötajateks siseriikliku õiguse alusel;
- c) omanikud-juhid;
- d) ettevõtja korrapärasel tegevuses osalevad partnerid, kes saavad ettevõttest rahalist kasu.

Töötajate hulka ei loeta praktikante ja üliõpilasi, kes on õppepraktika või kutseõppelepingu alusel kutseoskusi omandamas. Arvesse ei võeta rasedus- ja sünnitus- ega lapsehoolduspuhkuste kestust.

Artikkel 6

Ettevõtja andmete kindlakstegemine

1. Autonoomse ettevõtja puhul tehakse andmed, sealhulgas töötajate arv, kindlaks üksnes selle ettevõtja raamatupidamisaruannete põhjal.
2. Partnerettevõtjaid või sidusettevõtjaid omava ettevõtja andmed, sealhulgas töötajate arv, tehakse kindlaks ettevõtja raamatupidamisaruannete ja muude andmete põhjal või kui on olemas ettevõtja konsolideeritud aruanded või nende ettevõtjate konsolideeritud aruanded, millega ettevõtja on konsolideeritud, siis kõnealuste aruannete põhjal.

Esimeses lõigus viidatud andmetele liidetakse asjaomase ettevõtja iga sellise partnerettevõtja andmed, mis asub asjaomasest ettevõtjast tootmisahelas vahetult ees- või tagapool. Liidetav osa on proportsionaalne kas omatava kapitali või hääleõiguste protsendiga (arvesse võetakse neist suuremat). Vastastikuse osaluse korral kasutatakse suurimat protsendimäära.

Esimeses ja teises lõigus nimetatud andmetele liidetakse 100 % iga sellise ettevõtja andmetest, mis on asjaomase ettevõtjaga otseselt või kaudselt seotud, juhul kui neid andmeid aruannete konsolideerimisel juba arvesse ei võetud.

3. Lõike 2 kohaldamiseks võetakse andmed asjaomase ettevõtja partnerettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest, võimaluse korral konsolideeritud andmetest. Nendele liidetakse 100 % partnerettevõtjatega seotud ettevõtjate andmetest, välja arvatud juhul, kui nende andmeid on konsolideerimisel juba arvesse võetud.

Lõike 2 kohaldamiseks võetakse andmed asjaomase ettevõtjaga seotud ettevõtjate kohta nende raamatupidamisaruannetest ja muudest, võimaluse korral konsolideeritud andmetest. Neile liidetakse proportsionaalselt andmed kõnealuse seotud ettevõtja kõikide võimalike partnerettevõtjate kohta, kes asuvad tootmisahelas sellest vahetult ees- või tagapool, välja arvatud juhul, kui neid on konsolideeritud aruannetes juba arvesse võetud protsendimäära ulatuses, mis on vähemalt proportsionaalne lõike 2 teise lõigu alusel kindlaks tehtud protsendimääraga.

4. Kui konsolideeritud aruannetes ei ole andmeid konkreetse ettevõtja töötajate arvu kohta, arvutatakse töötajate arv partnerettevõtjate andmete proportsionaalse kokkuliitmise teel, liites neile andmed ettevõtjate kohta, millega asjaomane ettevõtja on seotud.

II LISA

TEAVE KÄESOLEVA MÄÄRUSE ALUSEL TEAVITAMISKOHUSTUSEST VABASTATUD RIIGIABI KOHTA,
kooskõlas artikli 9 lõikega 1
(EMPs kohaldatav tekst ⁽¹⁾)

I OSA

Abi number	(täidab komisjon)	
Liikmesriik	
Liikmesriigi viitenumber:	
Piirkond	Piirkonna nimi (NUTS ⁽¹⁾)	Regionaalabi staatus ⁽²⁾

Abi andev asutus	Nimi
	Postiaadress Veebiaadress
Abimeetme nimetus	
Riiklik õiguslik alus (viide asjaomase liikmesriigi ametlikule väljaandele)	
Veebilink abimeetme tervikteksti juurde:	
Meetme liik	☐ Abikava	
	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	Abisaaja nimi ja grupp, ⁽³⁾ kuhu ta kuulub
Olemasoleva abikava või sihtotstarbelise üksikabi muudatus		Komisjoni antud abi number
	☐ Pikendamine
	☐ Muutmine
Kestus ⁽⁴⁾	☐ Abikava	pp/kk/aaaa–pp/kk/aaaa
Abi andmise kuupäev	☐ Sihtotstarbeline üksikabi	pp/kk/aaaa
Asjaomased majandussektorid	Palun täpsustada NACE grupi tasandil ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Kohaldatakse üksnes metsandussektorile antava abi ja aluslepingu I lisa loetlemata toodete puhul antava abi suhtes.

Abisaaja liik	☐ VKE		
	☐ Suurettevõtja		
Eelarve	☐ Abikava: kogusumma ⁽⁶⁾	Omavääring ... (summad täisarvuna)	
	☐ Sihtotstarbeline üksikabi: kogusumma ⁽⁷⁾	Omavääring ... (summad täisarvuna)	
	Garantiide puhul ⁽⁸⁾	Omavääring ... (summad täisarvuna)	
Abiinstrument	☐ Otsetoetus/intressitoetus		
	☐ Toetatud teenused		
	☐ Laen / tagasimakstavad ettemaksud		
	☐ Garantii (vajaduse korral viitega komisjoni otsusele ⁽⁹⁾)		
	☐ Maksusoodustus või -vabastus		
	☐ Muu (täpsustage) Märkige, millisesse üldkategoriasse sobib abi oma mõju/funktsiooni tõttu kõige paremini: ☐ Toetus ☐ Laen ☐ Garantii ☐ Maksusoodustus		
Kui on ELi fondi(de) kaasrahastus	ELi fondi(de) nimi/nimed:	Rahastamissumma (ELi fondi kohta)	Omavääring ... (summad täisarvuna)
Muu teave			

(1) NUTS – ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (Nomenclature of Territorial Units for Statistics). Tavaliselt on märgitud 2. tasandi piirkond.

(2) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkt a (staatus A), Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punkt c (staatus C), piirkonnad, mida ei toetata, st piirkonnad ei ole regionaalabikõlblikud (staatus N).

(3) Aluslepingu konkurentsieeskirjade ja käesoleva määruse kohaldamisel on ettevõtja igasugune majandustegevusega tegelev üksus, olenemata tema õiguslikust seisundist ja rahastamise viisist. Euroopa Kohus on otsustanud, et sama üksuse (õiguslikult või faktiliselt) kontrollitavaid üksusi tuleks käsitada ühe ettevõtjana.

(4) Ajavahemik, mille kestel abi andev ametiasutus saab võtta kohustuse abi andmiseks.

(5) NACE Rev.2 – Euroopa Liidu majanduse tegevusalade statistiline klassifikaator. Tavaliselt märgitakse sektor grupi tasandil.

(6) Abikava korral: Näidake abikava raames planeeritud eelarve kogusumma või prognoositud saamata jääv maksutulu kõigi abikava raamesse kuuluvate abimeetmete puhul.

(7) Sihtotstarbelise üksikabi andmise korral: Näidake abi kogusumma / kogu saamata jääv maksutulu.

(8) Garantiide puhul näidake tagatavate laenude (maksimaalne) summa.

(9) Vajaduse korral esitatav viide komisjoni otsusele, millega kiidetakse heaks brutotoetusekvivalendi arvutamise meetodika, kooskõlas käesoleva määruse artikli 5 lõike 2 punkti c alapunktiga ii.

II OSA

Näidake, millise käesoleva määruse artikli alusel abimeedet rakendatakse

Põhieesmärgid ⁽¹⁾	Abi ülemmäär %	Maksimaalne abisumma riigi vääringus (summad täisarvuna)
☐ Abi põllumajandusliku esmatootmisega seotud põllumajanduslikes majapidamistes materiaalsesse või immateriaalsesse varasse tehtavateks investeeringuteks (artikkel 14)		
☐ Abi põllumajandusmaa korralduseks (artikkel 15)		
☐ Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslike tootmishoonete ümberpaigutamiseks (artikkel 16)		
☐ Põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega seotud investeeringuteks ettenähtud abi (artikkel 17)		
☐ Stardiabi noortele põllumajandustootjatele ja väikeste põllumajanduslike majapidamiste arendamiseks (artikkel 18)		
☐ Stardiabi tootjarühmadele ja -organisatsioonidele põllumajandussektoris (artikkel 19)		
☐ Abi põllumajandustoodete tootjate liitumiseks kvaliteedikavadega (artikkel 20)		
☐ Abi teadmussiirdeks ja teabemeetmeteks põllumajandussektoris (artikkel 21)		
☐ Nõustamisteenuste jaoks antav abi põllumajandussektoris (artikkel 22)		
☐ Abi asendusteenuste jaoks põllumajanduslikus majapidamises (artikkel 23)		
☐ Abi põllumajandustoodete müügiedendusmeetmete jaoks (artikkel 24)		
☐ Abi loodusõnnetusega võrreldavatest ebasoodsatest ilmastikutingimustest tingitud kahju korvamiseks (artikkel 25)		
☐ Loomahaiguste ja taimekahjurite ennetamise, tõrje ja likvideerimisega seotud kulude korvamiseks antav abi ning loomahaiguste ja taimekahjurite tekitatud kahju korvamiseks antav abi (artikkel 26)		
☐ Abi loomakasvatusektorile (artikli 27 lõike 1 punkt a või b)		
☐ Abi hukkunud loomade korjuse kõrvaldamiseks (artikli 27 lõike 1 punkt c, d või e)		
☐ Abi kindlustusmaksete tasumiseks (artikkel 28)		
☐ Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajanduslikus majapidamises asuva kultuuri- ja looduspärandi säilitamiseks (artikkel 29)		

Põhieesmärgid ⁽¹⁾	Abi ülemmäär %	Maksimaalne abisumma riigi vääringus (summad täisarvuna)
☐ Abi loodusõnnetuste tekitatud kahju korvamiseks põllumajandussektoris (artikkel 30)		
Loodusõnnetuse liik	☐ maavärin ☐ laviin ☐ maalihe ☐ üleujutus ☐ tornaado ☐ orkaan ☐ vulkaanipurse ☐ metsapõleng	
Loodusõnnetuse toimumise kuupäev	pp/kk/aaaa kuni pp/kk/aaaa	
☐ Abi teadus- ja arendustegevuseks põllumajandussektoris (artikkel 31)		
☐ Abi teadus- ja arendustegevuseks metsandussektoris (artikkel 31)		
☐ Metsastamise ja metsamaa loomise abi (artikkel 32)		
☐ Agrometsandussüsteemide abi (artikkel 33)		
☐ Abi metsapõlengutest, loodusõnnetustest, ebasoodsatest ilmastikutingimustest, haigustest, kahjuritest ja katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamiseks ja kõrvaldamiseks (artikkel 34)		
☐ Investeeringuteks ettenähtud abi metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamiseks (artikkel 35)		
☐ Abi seoses ebasoodsate tingimustega Natura 2000 metsaaladel (artikkel 36)		
☐ Abi metsanduse keskkonna- ja kliimateenusteks ning metsakaitseks (artikkel 37)		
☐ Abi teadmussirdeks ja teabemeetmeteks metsandussektoris (artikkel 38)		
☐ Nõustamisteenuste jaoks antav abi metsandussektoris (artikkel 39)		
☐ Abi investeerimiseks metsanduse arendamise, ajakohastamise või kohandamisega seotud taristusse (artikkel 40)		
☐ Abi metsandustehnoloogiate ning metsandustoodete töötlemise, kokkukogumise ja turustamisega seotud investeeringuteks (artikkel 41)		
☐ Abi geneetiliste ressursside säilitamiseks metsanduses (artikkel 42)		
☐ Abi metsandusmaa korralduseks (artikkel 43)		
☐ Investeeringuteks ettenähtud abi põllumajandustoodete mittepõllumajandustoodeteks ümbertöötlemiseks või puuvilla tootmiseks (artikkel 44)		

Põhieesmärgid ⁽¹⁾	Abi ülemmäär %	Maksimaalne abisumma riigi vääringus (summad täisarvuna)
☐ Stardiabi põllumajandusega mitteseotud ettevõtlustegevuseks maapiirkondades (artikkel 45)		
☐ Abi VKEde nõustamisteenuste jaoks maapiirkondades (artikkel 46)		
☐ Abi teadmussirdeks ja teabemeetmeteks maapiirkondades asuvaltele VKEdele (artikkel 47)		
☐ Aktiivsetele põllumajandustootjatele antav abi puuvilla või toiduainete kvaliteedikavadega liitumiseks (artikkel 48)		
☐ Abi kvaliteedikavaga hõlmatud puuvilla ja toiduainetega seotud teavitamis- ja müügiedendusmeetmete jaoks (artikkel 49)		
⁽¹⁾ Võimalikud on mitu eesmärki; sel juhul märkida kõik eesmärgid.		

III LISA

Sätted teabe avaldamise kohta kooskõlas artikli 9 lõikega 2

Liikmesriigid loovad ülevaatlikud riigiabi veebisaidid, kus tuleb avaldada artikli 9 lõikes 2 sätestatud teave viisil, mis tagab teabele lihtsa juurdepääsu. Teave peab olema kättesaadav tabeli kujul vormingus, mis võimaldab andmeid otsida, väljavõtteid teha ja hõlpsasti internetis avaldada, näiteks CSV- või XML-vormingus. Riigiabi veebisaidile peavad ilma piiranguteta juurde pääsema kõik huvitatud isikud. Riigiabi veebisaidile juurdepääsuks ei tohi nõuda kasutaja eelnevat registreerimist.

Üksikabi kohta avaldatakse artikli 9 lõike 2 punkti c kohaselt järgmine teave:

- a. Abi tunnusnumber ⁽¹⁾;
- b. Abisaaja nimi;
- c. Ettevõtja liik (VKE/suurettevõtja) abi andmise kuupäeval;
- d. Abisaaja asukoha piirkond (NUTS II tasandil ⁽²⁾);
- e. Tegevusvaldkond NACE rühma tasandil ⁽³⁾;
- f. Abi element (täisarvuna omavääringus) ⁽⁴⁾;
- g. Abiinstrument ⁽⁵⁾ (toetus/intressitoetus, laen / tagasimakstav ettemakse / tagasimakstav toetus, garantii, maksusoodustus või -vabastus, riskifinantseerimine, muu (palun täpsustage));
- h. Abi andmise kuupäev;
- i. Abi eesmärk ⁽⁶⁾;
- j. Abi andev asutus;

⁽¹⁾ Annab komisjon käesoleva määruse artikli 9 lõikes 1 osutatud menetluse alusel.

⁽²⁾ NUTS – ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (Nomenclature of Territorial Units for Statistics). Tavaliselt on märgitud 2. tasandi piirkond.

⁽³⁾ Nõukogu määrus (EMÜ) nr 3037/90, 9. oktoober 1990, Euroopa Ühenduse majandustegevuse statistilise liigituse kohta (EÜT L 293, 24.10.1990, lk 1), mida on muudetud komisjoni määrusega (EMÜ) nr 761/93, 24. märts 1993 (EÜT L 83, 3.4.1993, lk 1, parandus EÜT L 159, 11.7.1995, lk 31).

⁽⁴⁾ Brutotoetusekvivalent

⁽⁵⁾ Kui abi antakse mitme abimeetme abil, tuleb abisumma esitada abimeetmete kaupa

⁽⁶⁾ Kui abil on mitu eesmärki, tuleb abisumma esitada eesmärkide kaupa.

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET